एकेश्वरत्व

एकमेव खरा पर्याय

(दिव्यबोध)

संकलन

प्रा. अब्दुर्रहमान शेख

अनुक्रमणिका

एकेश्वरत्व - एकमेव खरा पर्याय (दिव्यबोध)	४
१. अल्लाह : सर्वशक्तिमान व शासक	७
अ) त्याची सत्ता व त्याचे गुण	७
ब) सर्वशक्तिमान व शासक	२७
२. अल्लाह सर्वज्ञ आहे	३३
३. अल्लाह मोठा उदार आहे	४०
४. अल्लाह क्षमाशील आहे	४१
५. अल्लाह दयावान व कृपाशील आहे	४४
६. अल्लाह सर्जनकर्ता आहे	४८
७. तो रब - पालनकर्ता आहे	५४
८. अल्लाहचे दासांवरील उपकार	५८
९. अल्लाहच्या अस्तित्वाचे व एकमेवतेचे पुरावे	७६
१०. अल्लाहशिवाय कोणीही ईश्वर नाही	१०१

"अल्लाहच्या नावाने जो असीम दयावंत व परम कृपावंत आहे"

एकेश्वरत्व - एकमेव खरा पर्याय
(दिव्यबोध)

अल्लाहचे मानवावर अनंत उपकार आहेत. त्या एकमेव ईश्वर अल्लाहने आम्हास एकाच सर्वश्रेष्ठ शक्तीची उपासना करण्याची सुबुद्धी दिली. याबद्दल आपण त्याचे उपकार मानायलाच हवे. ईशगुण, ईश अधिकार व ईश हक्क अल्लाहशिवाय इतर कोणासही प्राप्त नाही व त्याच्या शिवाय इतर कोणीही आराध्य नाही, अशी श्रद्धा बाळगणे म्हणजे विवेक बुद्धीस मिळालेले सर्वश्रेष्ठ वरदान होय.

एकेश्वरत्व (तौहीद) केवळ अल्लाहचे अस्तित्व मान्य करणे असा अर्थ होत नाही. जगात असा कोणताच समाज नव्हता व आजही नाही, जो ईश्वराच्या अस्तित्वाचा इन्कार करतो. जे लोक ईश्वराच्या अस्तित्वाचा इन्कार करतात, तेच वेळ पडल्यास ईश्वरा समोर हात पसरून दयेची याचना करतात. एकेश्वरत्व (तौहीद) म्हणजे एकमेव अल्लाहचीच उपासना करणे आहे. जगातील कोणताही समाज सर्वशक्तीना (आराध्य) ईश्वर मानत नाही. भारतात परमात्मा हाच ईश्वर आहे असे मानतात. भूतकाळात झरतुष्टी (इराणी अग्नीपूजक) ईश्वर एक आहे असे मानत असत. कुरआन मक्कावासी अनेकेश्वरवादी लोकांना विचारतो, त्यांना कोणी जन्म दिला? धरती व आकाश कोणी निर्माण केले? तेव्हा उत्तरात अनेकेश्वरवादी म्हणतात, "अल्लाहने!" पुरातन काळापासून आजपर्यंत माणूस दिशाभूल करणाऱ्यांमुळे गोंधळला गेला आहे. सर्वांना माहीत आहे की, "ईश्वर एकच आहे," तरीही ते अनेकानेक ईश्वरांची पूजा करण्याची चूक करीत असतात.

अल्लाहच मनुष्याचा भाग्यविधाता आहे. अल्लाहशिवाय दुसरा कोणीही त्याच्या पुण्य व पाप कृत्याचा मरणोपरांत पारलौकिक जीवनात हिशेब घेणार नाही. मरणोपरांत सुखी समाधानी व दुःखदायी अनंतकालीन जीवन अल्लाहच प्रदान करणार आहे. या मौलिक धारणेवर दृढ विश्वास निर्माण झाल्यास मनुष्य सदाचारी मार्ग स्वीकारतो परिणामतः समाज संघटित होतो. परंतु जे लोक अल्लाह व्यतिरिक्त इतर अनेकानेक बनावटी ईश्वर त्यांच्या या जगातील गरजा व मनोकामना पूर्णत्वास नेऊ शकतात व मरणोपरांत न्यायनिवाड्याच्या दिवशी ते तथाकथित ईश्वर सहाय्यक सिद्ध होऊ शकतील, असा विश्वास बाळगतात, ते लोक निश्चितच अनेकेश्वरवादी व मार्गभ्रष्ट लोक आहेत.

एकेश्वरत्व, प्रेषित्व व परलोकत्व ह्या मौलिक धारणांच्या आधारे जगातील लोकांना देश, समाज, वंश, वर्ण व भाषा इ. बाबींनी निर्माण होणारे भेदभाव विसरून एक वैश्विक समाज निर्मिती होते आणि समाजात एकतेचे, बंधुत्वाचे नाते निर्माण होते. अल्लाहने अंतिम प्रेषित मुहम्मद (स.) व अंतिम ग्रंथ कुरआनद्वारे समस्त मानवतेला अशी परिपूर्ण व आदर्श जीवन व्यवस्था प्रदान केली आहे, की मानवाला कोणत्याही काळात, कोणत्याही स्थितीत, कोणत्याही जटील समस्येचे समाधान करण्यासाठी एक अल्लाहचे मार्गदर्शन हाच एकमेव पर्याय आहे. यासाठी इतरत्र दुसरे कोणतेच मार्गदर्शन प्राप्त करण्याची निश्चितच गरज नाही आणि ते प्रयत्न निष्फळ ठरतात हा इतिहास आहे.

मनुष्य जीवनात ईश्वराशी असणारे संबंध फार घनिष्ठ व खोलवर आहे. मनुष्याचे व्यक्तिगत आणि सामाजिक जीवनाच्या कोणत्याही क्षेत्रापासून ईश्वराला वेगळे केले जाऊ शकत नाही. ईश्वराला केवळ मानणे इतकेच पुरेसे नाही तर तुमचे संपूर्ण जीवन ईश इच्छेनुसार घडविणे अत्यंत आवश्यक आहे. अल्लाह आपला व संपूर्ण सृष्टीचा पालनकर्ता, निर्माणकर्ता, शासनकर्ता व मालक आहे. म्हणून मनुष्याने सुद्धा त्याला स्वत: असेच मानायला हवे आणि जीवनाच्या प्रत्येक बाबतीत व प्रत्येक अवस्थेत अल्लाहच्या आदेशाचे पालन करायला हवे.

एकेश्वरत्वाची मौलिक धारणा मनुष्याला अधर्मापासून वाचविते आणि मानवी जीवनाला अनुपम गौरव प्रदान करते. एकमेव अल्लाहला मानणे अल्लाह आपला दाता आहे तेव्हा त्याच्याशी कृतज्ञता दर्शवितो, कृतघ्न बनत नाही. तो मनुष्य स्वत:च्या अभिलाषांचे व प्रेमाचे वास्तविक लक्ष ईश्वरालाच मानतो. तोच रक्षणकर्ता आहे म्हणून त्याच्यावरच विश्वास ठेवतो आणि सहाय्यासाठी संकटात व अडचणी प्रसंगी त्याला हाक देतो. स्वत:ची गाऱ्हाणी त्याच्याच पुढे मांडतो. अल्लाहचीच सर्वजण प्रार्थना करतात. तो प्रभावशाली व सर्वशक्तीमान आहे, त्याच्यावरच अढळ श्रद्धा व दृढ विश्वास ठेवला जातो. तो सर्वज्ञ आहे म्हणून त्याच्यापासून काहीही लपलेले नाही. तो सर्वांचा मार्गदर्शक आहे म्हणून त्याचे मार्गदर्शन अनुसरले जाते. अल्लाहने प्रेषितांद्वारा जीवनाचा जो सत्यमार्ग दाखविला आहे. त्याचा स्वीकार करतो आणि विपरीत मार्गापासून असा मनुष्य दूर राहातो. एकमेव अल्लाहवर ईमानधारण केल्यानंतर दास्यत्व फक्त त्याचेच त्याच्याखेरीज अन्यकोणाचेही स्वीकारले जात नाही. तो फक्त अल्लाहपुढेच नतमस्तक होतो अन्य कोणापुढेही नाही.

एकमेव अल्लाहसमोर नतमस्तक होणारा अन्य दुसऱ्या अनेकानेक ईश्वरांसमोर नतमस्तक होणारा स्वत:ला करून घेतो आणि मर्यादाभंग करतो. तेव्हा त्याच्या इतका अध:पतित दुसरा कोणीही नाही. हेच सत्य कुरआन खालील शब्दांत वर्णन करीत आहे,

"जो कोणी अल्लाहचा भागीदार ठरवितो, तो जणु आकाशातून खाली कोसळला आहे. एक तर त्याला पक्षी उचलून नेतील अथवा वारा त्याला अशा जागी नेऊन फेकील जेथे त्यांच्या चिंधड्या उडतील." *(कुरआन - २२:३१)*

हे अगदी स्पष्ट आहे की अनेकेश्वरवादी म्हणजेच एकमेव अल्लाह खेरीज अन्य अनेकानेक बनावटी ईश्वरांची उपासना करणारी व्यक्ती वेश्येसमान आहे. आदर प्रतिष्ठेला ती वंचित असते. या आयत मध्ये 'आकाशातून खाली कोसळला' ही उपमा याच्याकडे स्पष्ट संकेत आहे. अशी व्यक्ती चारित्र्यहीन व स्वाभिमानाहीन असते. ज्याच्याकडे प्रथम लक्ष असायला हवे होते. त्या एकमेव अल्लाहपासून तो दूर होतो आणि दुरावस्थेत पडून राहातो. कुरआन स्पष्टोक्ती आहे,

"एकमेव अल्लाहवर विश्वास बाळगणारा, केवळ त्या ईश्वरासमोर नतमस्तक होत असतो ज्याच्यासमोर संपूर्ण विश्व नसते. एकमेव अल्लाहसमोर नतमस्तक होणे हीच मानवासाठी प्रतिष्ठेची व आत्मसन्मानाची बाब आहे. जी व्यक्ती अन्य ठिकाणी प्रतिष्ठा व आदर सन्मान शोधीत असते, त्या व्यक्तीचा आदर करणारा कोणीच नसतो." *(कुरआन - २२:१८)*

"एकेश्वरत्व-एकमेव सत्यपर्याय" ही पुस्तिका एकमेव अल्लाहला कुरआन प्रकाशात जाणून घेण्यासाठी अध्ययनकर्त्यास निश्चितच उपयुक्त सिद्ध होईल आणि इस्लामला पूर्ण जाणून घेण्याची प्रेरणा मिळेल, अशी मी अल्लाहजवळ प्रार्थना करतो.

तौफिक अस्लम

अध्यक्ष

इस्लामिक मराठी पब्लिकेशन्स ट्रस्ट (मुंबई)

१. अल्लाह : सर्वशक्तिमान व शासक

अ) त्याची सत्ता व त्याचे गुण

१.१ असीम व कृपावंत व दयावान आहे मोबदल्याच्या दिवसाचा स्वामी आहे.

"स्तवन फक्त अल्लाहसाठीच आहे जो सर्व सृष्टीचा रब (पालनकर्ता) आहे. एकमात्र कृपावंत आणि दयावंत, निर्णयाच्या दिवासाचा स्वामी आहे."

(कुरआन - १:३)

१.२ पृथ्वी व आकाशांचा मालक

"पृथ्वी व आकाशांतील साऱ्या वस्तूंचा मालक अल्लाह आहे आणि सर्व व्यवहार अल्लाहच्यापुढे सादर होतात." *(कुरआन - ३:१०९)*

१.३ पूर्व आणि पश्चिम सर्वचे सर्व त्याचेच आहे.

"पूर्व आणि पश्चिम अल्लाहच्याच आहेत. जिकडे तुम्ही तोंड कराल तिथे अल्लाहचे अस्तित्व आहे कारण अल्लाह सर्वव्यापी आणि सर्वज्ञ आहे. त्यांचं म्हणणं आहे की अल्लाहला पुत्रही आहे. अल्लाहतर यापासून कितीतरी पवित्र आहे. वास्तविक सत्य हे आहे की पृथ्वी व आकाशांमधील सर्व गोष्टींचा स्वामी अल्लाह आहे. सर्वजण त्याचेच आज्ञाधारक आहेत. तोच आकाश आणि पृथ्वीचा प्रवर्तक आहे. जेव्हा एखादी घटना घटित करण्याचे इच्छितो तेव्हा फक्त म्हणतो, "तथास्तु" आणि क्षणार्धात तसे घडते." *(कुरआन - २ : ११५-११७)*

१.४ तोच आमचा व तुमचा पालनकर्ता आहे.

"हे प्रेषित (स.)! त्यांना सांगा, "काय तुम्ही अल्लाह विषयी आमच्याशी भांडता? वास्तविक तो आमचाही पालनकर्ता आहे आणि तुमचाही पालनकर्ता आहे. आमचे कर्म आमच्यासाठी आहे आणि तुमचे कर्म तुमच्यासाठी आहे आणि आम्ही फक्त अल्लाहचीच भक्ती करीत आहोत." *(कुरआन - २ : १३९)*

१.५ तोच एकमेव ईश्वर आहे, परम दयाळू व परम कृपाळू

"तुमचा ईश्वर एकच ईश्वर आहे. त्या परम दयाळू व कृपाळू ईश्वराशिवाय अन्य कोणीही ईश्वर नाही. निःसंशय आकाश व पृथ्वीच्या निर्मितीमध्ये, रात्रंदिवसांच्या परिवर्तनामध्ये आणि समुद्रात वाहणाऱ्या नौकांमध्ये ज्या लोकांना लाभ देतात आणि जे पर्जन्य अल्लाहने आकाशातून वर्षविले व मृत जमिनीला पुनरुज्जीवित केले आणि

त्यामध्ये सर्व प्रकारच्या सजीवांच्या विस्तार केला. तसेच हवेच्या परिवर्तनामध्ये आणि आकाश व पृथ्वीच्या दरम्यान निरपेक्ष सेवा करण्यास कार्यरत केलेल्या ढगांमध्ये त्या लोकांसाठी संकेत आहेत जे ज्ञानी आहेत. (परंतु ईश्वराच्या एकत्वाचा इतका पुरावा असून देखील) काही लोक असे आहेत जे अल्लाह व्यतिरिक्त इतरांना समवर्ती बनवितात आणि त्यांच्यावर असे प्रेम करतात जसे अल्लाहशी प्रेम करायला हवे.''

(कुरआन - २ : १६३-१६४)

१.६ तोच चिरंतनजीवी आहे.

''अल्लाह चिरंतनजीवी आहे ज्याने तमाम सृष्टीचा भार संभाळला आहे, त्याच्याशिवाय इतर कोणीही ईश्वर नाही, तो झोपतही नाही आणि त्याला झोपेची गुंगीही येत नाही. पृथ्वी व आकाशांत जे काही आहे त्याचेच आहे. असा कोण आहे जो त्याच्यापुढे त्याच्या परवानगी शिवाय शिफारस करू शकेल? जे काही दासांच्या समक्ष आहे त्यालाही तो जाणतो आणि जे काही त्यांच्यापासून अदृश्य आहे त्यालाही तो जाणतो आणि त्याच्या माहितीपैकी कोणतीही गोष्ट त्यांच्या बुद्धीकक्षेत येऊ शकत नाही या व्यतिरिक्त की एखाद्या गोष्टीचे ज्ञान तो स्वतःच त्यांना देऊ इच्छित असेल. त्याचे राज्य आकाश आणि पृथ्वीवर पसरले आहे आणि त्यांचे संरक्षण काही त्याला थकवून सोडणारे काम नव्हे. फक्त तोच एकटा महान व श्रेष्ठ आहे.'' (कुरआन - २ : २५५)

१.७ चिरंतनजीवी सृष्टी व्यवस्थेला सांभाळणारा तोच एकमेव ईश्वर आहे.

''अल्लाह तो चिरतंनजीवी अस्तित्व ज्याने सृष्टीची व्यवस्था सांभाळली आहे. खरोखरच त्याच्या शिवाय कोणीही ईश्वर नाही.'' *(कुरआन - ३ : १-२)*

१.८ सकल सृष्टीचा स्वामी तोच आहे.

''हे अल्लाह, समस्त राज्याच्या स्वामी! तू हवे त्याला राज्य देतोस व हवे त्याकडून हिरावून घेतोस. हवे त्याला प्रतिष्ठा प्रदान करतोस व हवे त्याला अपमानित करतोस. कल्याण तुझ्याच अखत्यारित आहे. निःसंशय तू प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहेस. तू रात्रीला दिवसात ओवीत आणतोस आणि दिवसाला रात्रीत, निर्जिवातून सजीवास बाहेर काढतोस व सजीवातून निर्जीवास व ज्याला इच्छितो त्याला उदंड उपजीविका देतोस.'' *(कुरआन - ३ : २६-२७)*

१.९ एकमेव ईश्वर व उपास्य तोच आहे, सत्य वचनी आहे.

''अल्लाह प्रत्येक गोष्टीचा हिशेब घेणारा आहे. अल्लाह ज्यांच्या शिवाय अन्य

कोणीही ईश्वर नाही, तो तुम्हा सर्वांना त्या पुनरुत्थानाच्या दिवशी एकत्र करील ज्याच्या येण्यात कोणताही संशय नाही आणि अल्लाहच्या वचनापेक्षा अधिक खरी गोष्ट कोणाची बरे असू शकेल?" *(कुरआन - ४ : ८६-८७)*

१.१० तो दया व कृपा करणे आवश्यक मानणारा आहे, उपजीविका देणारा आहे.

"यांना विचारा, आकाशांत व पृथ्वीतलावर जे काही आहे ते कोणाचे आहे? सांगून टाका, सर्वकाही अल्लाहचेच आहे. त्याने दया व कृपेची नीती स्वत:साठी अनिवार्य करून घेतली आहे. (म्हणूनच तो अवज्ञा व उद्धटपणावर तुम्हाला लगेचच पकडीत नाही) पुनरुत्थानाच्या दिवशी तो तुम्हा सर्वांना अवश्य जमा करील. हे एक सर्वस्वी नि:संदिग्ध सत्य आहे. परंतु ज्या लोकांनी आपणहून स्वत:ला विनाशाच्या धोक्यात टाकले आहे ते त्याला मानीत नाहीत.

रात्रीच्या अंधारात आणि दिवसाच्या उजेडात जे काही स्थिरावले आहे, सर्व अल्लाहचे आहे आणि तो सर्वकाही ऐकतो व जाणतो. सांगा, अल्लाहला सोडून काय मी इतर कोणाला आपला पालक बनवू? त्या अल्लाहला सोडून जो आकाश व पृथ्वीचा निर्माता आहे. तो उपजीविका देतो, उपजीविका घेत नाही. सांगून टाका, मला तर हाच आदेश दिला गेला आहे की सर्वप्रथम मी त्याच्यापुढे आज्ञापालनार्थ मान तुकवावी (आणि ताकिद करण्यात आली आहे की कोणी अनेकेश्वरवादी होत असेल तर होवो) तू कोणत्याही परिस्थितीत अनेकेश्वरवाद्यांत सामील होवू नकोस. सांगा मी जर आपल्या पालनकर्त्या प्रभुची अवज्ञा केली तर मला भय वाटते की एका मोठ्या (भयंकर) दिवशी मला शिक्षा भोगावी लागेल. त्या दिवशी जो शिक्षेपासून वाचेल. त्यावर अल्लाहने मोठीच दया केली आणि हेच (उघड) स्पष्ट यश आहे. जर अल्लाहने तुम्हाला एखाद्या प्रकारची हानी पोहोचविली तर त्याच्याशिवाय इतर असा कोणीच नाही जो तुम्हाला त्या हानीपासून वाचविल आणि जर त्याने तुम्हाला एखाद्या चांगल्या गोष्टीने उपकृत केले तर त्याला प्रत्येक गोष्टीचे सामर्थ्य प्राप्त आहे. त्याला आपल्या दासांवर सर्वाधिकार प्राप्त आहे आणि तो बुद्धीमान व जाणकार आहे." *(कुरआन - ६ : १२-१८)*

१.११ खरा स्वामी तोच आहे हिशेब घेण्यात सत्वर.

"मग सर्वच्या सर्व आपल्या खऱ्या स्वामी अल्लाहकडे परत आणले जातात. सावधान! निर्णयाचे सर्व अधिकार त्यालाच प्राप्त आहेत आणि हिशोब घेण्यात तो अत्यंत सत्वर आहे." *(कुरआन - ६ : ६२)*

१.१२ दाणे व बीज फाडून अंकुर काढणारा, निशापटल फाडून प्रात:काळ करणारा तोच आहे.

"दाणे आणि बीज काढणारा अल्लाह आहे तोच सजीवाला निर्जीवातून काढतो आणि तोच निर्जीवाला सजीवातून बाहेर काढणारा आहे. ही सर्व कामे करणारा तर अल्लाहच आहे, मग तुम्ही कोठे भरकटले जात आहात? रात्रीचे आवरण फाडून तोच प्रात:काळ करतो. त्यानेच रात्रीला विश्रांतीची वेळ बनविली. त्यानेच चंद्र व सूर्योदय आणि अस्ताचे प्रमाण ठरविले आहे. हे सर्व त्याच प्रचंड सामर्थ्य व ज्ञान असणाऱ्याचे निश्चित केलेले अंदाज आहेत आणि तोच आहे ज्याने तुमच्यासाठी ताऱ्यांना वाळवंट व समुद्रातील अंधकारात मार्ग शोधण्याचे साधन बनविले. पहा आम्ही संकेत उघड करून सांगितले आहेत त्या लोकांसाठी की ज्यांना ज्ञान आहे आणि तोच आहे ज्याने एका जीवापासून तुम्हाला निर्माण केले मग प्रत्येकांसाठी एक विश्राम स्थान आहे आणि एक ती सुपूर्द केली जाण्याची जागा, हे संकेत आम्ही स्पष्ट केले आहेत त्या लोकांसाठी जे बोध घेतात आणि तोच आहे ज्याने आकाशातून पाण्याचा वर्षाव केला मग त्याद्वारे सर्वप्रकारच्या वनस्पती उगविल्या, मग त्याद्वारे हिरवीगार शेते व झाडे उगविली, मग त्याच्यापासून थरावर थर असलेले दाणे काढले आणि खजूराच्या फुलोऱ्यातून फळांचे घोसच्या घोस उत्पन्न केले जे ओझ्यापायी झुकले जात आहेत आणि द्राक्षे, जैतून (आलिव्ह) व डाळिंबाच्या बागा ज्यांची फळे एक दुसऱ्याशी साम्य तर ठेवतात तरी सुद्धा त्यांची वैशिष्ट्ये वेगवेगळी आहेत. या झाडांना जेव्हा फळे येतात तेव्हा फळे येण्याची व मग ती पिकण्याची प्रक्रिया जरा विचारपूर्वक पाहा. या गोष्टीत संकेत आहेत त्या लोकांसाठी जे श्रद्धा ठेवतात." *(कुरआन - ६ : ९४-९८)*

१.१३ जीवन व मरण देणारा तोच आहे.

हे मुहम्मद (स.) सांगा की, *"हे मानवांनो? मी तुम्हा सर्वांकडे त्या अल्लाहचा प्रेषित आहे जो पृथ्वी व आकाशांच्या राज्यांचा स्वामी आहे. त्याच्याशिवाय इतर कोणीही ईश्वर नाही. तोच जीवन प्रदान करतो व तोच मृत्यू देतो. म्हणून श्रद्धा ठेवा अल्लाहवर आणि त्याने पाठविलेल्या निरीक्षर पैगंबर (स.) जो अल्लाह व त्याच्या आदेशांना मानतो आणि अनुसरण करा त्याचे जेणेकरून तुम्ही सरळमार्ग प्राप्त कराल."*

(कुरआन - ७ : १५८)

१.१४ तो राज सिंहासनाचा स्वामी आहे त्याच्या शिवाय कोणी ईश्वर नाही.

आता जर हे लोक तुमच्याशी विमुख होत आहेत तर पैगंबर (स.) यांना सांगून

टाका की, *"माझ्यासाठी अल्लाह पुरेसा आहे. त्याच्याशिवाय कोणीही ईश्वर नाही. त्याच्यावरच मी भिस्त ठेवली आणि तो स्वामी आहे महान राजसिंहासनाचा."*

(कुरआन - ९ : १२९)

१.१५ आकाशातील व पृथ्वीतील सर्वकाही त्याचेच आहे. तोच जीवन व मरण देणारा आहे.

"ऐका, आकाशात आणि पृथ्वीत जे काही आहे अल्लाहचे आहे. अल्लाहचे वचन सत्य आहे. परंतु बहुतेक लोक जाणत नाहीत. तोच जीवन प्रदान करतो व तोच मृत्यू देतो आणि त्याच्याकडेच तुम्हा सर्वांना परतावयाचे आहे."

(कुरआन - १० : ५५-५६)

१.१६ सर्व मामले त्याच्याकडेच रुजू होतात.

"आकाशात व पृथ्वीत जे काही लपलेले आहे ते सर्व अल्लाहच्या अधिकार क्षेत्रात आहे आणि संपूर्ण मामला त्याच्याकडेच रूजू केला जातो. तर हे पैगंबर (स.) तुम्ही त्याचीच भक्ती करा आणि त्याच्यावरच विश्वास ठेवा. जे काही तुम्ही लोक करीत आहात त्यापासून तुमचा पालनकर्ता अनभिज्ञ नाही." *(कुरआन - ११ : १२३)*

१.१७ तो क्षमा करणाराही आहे आणि कठोर शिक्षा देणाराही आहे.

"हे लोक भल्यापूर्वी वाईटाकरिता घाई करीत आहेत. वस्तूतः त्यांच्यापूर्वी (ज्या लोकांचे असे वर्तन राहिले आहे त्यांच्यावर अल्लाहच्या प्रकोपाची) धडा शिकविणारी उदाहरणे घडलेली आहेत. वस्तुस्थिती अशी आहे की तुझा पालनकर्ता लोकांचा अत्याचार असतांना देखील त्यांच्या बाबतीत डोळेझाक करतो आणि हेही सत्य आहे की तुझा पालनकर्ता कठोर शिक्षाही देणारा आहे." *(कुरआन - १३ : ६)*

१.१८ तो प्रकट व अप्रकट सर्व गोष्टींचा ज्ञाता आहे.

"प्रत्येक गोष्टीसाठी त्याच्यापाशी एक प्रमाण निश्चित आहे. तो गुप्त आणि प्रकट प्रत्येक गोष्टीचा विज्ञाता आहे. तो महान आहे आणि प्रत्येक स्थितीत उच्चतर राहणारा आहे. तुम्हापैकी कोणीही मग तो मोठ्याने बोला अथवा हळू आणि कोणी रात्रीच्या अंधकारात लपलेला असो अथवा दिवसाच्या प्रकाशात चालत असो त्याच्यासाठी सर्व एकसारखेच आहे." *(कुरआन - १३ : ८-९)*

१.१९ त्याच्या निर्णयावर कोणीही पुनःदृष्टी करणारा नाही.

"अल्लाह राज्य करीत आहे कोणी त्याच्या निर्णयावर पुनर्दृष्टी करणारा नाही आणि त्याला हिशेब घेण्यास काही विलंब लागत नाही. यांच्या पूर्वी जे लोक होऊन गेले आहेत त्यांनी देखील मोठमोठाले डावपेच लढविले होते. परंतु खरा निर्णय तर पूर्णपणे अल्लाहच्याच हातात आहे. तो जाणतो की कोण काय कमवीत आहे आणि लवकरच हे सत्याचा इन्कार करणारे पाहतील की कोणाचा शेवट चांगला होतो."

(कुरआन - १३ : ४१-४२)

१.२० तो सर्वकाही करू शकतो.

"आणि पृथ्वी व आकाशातील सत्याचे अंतर्ज्ञान तर अल्लाहलाच आहे आणि पुनरुत्थान (कयामत) उद्‌भवण्याच्या मामल्यास काहीच विलंब लागणार नाही. परंतु केवळ माणसाच्या डोळ्यांचे पाते लवण्या एवढेच किंबहुना यापेक्षाही कमी. वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाह सर्वकाही करू शकतो." *(कुरआन - १६ : ७७)*

१.२१ कोणीही त्याचा पुत्र नाही आणि त्याच्या बादशाहीत कोणीही भागीदार नाही.

"स्तुती आहे त्या अल्लाहसाठी ज्याने कुणाला स्वत:चा पुत्रही बनविले नाही व कोणी त्याच्या साम्राज्यात त्याचा भागीदार नाही आणि तो लाचारही नाही की एखादा त्याचा पाठीराखा असावा आणि त्याचा महिमा वर्णन करा. कमाल दर्जाचा महिमा."

(कुरआन - १७ : १११)

१.२२ तोच सर्वांचा स्वामी आहे तो विसरत नाही.

"प्रत्येक वस्तूचा तोच स्वामी आहे आणि तुमचा पालनकर्ता विसरणारा नाही. तो पालनकर्ता आहे आकाशांचा व पृथ्वीचा आणि त्या सर्व वस्तूंचा ज्या आकाश व पृथ्वी दरम्यान आहेत. म्हणून तुम्ही त्याची भक्ती करा आणि त्याच्याच भक्तीवर अढळ राहा. तुमच्या माहितीप्रमाणे त्याच्या समान कोणी आहे काय?" *(कुरआन - १९ : ६५)*

१.२३ त्याची उत्कृष्ठ नावे आहेत.

"ज्याने निर्माण केले पृथ्वी आणि उत्तुंग आकाशांना तो परम दयाळू (सृष्टीच्या) राजसिंहासनावर विराजमान आहे. स्वामी आहे त्या सर्व वस्तूंचा ज्या आकाशात व पृथ्वीत आहेत, ज्या पृथ्वी व आकाशांच्या दरम्यान आहेत आणि ज्या माती खाली आहेत. तुम्ही वाटल्यास आपले म्हणणे मोठ्याने सांगा, तो तर हळुच सांगितलेले किंबहुना त्याच्यापेक्षा अधिक गुप्त जाणतो. तो अल्लाह आहे ज्याच्या शिवाय अन्य कोणीच ईश्वर नाही. त्याची उत्कृष्ठ नामावली आहे." *(कुरआन - २० : ३-८)*

१.२४ प्रत्येकाला मार्ग दाखविणारा आहे.

“आमचा पालनकर्ता तो आहे ज्याने प्रत्येक वस्तूला तिचे स्वरूप प्रदान केले मग तिला मार्ग दाखविला.” *(कुरआन - २० : ५०)*

१.२५ मागील पुढील ज्ञान त्यालाच आहे.

“तो लोकांची मागील पुढील सर्व स्थिती जाणतो आणि दुसऱ्यांना त्याचे पूर्ण ज्ञान नाही. लोकांची मस्तके त्या चिरंजीव व चिरस्थायी समोर नम्र होतील. निष्फळ ठरेल तो, ज्याने त्यावेळी एखाद्या अत्याचाराचे पाप ओझे उचलले असेल.”

(कुरआन - २० : ११०-१११)

१.२६ तो सर्वोत्तम उपजीविका देणारा आहे, सर्वत्र आहे, क्षमाशील आहे.

“आणि नि:संशय अल्लाहच सर्वोत्तम उपजीविका देणारा आहे. तो त्यांना अशा ठिकाणी पोहचवील जेणेकरून ते आनंदीत होतील. नि:संशय अल्लाह सर्वज्ञ व सहिष्णु आहे. अल्लाह माफ करणारा व क्षमाशील आहे.

हे यासाठी की रात्रीतून दिवस व दिवसातून रात्र काढणारा अल्लाहच आहे आणि तो सर्वकाही ऐकणारा व पाहणारा आहे. हे यासाठी की अल्लाहच सत्य आहे आणि ते सर्व मिथ्या आहेत ज्यांचा अल्लाहला सोडून हे धावा करतात आणि अल्लाहच वर्चस्व बाळगणारा आणि महान आहे. काय तुम्ही हे पाहात नाही की अल्लाह आकाशातून पाण्याचा वर्षाव करतो ज्यामुळे पृथ्वी हिरवीगार बनते?

वस्तुस्थिती अशी आहे की तो सूक्ष्मदर्शी व जाणणारा आहे. त्याचेच आहे जे काही आकाशात आहे आणि जे काही पृथ्वीत आहे. नि:संदेह तोच निरपेक्ष वस्तुत्य आहे. काय तुम्ही पाहात नाही की त्याने ते सर्वकाही तुमच्या अधीन केले आहे जे पृथ्वीत आहे आणि त्यानेच नावेला नियमबद्ध केले आहे की ती त्याच्या आज्ञेने समुद्रात चालते आणि त्यानेच आकाशाला अशा प्रकारे सांभाळले आहे की त्याच्या आज्ञाशिवाय ते जमिनीवर पडू शकत नाही? वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाह लोकांसाठी फार प्रेमळ व दयाळू आहे तोच आहे ज्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले, तोच तुम्हाला मरण देईल आणि तोच पुन्हा तुम्हाला जिवंत करील. खरे असे आहे की मनुष्य फारच सत्य नाकारणारा आहे.” *(कुरआन - २२ : ५८-६६)*

१.२७ तो उत्तम वाली आहे, उत्तम सहायक आहे.

“तो आहे तुमचा वाली, फारच चांगला आहे तो वाली आणि फारच चांगला

आहे तो सहायक.'' *(कुरआन - २२ : ७८)*

१.२८ तो निर्मिती कार्यापासून अजाण नाही.

''आणि तुमच्यावर आम्ही सात रस्ते बनविले. निर्मिती कार्यापासून आम्ही अजाण नव्हतो आणि आकाशातून आम्ही ठीक हिशेबानुसार एका विशिष्ट प्रमाणात पाणी उतरविले आणि त्याला पृथ्वीत स्थिराविले, आम्ही त्याला हवे तसे नाहीशे करू शकतो. मग त्या पाण्याद्वारे आम्ही तुमच्यासाठी खजूर व द्राक्षाच्या बागा उत्पन्न केल्या. तुमच्यासाठी या बागांमध्ये पुष्कळशी स्वादिष्ट फळे आहेत आणि यांच्या पासून तुम्ही उपजीविका मिळविता आणि तो वृक्ष देखील आम्ही निर्माण केला जो तुरेसीना (पर्वत) मधून निघतो. तेल सुद्धा घेऊन उगवतो आणि खाणाऱ्यांसाठी कालवणसुद्धा.''

(कुरआन - २३ : १७-२०)

१.२९ त्यानेच माणसाला ऐकण्याची व पहाण्याची क्षमता आणि विचारी मन दिले.

''तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुम्हाला ऐकण्याची व पाहण्याची शक्ती दिली आणि विचार करण्यासाठी मन दिले. परंतु तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञ होता. तोच आहे ज्याने तुम्हाला पृथ्वी तलावर पसरविले आणि त्याच्याकडेच तुम्ही एकत्र केले जाल. तोच जीवन प्रदान करतो आणि तोच मृत्यू देतो, रात्र व दिवसाचे भ्रमण त्याच्याच सामर्थ्य कक्षेत आहे. तुमच्या लक्षात ही गोष्ट येत नाही का?'' *(कुरआन - २३ : ७९-८१)*

१.३० तोच सप्त आकाशांचा व महासिंहासनाचा स्वामी आहे, सर्व सत्ताधिश तोच आहे.

''यांना सांगा, दाखवा जर तुम्हाला माहीत असेल की ही पृथ्वी व हिची सर्व वस्ती कुणाची आहे? हे जरूर म्हणतील, ''अल्लाहची'' सांगा, मग तुम्ही शुद्धीवर का येत नाही? यांना विचारा, सप्त आकाश आणि महान सिंहासनाचा स्वामी कोण आहे? हे जरूर म्हणतील, ''अल्लाह'' सांगा, मग अल्लाहशी परायण का होत नाही? यांना सांगा, दाखवा जर तुम्ही जाणत असाल की प्रत्येक वस्तूवर सत्ता कोणाची आहे? आणि कोण आहे जो आश्रय देतो आणि त्याच्याविरुद्ध कोणी आश्रय देऊ शकत नाही? हे जरूर म्हणतील की हे तर अल्लाहसाठीच आहे. सांगा, मग कोठून तुमची फसगत होत आहे?'' *(कुरआन - २३ : ८४-८८)*

१.३१ तो उच्च व वरचढ राहणारा आहे.

''म्हणून सर्वोच्च आहे अल्लाह, खरा बादशाह, कोणी ईश्वर त्याच्याशिवाय

नाही. स्वामी आहे महान सिंहासनाचा.'' *(कुरआन - २३ : ११६)*

१.३२ अल्लाह आकाशाचा व पृथ्वीचा प्रकाश आहे.

''अल्लाह आकाशांचा व पृथ्वीचा प्रकाश आहे. (सृष्टीमध्ये) त्याच्या प्रकाशाची उपमा अशी आहे जणु एका कोणाड्यामध्ये ठेवलेला एक दिवा. तो एका काचेमध्ये ठेवलेला. मोत्याप्रमाणे चमकणारा तारा आणि तो एका अशा शुभ्र जैतुनच्या वृक्षाच्या तेलाने तेवत आहे, जो पौर्वात्यही नाही की पाश्चिमात्यही नाही. अग्नीचा स्पर्श देखील झाला नसला तरी तो तेजस्वी होतो. प्रकाशावर प्रकाश (वाढण्याची सर्व साधनं एकवटली असतील) अल्लाह आपल्या प्रकाशाकडे ज्याला इच्छितो त्याला मर्गादर्शन करतो.'' *(कुरआन - २४ : ३५-३७)*

१.३३ त्याच्या बादशाहीत कोणीही त्याचा भागीदार नाही.

''तो जो पृथ्वी व आकाशांचा स्वामी आहे ज्याने कोणाला पुत्र बनविलेले नाही. बादशाहीमध्ये ज्याच्या बरोबर कोणीही भागीदार नाही, ज्याने प्रत्येक वस्तू निर्माण केली मग तिचे एक भाग्य (तकदीर) निश्चित केले.

लोकांनी त्याला सोडून असले ईश्वर बनविले जे कोणत्याही वस्तूची निर्मिती करीत नाहीत. तर जे स्वत: निर्मिले जातात (बनावटी ईश्वर) जे खुद्द आपल्यासाठी सुद्धा कोणत्याही नफा व नुकसानीचा अधिकार बाळगत नाहीत. जे मारू शकत नाहीत. चैतन्य देऊ शकत नाहीत आणि मृतांना पुन्हा जिवंत करू शकत नाहीत.''

(कुरआन २५ : २-३)

१.३४ तो असीम कृपावंत आहे.

''हे पैगंबर (स.)! त्या अल्लाहवर विश्वास ठेवा जो जिवंत आहे आणि कधीही मरणार नाही, त्याच्या स्तुती समवेत त्याचे पावित्रगान करतोच ज्याने सहा दिवसात पृथ्वी व आकाश आणि त्या सर्व वस्तू निर्माण केल्या ज्या पृथ्वी आणि आकाशांच्या दरम्यान आहेत. मग स्वत:च अर्श (ईश आसन) वर विराजमान झाला. कृपावंत त्याची शान बस्स कुणा जाणकारालाच विचारा.'' *(कुरआन - २५ : ५८-५९)*

१.३५ आकाशांचा, पृथ्वीचा, तुमचा व तुमच्या पूर्वजांचा आणि पूर्वेचा व पश्चिमेचा तोच पालनकर्ता आहे.

''आकाशांचा आणि पृथ्वीचा पालनकर्ता आणि त्या सर्व वस्तूंचा पालनकर्ता ज्या आकाश व पृथ्वीच्या दरम्यान आहेत, जर तुम्ही विश्वास बाळगणारे असाल. तुमचाही

पालनकर्ता आणि तुमच्या त्या वाडवडिलांचा पालनकर्ता देखील जे पूर्वी होऊन गेले आहेत. पूर्व व पश्चिम आणि जे काही त्यांच्या दरम्यान आहे सर्वांचा पालनकर्ता जर तुम्ही काही बुद्धी बाळगत असाल.'' *(कुरआन - २६ : २४-२८)*

१.३६ आकाशातील व पृथ्वीतील दडलेल्या वस्तू तोच काढतो. तो सर्वकाही जाणणारा एकमेव ईश्वर आहे.

''जो आकाश आणि पृथ्वीतील दडलेल्या वस्तू काढतो आणि ते सर्वकाही जाणतो जे तुम्ही लपविता आणि प्रकट करता. अल्लाह ज्याच्या शिवाय कोणी ईश्वर नाही जो महान राजसिंहासनाचा मालक आहे.'' *(कुरआन - २७ : २५-२६)*

१.३७ स्तुती सर्वकाही त्याच्यासाठी आहे शासनही त्याचेच आहे.

''तुझा पालनकर्ता जाणतो जे काही हे मनात लपवून ठेवतात आणि जे काही हे प्रकट करतात. तोच एक अल्लाह आहे ज्याच्याशिवाय कोणी भक्तीला पात्र नाही. त्याच्याकरिता स्तुती आहे इहलोकांतही व परलोकांत देखील शासन त्याचेच आहे आणि त्याच्याकडेच तुम्ही सर्व परतविले जाणार आहात.'' *(कुरआन - २८ : ६९-७०)*

१.३८ त्याच्या अस्तित्वाखेरीज प्रत्येक वस्तु नश्वर आहे. सत्ताधिकार त्याचाच आहे.

''आणि अल्लाहसह कोणत्याही अन्य उपास्याचा धावा करू नका. त्याच्याशिवाय दुसरा कोणी उपास्य नाही. प्रत्येक वस्तू नश्वर आहे केवळ त्या अस्तित्वाखेरीज, सत्ताधिकार त्याचाच आहे आणि त्याच्याकडेच तुम्ही सर्व परतविले जाणार आहात.'' *(कुरआन - २८ : ८८)*

१.३९ तोच सृष्टीचा प्रारंभ करणारा आणि तिची पुनरावृत्ती करणारा आहे.

''काय या लोकांनी कधी पाहिलेच नाही की कशा प्रकारे अल्लाह सृष्टीचा प्रारंभ करतो मग त्याची पुनरावृत्ती करतो? खतिचत ही (पुनरावृत्तीवर) अल्लाहसाठी अधिक सुलभ आहे. त्यांना सांगा की भूतलावर हिंडा, फिरा आणि पहा की त्याने कशा प्रकारे सृष्टीचा प्रारंभ केला आहे. मग अल्लाह दुसऱ्यांदा देखील जीवन प्रदान करील. निश्चित अल्लाह प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे, वाटेल त्याला शिक्षा करील व वाटेल त्यावर कृपा करील.'' *(कुरआन - २९ : १९-२१)*

१.४० तो कधीही वचनभंग करीत नसतो.

''अल्लाह मदत करतो, ज्याला इच्छितो आणि तो जबरदस्त व दयावान आहे.

हे वचन अल्लाहने दिले आहे. अल्लाह कधीही आपले वचनभंग करीत नसतो. परंतु बहुतेक लोक जाणत नाहीत.'' (कुरआन - ३० : ५-६)

१.४१ तो सूक्ष्मदर्शी आणि खबर राखणारा आहे.

''कोणतीही वस्तू ती मोहरीच्या दाण्याबरोबर का असेना आणि कोणत्याही खडकात किंवा आकाशात अथवा पृथ्वीत कोठेही लपलेली का असेनात, अल्लाह ती काढून आणील. तो सूक्ष्मदर्शी व खबर राखणारा आहे.'' (कुरआन - ३१ : १६)

१.४२ प्रत्येक गुप्त व प्रकट गोष्टीचा जाणणारा तोच आहे. उत्तम निर्मिती करणारा.

''तोच आहे प्रत्येक गुप्त व प्रकट गोष्टीचा जाणणारा, जबरदस्त आणि परम कृपाळू जी जी वस्तू त्याने निर्माण केली उत्तमच निर्माण केली. त्याने माणसाच्या निर्मितीचा प्रारंभ चिखलमातीपासून केला. मग त्याचा वंश एका अशा सत्वाने चालविला जे क्षूद्र पाण्यासमान आहे. मग त्याला नखशिखांत व्यवस्थित केले आणि त्याच्यात आपला आत्मा फुंकला आणि तुम्हाला कान दिले, डोळे दिले व हृदय दिले, तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञ आहात.'' (कुरआन - ३२ : ६-९)

१.४३ स्तुती त्याच्यासाठीच आहे. बुद्धीमान व माहितगार आहे.

''स्तुती त्या अल्लाहसाठी आहे जो आकाश आणि पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तूंचा मालक आहे आणि पारलौकिक जीवनामध्येही त्याच्यासाठीच स्तुती आहे. तो बुद्धीमान व माहितगार आहे. जे काही जमिनीत जाते आणि जे काही तिच्यातून निघते आणि जे काही आकाशातून उतरते आणि जे काही त्याच्यात चढते. प्रत्येक वस्तूला तो जाणतो. तो परम कृपाळू व क्षमाशील आहे.'' (कुरआन - ३४ : १-२)

१.४४ प्रत्येक गोष्टीची निगा राखणारा आहे.

''परंतु जे काही घडले ते अशासाठी घडले की आम्ही हे पाहू इच्छित होतो की कोण मरणोत्तर जीवनाला मानणारा आहे आणि त्याच्याबद्दल शंकेत पडलेला आहे. तुझा पालनकर्ता प्रत्येक गोष्टीची देखरेख करणारा आहे.'' (कुरआन - ३४ : २१)

१.४५ जे उच्चतर, यथायोग्य निर्णय देणारा व सर्वकाही जाणणारा आहे.

''आणि तो महान व उच्चतर आहे, ''जो अपराध आम्ही केला असेल त्याची कोणतीही विचारणा तुमच्याकडे होणार नाही आणि जे काही तुम्ही करीत आहात त्याची कोणतीच विचारणा आम्हास केली जाणार नाही.'' सांगा, ''आमचा पालनकर्ता

आम्हाला एकत्र करील, मग आमच्या दरम्यान यथायोग्य निर्णय लावील. तो असा जबरदस्त शासक आहे जो सर्वकाही जाणतो.'' (कुरआन - ३४ : २३-२६)

१.४६ तोच पृथ्वी व आकाशांना बनविणारा आहे. प्रत्येक वस्तूला समर्थ आहे.

''स्तुती त्या अल्लाहसाठीच आहे जो आकाशांचा व पृथ्वीचा बनविणारा आणि दूतांना 'संदेश पोहचविणारा' नियुक्त करणारा आहे. (असे दूत) ज्यांचे दोन दोन, तीन तीन आणि चार चार बाहू आहेत. तो आपल्या निर्मितीच्या रचनेत जसे इच्छितो वाढ करतो. निश्चितच अल्लाह प्रत्येक गोष्टीवर समर्थ आहे. अल्लाह ज्या कोणत्याही कृपेचे द्वार लोकांसाठी खुले करील त्याला कोणी रोखणारा नाही. आणि ज्याला तो बंद करील त्याला अल्लाह नंतर मग कोणीही उघडणार नाही. तो जबरदस्त आणि बुद्धीमान आहे.'' (कुरआन - ३५ : १-२)

१.४७ तो पवित्र आहे. त्याच्या हातात प्रत्येक वस्तूचे पूर्ण अधिपत्य आहे.

''काय मनुष्य पाहात नाही की आम्ही त्याला वीर्यापासून निर्माण केले आणि मग तो भांडखोर बनून उभा ठाकला? आता तो आम्हावर दृष्टांत लावत आहे आणि आपल्या निर्मितीस विसरत आहे सांगतो, ''कोण या हाडांना जिवंत करील जेव्हा ती जीर्ण झाली असतील? त्याला सांगा,'' यांना तोच जिवंत करील ज्याने यांना पूर्वी निर्मिले होते आणि तो निर्मितीचे प्रत्येक कार्य जाणतो. तोच ज्याने तुम्हांकरिता हिरव्यागार झाडापासून अग्नी उत्पन्न केला आणि तुम्ही त्यापासून आपल्या चुली प्रज्वलित करता. काय तो ज्याने आकाश आणि पृथ्वी निर्माण केले, यावर प्रभुत्व राखत नाही की या सारख्यांना निर्माण करू शकेल? का नाही, ज्या अर्थी तो निर्मितीत निष्णात आहे. तो तर जेव्हा एखाद्या वस्तुचा संकल्प करतो तेव्हा त्याचे काम फक्त एवढेच की तिला आज्ञा द्यावी की अस्तित्व धारण कर, आणि ती अस्तित्वात येते. पवित्र आहे तो ज्याच्या हातात प्रत्येक वस्तूचे संपूर्ण अधिपत्य आहे आणि त्याच्याकडेच तुम्ही रुजू केले जाणार आहात.'' (कुरआन - ३७ : ७७-८३)

१.४८ तोच खरा एकमेव ईश्वर आहे.

''तुमचा खरा ईश्वर फक्त एकच आहे, तो जो पृथ्वी आणि आकाशांचा आणि त्या सर्व वस्तुंचा मालक आहे. ज्या पृथ्वी आणि आकाशांत आहेत आणि सर्व पूर्वांचा मालक.'' (कुरआन - ३७ : ४-५)

१.४९ मान सन्मान व प्रतिष्ठांचा तोच स्वामी आहे.

"पवित्र आहे तुझा पालनकर्ता (रब), गौरवाचा स्वामी, त्या सर्व गोष्टींपासून ज्या हे लोक बनवित आहेत आणि सलाम आहे प्रेषितांवर आणि सर्व स्तुती, सकल जगांच्या पालनकर्त्या (रब) अल्लाहसाठीच आहे." (कुरआन - ३७ : १८०-१८२)

१.५० तो स्वामी समर्थ आहे आणि जबरदस्त व क्षमाशील आहे.

"कोणी खरा ईश्वर नाही परंतु अल्लाह, जो एकमेव आहे. सर्वांवर प्रभुत्व संपन्न, आकाशांचा आणि पृथ्वीचा स्वामी आणि त्या सर्व वस्तुंचा स्वामी ज्या त्यांच्या दरम्यान आहेत. महान आणि क्षमाशील." (कुरआन - ३८ : ६५-६७)

१.५१ अल्लाहच तुमचा रब (पालनकर्ता) आहे. त्याच्या शिवाय कोणी दुसरा ईश्वर नाही.

"जर अल्लाह एखाद्याला पुत्र बनवू इच्छित असता तर आपल्या निर्मितीपैकी हवे त्याला निवडले असते. पवित्र आहे तो यापासून (की एखादा त्याचा पुत्र असावा) तो अल्लाह आहे एकमेव आणि सर्वांवर प्रभुत्व संपन्न त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे. तोच दिवसावर रात्र आणि रात्रीवर दिवसाला गुंडाळतो. त्यानेच सूर्य आणि चंद्राला अशा प्रकारे अधीन करून ठेवले आहे की प्रत्येक एका निश्चित वेळेपर्यंत भ्रमण करीत आहेत. लक्षात ठेवा, तो महान आणि क्षमाशील आहे त्यानेच तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले, मग तोच आहे ज्याने त्या जीवापासून तुमची जोडी बनविली आणि त्यानेच तुमच्यासाठी जनावरांपैकी आठ नर व माद्या निर्माण केल्या. तो तुमच्या मातांच्या पोटात तीन-तीन अंधकार युक्त पडद्यात तुम्हाला एकानंतर एक आकार देत जातो. हाच अल्लाह (ज्याची ही कामे आहेत) तुमचा रब (पालनकर्ता) आहे. बादशाही त्याची आहे. कोणीही ईश्वर त्याच्या खेरीज नाही मग तुम्हाला कोण विमुख करत आहे? (कुरआन - ३९ : ४-६)

१.५२ तोच प्रत्येक वस्तूचा निर्माता व नियंता आहे पृथ्वी व आकाशांच्या खजिन्यांच्या किल्ल्याही त्याच्याच जवळ आहेत.

"अल्लाह प्रत्येक वस्तूचा निर्माता आहे आणि तोच प्रत्येक वस्तूवर देखरेख ठेवणारा आहे. पृथ्वी आणि आकाशांच्या खजिन्यांच्या किल्ल्या त्याच्याच जवळ आहेत." (कुरआन - ३९ : ६२-६३)

१.५३ तो अपराध माफ करणारा आणि पश्चाताप स्वीकारणारा आहे.

"या ग्रंथाचे (कुरआन) अवतरण अल्लाहकडून आहे जो जबरदस्त आहे, सर्वकाही जाणणारा आहे. गुन्हा माफ करणारा आणि पश्चाताप स्वीकारणारा आहे. कठोर शिक्षा देणारा आणि मोठा उदारहस्त आहे. कोणी ईश्वर त्याच्या व्यतिरिक्त नाही. त्याच्याकडेच सर्वांना रुजू व्हायचे आहे." (कुरआन - ४० : २-३)

१.५४ अल्लाह उच्च दर्जे राखणारा व राजसिंहासनाचा (अर्श) स्वामी आहे.

"तो उच्च दर्जे राखणारा, राजसिंहासनाचा (अर्श) चा स्वामी आहे."
(कुरआन - ४० : १५)

१.५५ तो दृष्टीच्या चोरीला आणि उदरातील रहस्यांनाही जाणतो.

"अल्लाह दृष्टीच्या चोरीला देखील जाणतो आणि ते रहस्यसुद्धा जाणतो जे मनांनी लपवून ठेवले आहेत आणि अल्लाह ठीक ठीक नि:पक्षपणे निर्णय देईल. उरले ते ज्यांचा (हे अनेकेश्वरवादी) अल्लाहला सोडून धावा करतात, तर ते (बनावटी ईश्वर) कोणत्याही गोष्टीचा निर्णय लावणार नाहीत. नि:संशय अल्लाह सर्वकाही ऐकणारा व पाहणारा आहे." (कुरआन - ४० : १९-२०)

१.५६ तो मोठा क्षमाशील आणि भयंकर यातनादायक शिक्षा देणाराही आहे.

"हे पैगंबर (स.)! तुम्हाला जे काही सांगितले जात आहे त्यापैकी कोणतीही अशी गोष्ट नाही जी तुमच्यापूर्वी होऊन गेलेल्या प्रेषितांना सांगितली गेलेली नाही. नि:संदेह तुमचा पालनकर्ता मोठा क्षमाशील आहे आणि याच बरोबर भयंकर यातना दायक शिक्षा देणारा सुद्धा आहे." (कुरआन - ४१ : ४३)

१.५७ तो सर्वसाक्षी आहे, प्रत्येक वस्तूला वेढून आहे.

"काय हे पुरेसे नाही की तुझा पालनकर्ता (रब) प्रत्येक गोष्टीचा साक्षी आहे? जाणून असा, हे लोक आपल्या पालनकर्त्याच्या भेटी संबंधी शंका बाळगतात. ऐकून असा, तो प्रत्येक वस्तूला वेढून आहे." (कुरआन - ४१ : ५४)

१.५८ तोच वाली व माता आहे. तोच मृतांना जिवंत करतो.

"जर अल्लाहने इच्छिले असते तर या सर्वांना एकच 'धार्मिक समुदाय' बनविले असते. परंतु तो ज्याला इच्छितो त्याला आपल्या कृपा छत्राखाली घेतो आणि अत्याचाऱ्यांचा कोणी वालीही नाही व सहायकही नाही. काय हे (इतके नादान आहेत की) यांनी त्याला सोडून इतर वाली बनवून ठेवलेले आहेत? वाली तर अल्लाहच

आहे. तोच मृतांना जीवित करतो आणि तो प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे.''

(कुरआन - ४२ : ८-९)

१.५९ त्याच्या सदृश्य कोणीही नाही आकाशांच्या व पृथ्वीच्या खजिन्यांच्या किल्ल्या त्याचाच जवळ आहे.

''तुमच्या दरम्यान ज्या बाबतीतही मतभेद असेल, त्याचा निर्णय लावणे अल्लाहचे काम होय. तोच अल्लाह माझा रब (पालनकर्ता) आहे. त्याच्यावरच मी भिस्त ठेवली आणि त्याच्याकडेच मी रुजू होतो. आकाशांना व पृथ्वीला बनविणारा, ज्याने तुमच्या सजातीपासून तुमच्यासाठी युगल निर्माण केलीत आणि त्याच प्रमाणे चतुष्पादांना सुद्धा (त्यांचेच सजातीय) युगल बनविले आणि अशा प्रकारे तो तुमचे वंश विस्तारतो. सृष्टीतील कोणतीही वस्तू त्याच्या समान नाही. तो सर्वकाही ऐकणारा व पाहणारा आहे, आकाशांच्या व पृथ्वीच्या खजिन्यांच्या किल्ल्या त्याच्या जवळच आहेत, ज्याला इच्छितो विपुल उपजीविका देतो आणि ज्याला इच्छितो त्याला बेताची देतो. त्याला प्रत्येक गोष्टीचे ज्ञान आहे.'' *(कुरआन - ४२ : १०-१२)*

१.६० अल्लाह आपल्या दासांवर फार कृपावंत आहे. ज्याला जे काही इच्छितो देतो.

''अल्लाह आपल्या दासांवर फार मेहरबान आहे. ज्याला जे काही इच्छितो देतो आणि तो मोठा शक्तीशाली व जबरदस्त आहे. जो कोणी परलोकाची शेती इच्छितो त्याच्या शेतीत आम्ही वाढ करतो. आणि जो या जगाची शेती इच्छितो त्याला जगातूनच देतो. परंतु पारलौकिक जीवनात त्याचा कोणताही वाटा नाही.''

(कुरआन - ४२ : १९-२०)

१.६१ तो असत्याला नष्ट करतो, सत्याला खरे करून दाखवतो.

''तो असत्याला नष्ट करतो आणि सत्याला आपल्या आदेशांनी खरे करून दाखवितो तो उरातील लपलेली गुपिते जाणतो. तोच आहे जो आपल्या दासांकडून पश्चाताप मान्य करतो आणि वाईट गोष्ट माफ करतो. वास्तविक तुम्हा लोकांच्या सर्व कृतींचे त्याला ज्ञान आहे. तो श्रद्धा ठेवणाऱ्या व सत्कृत्ये करणाऱ्यांची प्रार्थना मान्य करतो. आणि आपल्या मेहरबानीने त्यांना अधिक जास्त देतो. उरले इन्कार करणारे तर त्यांच्यासाठी कठोर शिक्षा आहे.

जर अल्लाहने आपल्या सर्व दासांना विपुल उपजीविका दिली असती तर त्यांनी भूतलावर दुर्वर्तनाचे तुफान माजविले असते. परंतु तो एका हिशेबाने जितके इच्छितो

तितके उतरवितो. नि:संदेह तो आपल्या दासांची खबर राखणारा आहे आणि त्यांच्यावर नजर ठेवतो. तोच आहे जो लोक निराश झाल्यानंतर पर्जन्यवृष्टी करतो. आणि आपली कृपा पसरवितो.'' (कुरआन - ४२ : २४-३१)

१.६२ तो हवे त्याला मुले देतो, हवे त्याला मुली देतो, हवे त्याला दोन्ही देतो आणि हवे त्याला वांझ बनवितो.

''अल्लाह, पृथ्वी व आकाशांच्या राज्याचा मालक आहे, जे काही इच्छितो निर्माण करतो. ज्याला इच्छितो त्याला मुली देतो, ज्याला इच्छितो त्याला मुले देतो, ज्याला इच्छितो त्याला मुले व मुली दोन्ही देतो आणि ज्याला इच्छितो त्याला अपत्यहीन बनवितो. तो सर्वकाही जाणतो आणि प्रत्येक गोष्टीवर समर्थ आहे.''

(कुरआन - ४२ : ४९-५०)

१.६३ आकाशांतही तोच ईश्वर आहे पृथ्वीवरही तोच ईश्वर आहे व प्रलयाचे त्यालाच ज्ञान आहे.

''तोच एकटा आकाशांतही ईश्वर आहे आणि पृथ्वीवरही ईश्वर आहे आणि तोच बुद्धीमान आणि सर्वज्ञ आहे. फार उच्चतर व श्रेष्ठतर आहे तो ज्याच्या ताब्यात पृथ्वी व आकाशांचे व त्या प्रत्येक वस्तूंचे राज्य आहे जे पृथ्वी व आकाशांच्या दरम्यान आढळते आणि तोच पुनरुत्थान (कयामत) घटकेचे ज्ञान ठेवतो आणि त्याच्याकडे तुम्ही सर्व परतविले जाणार आहात.'' (कुरआन - ४३ : ८४-८५)

१.६४ तोच तुमचाही व तुमच्यापूर्वी होऊन गेलेल्या पूर्वजांचाही पालनकर्ता आहे.

''निश्चितपणे तोच सर्वकाही ऐकणारा आणि जाणणारा आहे. आकाशांचा व पृथ्वीचा पालनकर्ता आणि त्या प्रत्येक वस्तूंचा पालनकर्ता जी आकाशांच्या व पृथ्वीच्या दरम्यान आहेत, जर तुम्ही लोक खरोखर विश्वास बाळगणारे असाल. कोणीही त्याच्या व्यतिरिक्त ईश्वर नाही तोच जीवन प्रदान करतो आणि तोच मृत्यू देतो. तुमचा पालनकर्ता आणि तुमच्या त्या पूर्वजांचा पालनकर्ता जे पूर्वी होऊन गेलेत. (परतुं खरे पाहता या लोकांना विश्वास नाही) तर हे आपल्या शंकेत ग्रस्त खेळत आहेत.''

(कुरआन - ४४ : ५-८)

१.६५ तोच आकाशांचा, पृथ्वीचा व सर्व विश्वांचा रब (पालनकर्ता) आहे.

''म्हणून प्रशंसा अल्लाहसाठीच आहे जो पृथ्वी आणि आकाशांचा स्वामी आणि सकल जगवासीयांचा पालनकर्ता (रब) आहे. पृथ्वी आणि आकाशात मोठेपणा

त्याच्यासाठीच आहे आणि तोच जबरदस्त व बुद्धीमान आहे.''

(कुरआन - ४५ : ३६-३७)

१.६६ आकाशांच्या व पृथ्वीच्या बादशाहीचा स्वामी अल्लाहच आहे.

''अल्लाह आणि त्याच्या पैगंबरावर जे लोक श्रद्धा (ईमान) ठेवत नसतील अशा अश्रद्धावंतांसाठी (काफिर) आम्ही भडकत असलेला अग्नी तयार ठेवला आहे. आकाशांच्या व पृथ्वीच्या बादशाहीचा स्वामी अल्लाहच आहे. ज्याला हवे त्याला माफ करील व हवे त्याला शिक्षा करील आणि तो क्षमाशील व परम कृपाळू आहे.''

(कुरआन - ४८ : १३-१४)

१.६७ अल्लाहच उपजीविका देणारा मोठा क्षमाशील, शक्तीमान व जबरदस्त आहे.

''मी काही त्यांच्याकडून उपजीविका इच्छित नाही आणि असेही इच्छित नाही की त्यांनी मला जेवू घालावे. अल्लाह तर स्वतःच उपजीविका देणारा आहे, मोठा शक्तीमान आणि जबरदस्त.'' *(कुरआन - ५१ : ५८)*

१.६८ तोच हसवितो, तोच रडवितो, तोच मरण देतो, तोच जीवन देतो, तोच धनवान बनवितो.

''आणि असे की सरतेशेवटी पोहचावयाचे तर तुझ्या पालनकर्त्या (रब) पाशीच आहे. मग असे की त्यानेच हसविले आणि त्यानेच रडविले आणि असे की त्यानेच मृत्यू दिला आणि त्यानेच जीवन प्रदान केले, आणि असे की त्यानेच नर व मादीचे युगल निर्माण केले, एका थेंबाने जेव्हा ते टपकाविले जाते आणि असे की दुसरे जीवन प्रदान करणे सुद्धा त्याच्याच हातात आहे आणि असे की त्यानेच धनवान बनविले आणि संपत्ती प्रदान केली आणि तोच ''शिअरा'' (नक्षत्र)चा रब आहे.''

(कुरआन - ५३ : ४३-५३)

१.६९ तोच महासत्ताधारी बादशाह आहे.

''अवज्ञेपासून अलिप्त राहणारे खचितच उद्यानात आणि कालव्यात असतील, खऱ्या प्रतिष्ठेची जागा, महान सत्ताधीकारी बादशाहच्या समीप.''

(कुरआन - ५४ : ५४-५५)

१.७० तोच आदि आहे आणि तोच अनादी आहे तोच प्रकट व अप्रकट आहे.

''अल्लाहचे पावित्र्यगान केले आहे त्या प्रत्येक वस्तूने जी पृथ्वी व आकाशात

आहे आणि तोच जबरदस्त व बुद्धीमान आहे. पृथ्वी व आकाशांच्या राज्यांचा स्वामी तोच आहे. जीवन प्रदान करतो व मृत्यू देतो आणि प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे. तोच आदिही आहे आणि तोच अनादी सुद्धा आणि प्रकट ही आहे आणि अप्रकट सुद्धा आणि त्याला प्रत्येक गोष्टीचे ज्ञान आहे. तोच आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला सहा दिवसात निर्माण केले आणि मग अर्श (राजसिंहासन) वर विराजमान झाला. त्याला ज्ञान आहे जे काही जमिनीत जाते आणि जे काही त्यातून निघत असते आणि जे काही आकाशातून उतरत असते आणि जे काही त्यातच चढत असते. तो तुमच्या समवेत आहे जेथे कोठे तुम्ही आहात. जे काही कार्य तुम्ही करता तो ते पाहत आहे. तोच पृथ्वी आणि आकाशांच्या बादशाहीचा स्वामी आहे आणि सर्व मामले निर्णयासाठी त्याच्याकडेच रुजू केले जातात. तोच रात्रीला दिवसात आणि दिवसाला रात्रीत दाखल करतो आणि मनात लपलेली रहस्ये सुद्धा जाणतो.'' (कुरआन - ५७ : १-६)

१.७१ तोच ईश्वर आहे सर्वस्वी शांती, अभयदान प्रदान करणारा आपली आज्ञा बळाने लागू करणारा.

''तो अल्लाहच आहे ज्याच्या व्यतिरिक्त कोणी ईश्वर नाही. दृश्य व अदृश्य जाणणारा तोच आहे मेहरबान व दयावान आहे. तो अल्लाहच आहे ज्याच्या व्यतिरिक्त कोणी उपास्य नाही. तो बादशाह आहे अत्यंत पवित्र, सर्वस्वी शांती अभयदान करणारा, निगाहबान, सर्वांवर प्रभावी, आपली आज्ञा बळाने लागू करणारा आणि मोठाच बनून राहणारा. पवित्र आहे अल्लाह त्या अनेकेश्वरत्वापासून जे हे लोक करीत आहेत. तो अल्लाहच आहे जो निर्मितीची योजना आखणारा आणि ती अमलात आणणारा व त्यानुसार रंग रूप देणारा आहे. त्याच्यासाठी सर्वोत्तम नावे आहेत. प्रत्येक वस्तू जी आकाशात व पृथ्वीत आहे त्याचे पावित्र्यगान करीत आहे, आणि तो जबरदस्त व बुद्धीमान आहे.'' (कुरआन - ६० : २२-२४)

१.७२ तो अत्यंत पवित्र, जबरदस्त व बुद्धीमान आहे.

''अल्लाहचे पावित्र्यगान करीत आहे ती प्रत्येक वस्तू जी आकाशात आहे आणि ती प्रत्येक वस्तू जी जमिनीत आहे. बादशाह आहे अत्यंत पवित्र, जबरदस्त आणि बुद्धीमान.'' (कुरआन - ६२ : १)

१.७३ बादशाही त्याचीच आहे प्रत्येक गोष्टीला तोच समर्थ आहे.

''अल्लाहचे पावित्र्यगान करीत आहे ती प्रत्येक वस्तू जी आकाशात आहे आणि

ती प्रत्येक वस्तू जी पृथ्वीत आहे. त्याचेच राज्य आहे आणि त्याच्यासाठीच प्रशंसा आहे आणि तो प्रत्येक वस्तूला समर्थ आहे. तोच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले. मग तुमच्यापैकी कोणी सत्याचा इन्कार करणारा आहे तर कोणी श्रद्धावंत आणि अल्लाह ते सर्वकाही पाहात आहे जे तुम्ही करता. त्याने पृथ्वी व आकाशांना सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे आणि तुमचे स्वरूप बनविले आणि फारच छान छान बनविले आहे आणि त्याच्याकडेच सरतेशेवटी तुम्हाला परतावयाचे आहे. पृथ्वी आणि आकाशांच्या प्रत्येक गोष्टींचे त्याला ज्ञान आहे. जे काही तुम्ही लपविता आणि जे काही तुम्ही उघड करता सर्व त्याला माहीत आहे आणि तो अंत:करणाची स्थिती देखील जाणतो."

(कुरआन - ६४ : १-४)

१.७४ त्यानेच आकाश निर्माण केले. त्याचे ज्ञान सर्वव्यापी आहे.

"अल्लाह तो आहे ज्याने सप्त आकाश बनविले आणि त्याच प्रमाणात पृथ्वी सुद्धा निर्माण केली. त्यांच्या दरम्यान आज्ञा उतरत असते. (हे तुम्हाला अशासाठी सांगितले जात आहे) जेणेकरून तुम्ही जाणून घ्यावे की अल्लाह प्रत्येक वस्तूवर प्रभुत्व राखतो आणि असे की अल्लाहचे ज्ञान प्रत्येक वस्तूला व्यापून आहे."

(कुरआन - ६५ : १२)

१.७५ त्याचे वैभव उच्च व श्रेष्ठ आहे. त्याने कोणालाही पुत्र व पत्नी बनविले नाही.

"आमच्या रबचे (पालनकर्ता) वैभव मोठे उच्च व श्रेष्ठ आहे. त्याने कुणाला पत्नी अथवा पुत्र बनविलेले नाही." *(कुरआन - ७२ : ३)*

१.७६ पूर्व आणि पश्चिमेचा पालनकर्ता तोच आहे.

"आपल्या रबचे (पालनकर्ता) नामाचे स्मरण करीत जा आणि सर्वांपासून तुटून त्याचेच बनून राहा. तो पूर्व व पश्चिमेचा स्वामी आहे. त्याच्याशिवाय कोणीही ईश्वर नाही. म्हणून त्यालाच आपला वकील बनवा." *(कुरआन - ७३ : ८-९)*

१.७७ त्याची पकड अत्यंत कठोर आहे. तो क्षमा करणारा आहे. प्रेम करणारा आहे.

"वस्तुत: तुमच्या रबची (पालनकर्ता) पकड फार कठोर आहे. तोच पहिल्यांदा निर्माण करतो व तोच दुसऱ्यांदा निर्माण करील आणि तो क्षमा करणारा आहे. प्रेम करणारा आहे. राजसिंहासनाचा स्वामी आहे. गौरवशाली आहे आणि जे काही इच्छिल, करून टाकणारा आहे." *(कुरआन - ८५ : १२-१८)*

१.७८ त्यानेच निर्माण केले. प्रमाणबद्धता स्थापित केली भाग्य बनविले.

''आपल्या उच्चतर पालनकर्त्याच्या नावाचे पावित्र्य गान करा ज्याने निर्माण केले व प्रमाणबद्धता प्रस्थापित केली. ज्याने भाग्य बनविले मग मार्ग दाखविला. ज्याने वनस्पति उगविल्या मग त्यांना काळा केरकचरा बनवून टाकला.''

(कुरआन - ८७ : १-५)

१.७९ तोच सर्वात मोठा शासक आहे.

''तर (हे प्रेषित (स.))! या नंतर कोण मोबदला व शिक्षेच्या बाबतीत तुम्हाला खोटे ठरवू शकतो? काय अल्लाह सर्व शासकांपेक्षा मोठा शासक नाही?''

(कुरआन - ९५ : ७-८)

१.८० तो निरपेक्ष आहे कोणीही त्याची संतती नाही आणि तोही कोणाचीही संतती नाही.

''सांगा, तो अल्लाह आहे एकमेव अल्लाह सर्वांपासून निरपेक्ष आहे आणि सर्व त्याचे गरजवंत आहेत. न त्याची कुणीही संतती आहे आणि न तो कोणाची संतती आणि कुणी त्याचा समान नाही.'' *(कुरआन - ११२ : १-४)*

१.८१ समस्त मानवतेचा खरा ईश्वर, पालनकर्ता व बादशाह आहे.

''सांगा, मी शरण मागतो मानवांच्या पालनकर्त्यापाशी, मानवांच्या बादशाहपाशी, मानवांच्या खऱ्या ईश्वरापाशी.'' *(कुरआन - ११४ : १-३)*

ब) सर्वशक्तीमान व शासक

१.८२ सर्वशक्तीमान व शासक.

"अल्लाहने जर इच्छिले असते तर ह्यांची श्रवण शक्ती व दृकशक्ती (दृष्टी) पूर्णतः हिरावून घेतली असती. निःसंशय अल्लाह सर्व गोष्टींवर सामर्थ्यवान आहे."
(कुरआन - २ : २०)

१.८३ पृथ्वी व आकाशांचे अधिपत्य अल्लाहसाठीच आहे.

"काय तुम्हाला ठाऊक नाही की पृथ्वी आणि आकाशांमध्ये अल्लाहचेच अधिपत्य आहे आणि त्याच्याशिवाय अन्य कोणीही तुमची काळजी घेणारा व मदत करणारा नाही." *(कुरआन - २ : १०७)*

१.८४ पूर्व आणि पश्चिम सर्व अल्लाहच्याच आहेत.

"पूर्व आणि पश्चिम अल्लाहच्याच आहेत. जिकडे तुम्ही तोंड कराल तिथे अल्लाहचे अस्तित्व आहे. कारण अल्लाह सर्व व्यापी आणि सर्वज्ञ आहे. वास्तविक सत्य हे आहे की पृथ्वी आणि आकाशांमधील सर्व गोष्टींचा स्वामी अल्लाह आहे. सर्वजण त्याचेच आज्ञाधारक आहेत." *(कुरआन - २ : ११५-११६)*

१.८५ जेथे कोठे तुम्ही असा अल्लाह तुम्हाला पावेल.

"प्रत्येकासाठी एक दिशा आहे जिकडे तो वळतो तेव्हा तुम्ही सत्कर्मात एकमेकांपेक्षा अग्रेसर व्हा. जिथे कुठे तुम्ही असाल तिथे अल्लाह तुम्हाला एकत्रित करील. निःसंशय ईश्वर सर्व गोष्टींवर सामर्थ्यवान आहे." *(कुरआन - २ : १४८)*

१.८६ सर्व सामर्थ्य व सर्व अधिकार अल्लाहच्याच ताब्यात आहेत.

"वास्तविक जे ईमानधारण करतात त्यांना अल्लाहच सर्वाधिक प्रिय आहे. जी गोष्ट प्रकोपाला समोर पाहिल्यानंतर सुचेल ती आजच जर या अत्याचारींना सुचली असती तर किती चांगले झाले असते? की सर्व अधिकार अल्लाहच्याच अखत्यारीत आहेत." *(कुरआन - २ : १६५)*

१.८७ अल्लाहच ज्याला हवे त्याला राज्य देतो.

"अल्लाहला हा अधिकार आहे की त्याने आपला मुलूख हवे त्याला द्यावा. अल्लाह सर्व व्यापी व सर्वज्ञ आहे." *(कुरआन - २ : २४७)*

१.८८ अल्लाह जे इच्छितो ते करतो.

"त्यांनी आपसात मतभेद निर्माण केले मग कोणी ईमानधारण केले व कोणी द्रोहाचा (कुफ्र) मार्ग अवलंबिला. होय, अल्लाहने इच्छिले असते तर ते कदापि लढले नसते. परंतु अल्लाह जे इच्छितो ते करतो." (कुरआन - २ : २५३)

१.८९ अल्लाह राज्यांचा स्वामी आहे हवे त्याला राज्य प्रदान करतो.

"सांगा, "हे अल्लाह समस्त राज्यांचा स्वामी! तू हवे त्याला राज्य देतोस व हवे त्याकडून हिरावून घेतोस. हवे त्याला प्रतिष्ठा प्रदान करतोस व हवे त्याला अपमानित करतो. कल्याण तुझ्याच अखत्यारित आहे. निःसंशय तू प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहेस." (कुरआन - ३ : २६)

१.९० आकाश व पृथवी आणि त्यात अस्तित्वात असलेल्या सर्वांची बादशाही अल्लाह करिताच आहे.

"पृथ्वी आणि आकाशांवर आणि त्यात अस्तित्वात असलेल्या सर्वांवर राज्य अल्लाहचेच आहे आणि प्रत्येक वस्तूवर तो प्रभुत्व राखतो."(कुरआन - ५ : १२०)

१.९१ रात्रीच्या अंधारात आणि दिवसाच्या उजेडात जे काही स्थिरावले आहे.

"रात्रीच्या अंधारात आणि उजेडात काही स्थिरावले आहे. सर्व अल्लाहचे आहे आणि तो सर्वकाही ऐकतो व जाणतो. सांगा, अल्लाहला सोडून काय मी इतर कोणाला आपला पालक बनवू?" (कुरआन - ६ : १३-१४)

१.९२ कोणताही सजीव असा नाही ज्याची शेंडी अल्लाहच्या हातात नसावी.

"कोणताही सजीव असा नाही ज्याची शेंडी त्याच्या (अल्लाहच्या) हातात नसावी. निःसंशय माझा पालनकर्ता सरळमार्गावर आहे. जर तुम्ही तोंड फिरवित असाल तर फिरवा." (कुरआन - ११ : ५६-५७)

१.९३ तुझा पालनकर्ता (रब) पूर्ण अधिकार बाळगतो.

"मग काही लोक त्या दिवशी दुर्दैवी असतील व काहीजण सुदैवी. जे दुर्दैवी असतील ते नरकात जातील. (तेथे उष्णता व तहानेच्या अतिरेकाने) ते उसासे टाकतील आणि हुंकार देतील आणि त्याच स्थितीत ते सदैव राहतील. जोपर्यंत आकाश व पृथ्वी टिकून आहेत. या खेरीज की तुझा पालनकर्ता जी इच्छा करील. निःसंशय तुझा पालनकर्ता पूर्ण अधिकार राखतो की जी इच्छा असेल ते करतो. उरले ते लोक जे भाग्यवान ठरतील ते स्वर्गामध्ये जातील आणि तेथे सदैव राहतील जोपर्यंत आकाश व पृथ्वी टिकून आहेत." (कुरआन - ११ : १०७-१०८)

१.९४ अल्लाह आपले कार्य केल्याशिवाय राहात नाही.

"अल्लाह आपले काम केल्याशिवाय राहात नाही, परंतु बहुतेक लोक जाणत नाहीत." *(कुरआन - १२ : २१)*

१.९५ शासन सत्ता अल्लाहशिवाय इतर कोणासाठी नाही.

"त्याला सोडून तुम्ही ज्याची भक्ती करीत आहात ते याशिवाय काहीच नाही की बस्स काही नावे आहेत जे तुम्ही व तुमच्या वाडवडिलांनी ठेवली आहेत. अल्लाहने त्यांच्यासाठी कोणतेही प्रमाण अवतरले नाही. शासनाची सत्ता अल्लाहखेरीज इतर कोणासाठी नाही. त्याचा आदेश आहे की त्याच्या स्वत:शिवाय तुम्ही इतर कोणाचीही भक्ती करू नका. हीच थेट सरळ जीवन पद्धती आहे. पण बहुतेक लोक जाणत नाहीत." *(कुरआन - १२ : ४०)*

१.९६ त्याची चाल मोठी जबरदस्त आहे.

"खरोखर त्याची किमया (चाल) जबरदस्त आहे. त्याचाच धावा करणे सत्याधिष्ठित आहे." *(कुरआन - १३ : १३-१४)*

१.९७ कोणतीही वस्तू अस्तित्वात येण्यासाठी अल्लाह तिला आदेश देतो.

"आम्हाला कोणतीही वस्तू अस्तित्वात आणण्यासाठी यापेक्षा अधिक काही करावे लागत नाही की तिला आदेश देतो, "घडो" आणि बस्स तसे घडते."

(कुरआन - १६ : ४०)

१.९८ आकाशात व पृथ्वीत आणि त्यांच्या दरम्यान व जमिनीखाली ज्या वस्तू आहेत त्या सर्वांचा तो स्वामी आहे.

"तो परमदयाळू (सृष्टीच्या) राजसिंहासनावर विराजमान आहे. स्वामी आहे त्या सर्व वस्तूंचा ज्या आकाशांत व पृथ्वीत आहेत, ज्या पृथ्वी व आकाशांच्या दरम्यान आहेत आणि ज्या मातीखाली आहेत." *(कुरआन - २० : ५)*

१.९९ अल्लाह उच्च व श्रेष्ठ आहे. खरा बादशाह तोच आहे.

"तर उच्च आणि श्रेष्ठ आहे अल्लाह, खरा बादशाह आणि पहा, कुरआन पठणात घाई करू नका जोपर्यंत तुमच्याकडे त्याचे दिव्य प्रकटन परिपूर्णत्वाला पोहचत नाही. आणि प्रार्थना करा की, हे पालनकर्त्या, माझे ज्ञान वृद्धींगत कर."

(कुरआन - २० : ११४)

१.१०० रात्रीतून दिवस व दिवसातून रात्र काढणारा अल्लाहच आहे.

"हे यासाठी की रात्रीतून दिवस व दिवसातून रात्र काढणारा अल्लाहच आहे आणि तो सर्वकाही ऐकणारा व पाहणारा आहे. हे यासाठी की अल्लाहच सत्य आहे आणि ते सर्व मिथ्या आहेत ज्यांचा अल्लाहला सोडून हे धावा करतात आणि अल्लाहच वर्चस्व बाळगणारा आणि महान आहे. काय तुम्ही हे पाहात नाही की अल्लाह आकाशातून पाण्याचा वर्षाव करतो ज्यामुळे पृथ्वी हिरवीगार बनते?"

(कुरआन - २२ : ६१-६३)

१.१०१ अल्लाहच ओसाड जमिनीकडे पाणी वाहून आणतो.

"आणि काय या लोकांनी हे दृश्य कधी पाहिले नाही की आम्ही एका ओसाड भूमीकडे पाणी वाहून आणतो, आणि मग त्याच जमिनीतून ते पीक उगवितो ज्यापासून यांच्या गुरांनाही चारा मिळतो व हे स्वत:ही खातात, तर काय यांना काहीच उमजत नाही? (कुरआन - ३२ : २६-२७)

१.१०२ तुम्हाला दूर सारून देणे अल्लाहला काहीच अवघड नाही.

"लोकहो! तुम्हीच अल्लाहचे गरजवंत आहात आणि अल्लाह तर निरपेक्ष आणि स्तुत्य आहे. त्याने इच्छिले तर तुम्हाला दूर सारून एखादी नवनिर्मिती तुमच्या ऐवजी आणील. असे करणे अल्लाहला काहीच कठीण नाही." (कुरआन - ३५ : १६-१७)

१.१०३ त्यानेच हिरव्यागार झाडापासून अग्नी निर्माण केला.

"आणि तो निर्मितीचे प्रत्येक कार्य जाणतो. तोच ज्याने तुम्हाकरिता हिरव्यागार झाडापासून अग्नी उत्पन्न केला आणि तुम्ही त्यापासून आपल्या चूली प्रज्वलित करता. काय तो ज्याने आकाश आणि पृथ्वी निर्माण केले. यावर प्रभुत्व राखत नाही की यासारख्यांना निर्माण करू शकेल? का नाही, ज्याअर्थी तो निर्मितीत निष्णात आहे."

(कुरआन - ३६ : ८०-८१)

१.१०४ अल्लाह एकमेव आहे सर्वांचा स्वामी आहे.

"(हे पैगंबर (स.)) यांना सांगा, "मी तर केवळ सावध करणारा आहे. कोणी खरा ईश्वर नाही परंतु अल्लाह जो एकमेव आहे. सर्वांवर प्रभुत्व संपन्न, आकाशांचा व पृथ्वीचा स्वामी आणि त्या सर्व वस्तूंचा स्वामी ज्या त्यांच्या दरम्यान आहेत."

(कुरआन - ३८ : ६५-६७)

१.१०५ आकाशातही व पृथ्वीवरही तोच एकटा ईश्वर आहे.

''तोच एकटा आकाशांतही ईश्वर आहे आणि पृथ्वीवरही ईश्वर आणि तोच बुद्धीमान आणि सर्वज्ञ आहे. फार उच्चतर व श्रेष्ठतर आहे तो ज्याच्या ताब्यात पृथ्वी व आकाशांचे व त्या प्रत्येक वस्तूचे राज्य आहे. जे पृथ्वी व आकाशांच्या दरम्यान आढळते आणि तोच पुनरुत्थानाच्या (कयामत) घटकेचे ज्ञान ठेवतो आणि त्याच्याकडे तुम्ही सर्व परतविले जाणार आहात.'' *(कुरआन - ४३ : ८४-८५)*

१.१०६ पृथ्वी व आकाशांचे लष्कर अल्लाहच्याच सत्ताधिकारात आहेत.

''अल्लाहचा प्रकोप त्यांच्यावर झाला आणि त्याने त्यांचा धिक्कार केला आणि त्यांच्यासाठी नरक उपलब्ध करून दिला जे फारच वाईट स्थान आहे. पृथ्वी व आकाशांचे लष्कर अल्लाहच्याच अधिकारात आहे आणि तो जबरदस्त व बुद्धीमान आहे.'' *(कुरआन - ४८ : ६-७)*

१.१०७ पृथ्वी व आकाशांना व त्यांच्यातील सर्व वस्तूंना त्याने सहा दिवसात निर्माण केले.

''आम्ही पृथ्वी व आकाशांना आणि त्यांच्या दरम्यानच्या सर्व वस्तूंना सहा दिवसात निर्माण केले आणि आम्हाला थकव्याने स्पर्श सुद्धा केला नाही.''

(कुरआन - ५० : ३८)

१.१०८ त्याची आज्ञा एकच असते आणि पापणी लवेतो ती अमलात येते.

''आम्ही प्रत्येक वस्तू एका योजनेनिशी निर्माण केली आहे आणि आमची आज्ञा केवळ एकच आज्ञा असते आणि पापणी लवेतोपर्यंत ती अमलात येते.''

(कुरआन - ५४ : ४९-५०)

१.१०९ अल्लाह प्रत्येक वस्तूला समर्थ आहे.

''त्याचेच राज्य आहे आणि त्याच्यासाठीच प्रशंसा आहे व तो प्रत्येक वस्तूला समर्थ आहे.'' *(कुरआन - ६४ : १)*

१.११० परम प्रतिष्ठित व उच्च आहे तो ज्याच्या हातात सृष्टीची सत्ता आहे.

''परम प्रतिष्ठित व उच्च आहे तो ज्याच्या हातात (सृष्टीची) सत्ता आहे आणि तो प्रत्येक वस्तूवर प्रभुत्व राखतो. ज्याने मृत्यू आणि जीवन निर्माण केले जेणेकरून तुम्हा लोकांना अजमावून पहावे की तुमच्यापैकी कोण अधिक चांगले कृत्य करणारा

आहे आणि तो जबरदस्तही आहे आणि क्षमाशील देखील ज्याने थरावर थर असे सात आकाश बनविले. तुम्हाला कृपावंताच्या निर्मितीत कोणत्याही प्रकारची विसंगती आढळणार नाही. पुन्हा वळून पहा. कोठे तुम्हाला काही उणीव दिसून येते का? पुन्हा पुन्हा दृष्टिक्षेप करा. तुमची दृष्टी थकून निराश परत येईल."(कुरआन - ६७ : १-४)

१.१११ तुझ्या पालनकर्त्याच्या लष्करांना स्वत: त्याच्या खेरीज इतर कोणीही जाणत नाही.

"आणि तुझ्या पालनकर्त्याच्या लष्कराला स्वत: त्याच्याशिवाय अन्य कोणी जाणत नाही." (कुरआन - ७५ : ३१)

१.११२ अल्लाह जे काही इच्छिल ते करून दाखविणारा आहे.

"वस्तुत: तुमच्या पालनकर्त्याची पकड फार कठोर आहे. तोच पहिल्यांदा निर्माण करतो व तोच दुसऱ्यांदा निर्माण करील आणि तो क्षमा करणारा आहे. प्रेम करणारा आहे. राजसिंहासनाचा स्वामी आहे. गौरवशाली आहे आणि जे काही इच्छिल, करून टाकणारा आहे." (कुरआन - ८५ : १२-१६)

१.११३ अल्लाहच मानवांचा बादशाह आहे.

"सांगा, मी शरण मागतो मानवांच्या पालनकर्त्याशी, मानवांच्या बादशाह पाशी, मानवांच्या खऱ्या ईश्वरापाशी." (कुरआन - ११४ : १-२)

२. अल्लाह सर्वज्ञ आहे

२.१ तो प्रत्येक वस्तूचे ज्ञान राखणारा आहे.

"अल्लाहला तुम्ही कसे नाकारता? जेव्हा तुम्ही निर्जीव होता. तेव्हा त्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले. नंतर तोच तुमचे प्राण हरण करील. नंतर तुम्हाला पुनरुज्जीवन देईल. नंतर त्याच्याकडेच तुम्हाला परत जावयाचे आहे. तोच तर आहे ज्याने पृथ्वीमध्ये तुमच्यासाठी सर्व गोष्टी निर्माण केल्या. नंतर आकाशाभिमुख झाला आणि सप्त आकाश बनविले आणि तोच प्रत्येक गोष्टीला जाणतो आहे. (सर्वज्ञ आहे) त्याला दूतांपेक्षा जास्त ज्ञान आहे." *(कुरआन - २ : २८-२९)*

२.२ त्याला दूतांपेक्षा जास्त ज्ञान आहे.

"ते (दूत) म्हणाले, "तूच महिमावंत आहेस. तू जे काही आम्हाला शिकवलेस तेवढेच ज्ञान आम्हाला आहे. नि:संशय तूच सर्वज्ञ आणि तत्वज्ञ आहेस."

(कुरआन - २ : ३२)

२.३ तुमच्या कारवायांपासून अल्लाह गाफिल नाही.

"अल्लाह तुमच्या कारवायांपासून अनभिज्ञ नाही. काय हे जाणत नाहीत की, जे काही ते लपवितात आणि जे काही ते प्रकट करतात ते सर्वकाही अल्लाह जाणतो आहे?" *(कुरआन - २ : ७४-७७)*

२.४ सर्व कृत्यें अल्लाह पाहातच आहे.

"त्यांच्यापैकी प्रत्येक जण हे इच्छित आहे की कसेही करून हजार वर्षे जगावे. वास्तविक दिर्घायुष्य कोणत्याही परिस्थितीत त्यांना प्रकोपापासून वाचवू शकणार नाही. जे जे कर्म ते करीत आहेत, अल्लाह ते पहात आहे." *(कुरआन - २ : ९६)*

२.५ अल्लाह मनोदशाही जाणतो.

"चांगल्या प्रकारे समजून घ्या की अल्लाह तुमची मनोदशा देखील जाणतो. म्हणून त्याचे भय बाळगा व हे देखील जाणून असा की अल्लाह सहनशील आहे. (लहान-सहान गोष्टींना) तो माफ करतो." *(कुरआन - २ : २३५)*

२.६ पृथ्वी व आकाशातील कोणतीही वस्तु त्यापासून लपलेली नाही.

"पृथ्वी आणि आकाशातील कोणतीही वस्तू अल्लाहपासून लपलेली नाही. तोच

तर आहे जो तुमच्या मातेच्या गर्भाशयात तुमचा आकार हवा तसा घडवितो. त्या जबरदस्त बुद्धिमानाशिवाय इतर कोणी ईश्वर नाही. तोच ईश्वर आहे."

(कुरआन - ३ : ५-६)

२.७ तुमच्या मनातील गुप्त अथवा प्रकट जे काही आहे ते सर्व तो जाणतो.

"परंतु अल्लाह तुम्हाला आपले स्वत:चे भय दाखवितो आणि तुम्हाला त्याच्याकडेच परत जावयाचे आहे. हे प्रेषित (स.) लोकांना माहिती करून द्या की, तुमच्या मनात जे काही आहे त्याला गुप्त ठेवा अथवा प्रकट करा, प्रत्येक स्थितीत अल्लाह ते जाणतो, पृथ्वी व आकाशातील कोणतीही वस्तु त्याच्या ज्ञान कक्षेबाहेर नाही." *(कुरआन - ३ : २९)*

२.८ तो तुमच्या गुप्त व प्रकट सर्व अवस्था जाणतो.

"तोच एक ईश्वर आकाशातही आहे व पृथ्वीवर देखील तुमच्या गुप्त व प्रकट सर्व अवस्था जाणतो आणि जो वाईटपणा व चांगुलपणा तुम्ही कमविता ते त्याला चांगल्या प्रकारे माहित आहे." *(कुरआन - ६ : ३)*

२.९ परोक्षाच्या किल्ल्या त्याच्यापाशीच आहेत इतर कुणालाही त्याचे ज्ञान नाही.

"त्याच्या जवळ परोक्षाच्या किल्ल्या आहेत ज्याचे ज्ञान त्याच्या शिवाय इतर कोणालाही नाही. समुद्र व जमिनीत जे काही आहे ते सर्व त्याला माहित आहे. झाडावरून गळून पडणारे कोणतेच पान असे नाही ज्याची माहिती त्याला नाही. जमिनीच्या अंधकारपूर्ण थरांत कोणताच दाना असा नाही ज्याचे ज्ञान त्याला नाही."

(कुरआन - ६ : ५६-५७)

२.१० त्याचे ज्ञान प्रत्येक वस्तूवर पसरले आहे.

"आणि तुम्ही ठरविलेल्या भागीदारांना मी भीत नाही. होय, जर माझ्या पालनकर्त्याने काही इच्छिले तर अवश्य घडू शकते. माझ्या पालनकर्त्याचे ज्ञान प्रत्येक वस्तूवर पसरले आहे, मग काय तुम्ही शुद्धीवर येणार नाही.?"

(कुरआन - ६ : ७९-८०)

२.११ तुम्ही जे काही करीत असता ते सर्व तो पाहातो.

"आणि लोकहो! तुम्ही देखील जे काही करता त्या सर्व काळात आम्ही

तुम्हाला पाहात असतो. कोणतीही तिळमात्र वस्तू पृथ्वी व आकाशांत अशी नाही न लहान न मोठी, जी तुझ्या पालनकर्त्याच्या दृष्टीपासून लपलेली आहे.''

(कुरआन - १० : ६१-६२)

२.१२ तो सर्व गुपित व प्रकट गोष्टींना तसेच उरातील रहस्येही जाणतो.

''पहा हे लोक आपली छाती वळवितात की जेणेकरून त्याच्यापासून लपावे. खबरदार, जेव्हा हे वस्त्रांनी स्वतःला झाकतात, अल्लाह त्यांच्या गुपितांना जाणतो व प्रकट गोष्टींना देखील, त्याला तर रहस्यांचे देखील ज्ञान आहे, जे मनात आहेत.''

(कुरआन - ११ : ५)

२.१३ तुम्ही जे काही करीत आहात त्यापासून तो अनभिज्ञ नाही.

''जे काही तुम्ही लोक करीत आहात त्यापासून तुझा पालनकर्ता (रब) अनभिज्ञ नाही.'' *(कुरआन - ११ : १२३)*

२.१४ गर्भवतीच्या पोटात काय आहे त्यात काय कमी जास्त होत आहे, त्याला ज्ञान असते.

''अल्लाह प्रत्येक गर्भवतीच्या गर्भाशया बद्दल जाणतो, जे काही त्याच्यात तयार होते त्यालाही जाणतो आणि जे काही त्यात कमी जास्त होते त्याचीही त्याला माहिती असते. तो गुप्त आणि प्रकट प्रत्येक गोष्टीचा विज्ञाता आहे. तुम्हापैकी कोणीही मग तो मोठ्याने बोलो अथवा हळू आणि कोणी रात्रीच्या अंधःकारात लपलेला असो अथवा दिवसाच्या प्रकाशात चालत असो त्याच्यासाठी सर्व एकसारखेच आहे.''

(कुरआन - १३ : ८-९)

२.१५ कोण काय कमवीत आहे त्याचे पूर्ण ज्ञान त्याला आहे.

''परंतु खरा निर्णय तर पूर्णपणे अल्लाहच्याच हातात आहे. तो जाणतो की कोण काय कमवीत आहे आणि लवकरच हे सत्याचा इन्कार करणारे पाहतील की कोणाचा शेवट चांगला होतो.'' *(कुरआन - १३ : ४२)*

२.१६ ते जे पूर्वी होऊन गेलेत आणि जे नंतर येणार आहेत, सर्व त्याच्या नजरेत आहेत.

''पूर्वी जे लोक तुमच्यापैकी होऊन गेले आहेत त्यांनाही आम्ही पाहून ठेवले

आहे आणि नंतर येणारे देखील आमच्या नजरेत आहेत. खचितच तुमचा पालनकर्ता (रब) त्या सर्वांना एकत्र करील, तो बुद्धीमानही आहे आणि सर्वज्ञ देखील.''

(कुरआन - ११ : १२३)

२.१७ तुमच्या प्रकट व लपविलेल्या सर्व गोष्टींचे त्याला ज्ञान आहे.

''मग तो, जो निर्माण करतो व ते जे काहीही निर्माण करीत नाहीत, दोघे एक समान आहेत काय? काय तुम्ही चिंतन करीत नाही? जर तुम्ही अल्लाहच्या देणग्यांची गणना करू इच्छिले तर करू शकत नाही. वस्तुस्थिती अशी आहे की तो फारच क्षमाशील व दयाळू आहे. खरे पाहता तो तुमच्या प्रकटचेही ज्ञान राखतो व अप्रकटचेही.'' *(कुरआन - १६ : १७-१९)*

२.१८ आकाशांचे व पृथ्वीचे सर्व गुप्त अहवाल त्यालाच माहित आहे.

''आकाशांचे व पृथ्वीचे सर्वगुप्त अहवाल त्यालाच माहित आहेत. किती छान आहे तो पाहणारा व ऐकणारा! पृथ्वी व आकाशातील निर्मितीची खबरदारी घेणारा, त्याच्याशिवाय अन्य कोणी नाही आणि तो आपल्या राज्यात कोणासही भागीदार करीत नाही.'' *(कुरआन - १८ : २६)*

२.१९ हळू सांगितलेली व गुप्त गोष्टही तो जाणतो.

''तुम्ही वाटल्यास आपले म्हणणे मोठ्याने सांगा, तो तर हळूच सांगितलेली गोष्ट किंबहुना त्याच्यापेक्षाही अधिक गुप्त गोष्ट देखील जाणतो. तो अल्लाह आहे, त्याच्याशिवाय अन्य कोणीही ईश्वर नाही, त्याची उत्कृष्ठ नामावली आहे.''

(कुरआन - २० : ७-८)

२.२० लोकांची मागील व पुढील सर्व स्थिती तो जाणतो.

''तो लोकांची मागील पुढील सर्व स्थिती जाणतो आणि दुसऱ्यांना त्याचे पूर्ण ज्ञान नाही. लोकांची मस्तके त्या चिरंजीव व चिरस्थायीच्या समोर नम्र होतील. निष्फळ ठरेल तो, ज्याने त्यावेळी एखाद्या अत्याचाराचे पाप ओझे उचललेले असेल, आणि कसलाही अत्याचार अथवा हक्क मारला जाण्याची भीती नसेल त्या व्यक्तीला जी सत्कृत्ये करील आणि याच बरोबर ती श्रद्धावंत सुद्धा असेल.''

(कुरआन - २० : ११०-११२)

२.२१ आकाशातील व पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तु त्याच्या माहितीतील आहे.

"काय तुम्हाला माहीत नाही की आकाश व पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तू अल्लाहच्या माहितीत आहे? सर्वकाही एका पुस्तकात नोंदलेले आहे. अल्लाहसाठी हे काहीही कठीण नाही." *(कुरआन - २२ : ७०)*

२.२२ जे काही उरात लपलेले आहे आणि जे काही व्यक्त केलेले आहे ते सर्व तो जाणतो.

"नि:संशय तुझा पालनकर्ता चांगल्याच प्रकारे जाणतो जे काही त्यांच्या मनामध्ये दडलेले आहे आणि जे काही ते व्यक्त करतात. आकाश व पृथ्वीची कोणतीही गुप्त गोष्ट अशी नाही, जी एका स्पष्ट ग्रंथात नमूद असलेली नाही."

(कुरआन - २७ : ७४-७५)

२.२३ अल्लाह उरांत लपविलेली गुपिते ही जाणतो.

"त्यांना परतून यावयाचे तर आमच्याकडेच आहे, मग आम्ही त्यांना दाखवून देऊ की ते काय काय करून आलेले आहेत. निश्चितच अल्लाह उरांत लपलेली गुपितेंसुद्धा जाणतो. आम्ही थोड्या मुदतीसाठी त्यांना दुनियेत मजा लुटण्याची संधी देत आहोत. मग त्यांना असहाय करून एका भयंकर यातनेकडे ओढून नेऊ."

(कुरआन - ३१ : २३-२४)

२.२४ प्रलय घटकेचे ज्ञान, उद्या कोण काय कमाई करणार, कुणाला कुठे मृत्यू येणार तोच जाणतो.

"त्या घटकेचे (प्रलय) ज्ञान अल्लाहपाशीच आहे. तोच पर्जन्य दृष्टी करतो, तोच जाणतो की आईच्या उदरात काय वाढत आहे. कोणतीही व्यक्ती जाणत नाही की उद्या तो काय कमाई करणार आहे आणि कोणत्याही व्यक्तीला हे माहीत नाही की उद्या त्याला कोणत्या भूमीवर मृत्यू येणार आहे. अल्लाहच सर्वकाही जाणणारा व माहितगार आहे." *(कुरआन - ३१ : ३४)*

२.२५ जमिनीत जे काही जाते व तिच्यातून जे काही निघते हे सर्व तोच जाणतो.

"स्तुती त्या अल्लाहसाठी आहे जो आकाश आणि पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तूंचा मालक आहे आणि पारलौकिक जीवनामध्येही त्याच्यासाठीच स्तुती आहे. तो बुद्धीमान व माहितगार आहे. जे काही जमिनीत जाते आणि जे काही तिच्यातून निघते आणि जे

काही आकाशातून उतरते आणि जे काही त्याच्यात चढते, प्रत्येक वस्तूला तो जाणतो. तो परम कृपाळू व क्षमाशील आहे.'' *(कुरआन - ३४ : १-२)*

२.२६ आकाशातील व पृथ्वीतील कणमात्र वस्तू देखील त्यापासून लपलेली नाही.

''त्याच्यापासून कणमात्र कोणतीही वस्तू आकाशातही लपलेली नाही व जमिनीत देखील नाही. कणापेक्षा मोठीही नाही व त्यापेक्षा लहान देखील नाही.''

(कुरआन - ३४ : ३)

२.२७ अंत:करणातील गुप्त रहस्यांनाही तो जाणतो.

''नि:संशय अल्लाह आकाश आणि पृथ्वीतील प्रत्येक अदृश्य वस्तूपासून परिचित आहे. तो तर अंत:करणातील गुप्त रहस्य देखील जाणतो.''

(कुरआन - ३५ : ३८)

२.२८ कोणतीही माता गर्भवती होते अथवा बाळंत होते हे सर्व अल्लाहला ज्ञात असते.

''अल्लाहने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले, मग वीर्यापासून मग तुमच्या जोड्या बनविल्या (म्हणजे पुरुष आणि स्त्री) अल्लाहच्या ज्ञानाबाहेर कोणतीही स्त्री गर्भवतीही होत नाही आणि बाळंतही होत नाही.'' *(कुरआन - ३५ : ११)*

२.२९ प्रलय (कयामत) घटकेचे ज्ञान अल्लाहलाच आहे.

''त्या घटनेचे (प्रलय) ज्ञान अल्लाहकडेच रुजू होते. तोच त्या सर्व फळांना जाणतो जे आपल्या मोहरांतून निघतात. त्यालाच माहीत आहे की कोणती मादी गर्भवती झाली आहे आणि कोण बाळंत झाली आहे.'' *(कुरआन - ४१ : ४७)*

२.३० अल्लाह तुमच्या धावपळीलाही जाणतो आणि तुमच्या ठिकाणाचीही त्याला माहीती आहे.

''अल्लाह, तुम्ही जिथे वावरता आणि जिथे राहता ती ठिकाणे जाणतो.''

(कुरआन - ४७ : १९)

२.३१ तो मनुष्याच्या मानेच्या शिरेपेक्षाही अधिक जवळ आहे.

''आम्ही मनुष्याला निर्माण केले आहे आणि त्याच्या मनात उद्‌भवणारे वसवसे सुद्धा आम्ही जाणतो. आम्ही त्याच्या मानेच्या शिरेपेक्षाही अधिक त्याच्याजवळ

आहोत.'' *(कुरआन - ५० : १६)*

२.३२ कानगोष्टी करणाऱ्या प्रत्येक तिघा समवेत चौथा अल्लाह असतो.

''काय तुम्हाला माहीत नाही की पृथ्वी आणि आकाशांच्या प्रत्येक वस्तूचे अल्लाहला ज्ञान आहे? असे कधीही घडत नाही की तीन माणसांमध्ये एखादी कानगोष्ट होते आणि त्यांच्या दरम्यान चौथा अल्लाह नसतो अथवा पाच माणसांमध्ये कानगोष्ट होते आणि त्यांच्या दरम्यान सहावा अल्लाह नसतो. गुप्त गोष्ट करणारे मग ते यापेक्षा कमी असोत की जास्त, जेथे कोठे ते असतील अल्लाह त्यांच्या समवेत असतो.''

(कुरआन - ५८ : ७)

२.३३ पृथ्वी व आकाशांच्या प्रत्येक गोष्टीचे त्याला ज्ञान आहे.

''पृथ्वी व आकाशांच्या प्रत्येक गोष्टींचे त्याला ज्ञान आहे. जे काही तुम्ही लपविता आणि जे काही तुम्ही उघड करता, सर्व त्याला माहित आहे आणि तो अंत:करणाची स्थिती देखील जाणतो.'' *(कुरआन - ६४ : ४)*

२.३४ अल्लाहचे ज्ञान प्रत्येक वस्तूला व्यापून आहे.

''जेणेकरून तुम्ही जाणून घ्यावे की अल्लाह प्रत्येक वस्तूवर प्रभुत्व राखतो. आणि असे की अल्लाहचे ज्ञान प्रत्येक वस्तूला व्यापून आहे.'' (कुरआन - ६५ : १२)

२.३५ तुम्ही हळू बोला किंवा मोठ्याने तो तर मनाची स्थिती जाणतो.

''तुम्ही मग हळुच बोला अथवा मोठ्या आवाजात (अल्लाहसाठी एकसारखे आहे) तो तर मनाच्या स्थितीला देखील जाणतो. काय तो जाणणार नाही ज्याने निर्माण केले आहे वस्तुत: तो सूक्ष्मदर्शी आणि खबर ठेवणारा आहे.''

(कुरआन - ६७ : १३-१४)

२.३६ तो परोक्षाचा ज्ञाता आहे.

''तो परोक्षाचा ज्ञाता आहे आपले परोक्ष कोणावरही उघड करीत नाही. आणि एक एका वस्तूची त्याने गणना करून ठेवली आहे.'' (कुरआन - ७२ : २६-२८)

३. अल्लाह मोठा उदार आहे

३.१ जाणून असा की अल्लाह सहनशील आहे. (लहान सहान गोष्टी) तो माफ करतो.

"चांगल्या प्रकारे जाणून घ्या की अल्लाह तुमची मनोदशा देखील जाणतो. म्हणून त्याचे भय बाळगा व हे देखील जाणून असा की अल्लाह सहनशील आहे (लहान सहान गोष्टींना) तो माफ करतो." *(कुरआन - २ : २३५)*

३.२ जर अल्लाहने देखील लोकांशी वाईट व्यवहार करण्याची घाई केली असती तर लोकांचा कार्यकालावधी केव्हाच संपला असता.

"जर अल्लाहने एखादे वेळी लोकांशी वाईट व्यवहार करण्यात तितकीच घाई केली असती जितकी ते लोक ऐहिक भले मागण्यासाठी घाई करतात तर त्यांची कार्य मुदत केव्हाच संपुष्टात आणली गेली असती." *(कुरआन - १० : ११)*

३.३ तो लोकांना त्यांच्या अत्याचारांसाठी लगेच धरत नसतो.

"जर एखादे वेळी अल्लाहने लोकांना त्यांच्या अत्याचारांबद्दल लगेच पकडले असते तर भूतलावर कोणत्याही सजीवाला सोडले नसते. परंतु तो सर्वांना एका ठराविक कालावधीपर्यंत सवड देतो, मग जेव्हा ती वेळ येऊन ठेपते तेव्हा तिच्यापेक्षा कोणीही एक क्षणभर देखील मागे पुढे होऊ शकत नाही." *(कुरआन - १६ : ६१)*

३.४ लोकांच्या कर्मांसाठी लोकांना त्याने धरले असते तर लवकरच प्रकोप पाठविला असता.

"तुझा पालनकर्ता क्षमाशील व दयाळू आहे. त्याने यांच्या कृतींवर यांना पकडू इच्छिले असते तर लवकरच प्रकोप पाठविला असता परंतु यांच्यासाठी निर्णयाची एक वेळ ठरलेली आहे आणि तिच्यापासून वाचून पळ काढण्याचा यांना कोणताच मार्ग सापडणार नाही." *(कुरआन - १८ : ५८)*

३.५ लोकांना त्यांच्या कृत्यांवर त्याने धरले असते तर जमिनीवर कोणताही मनुष्य जिवंत नसता.

"जर का त्याने लोकांना त्यांच्या केलेल्या कृत्यांवर पकडले असते तर पृथ्वीवर कोणत्याही सजीवाला जिवंत सोडले नसते. परंतु तो त्यांना एका निश्चित वेळेपर्यंत अवधी देत आहे. मग जेव्हा त्यांची घटका भरेल तेव्हा अल्लाह आपल्या दासांना बघून घेईल." *(कुरआन - ३५ : ४५)*

४. अल्लाह क्षमाशील आहे

४.१ तो परम क्षमाशील आणि दयावान आहे.

“आणि पश्चाताप व्यक्त केला. तेव्हा अल्लाहने त्यांच्या पश्चातापाचा स्वीकार केला निःसंशय तो क्षमावंत व दयावंत आहे.” (कुरआन - २ : ३७)

४.२ तो अत्यंत क्षमाशील व कृपाळू आहे.

“तथापि जे लोक या प्रवृत्तीपासून परावृत्त होतील व सुधारणा करतील आणि स्पष्टपणे विवेचन करतील त्यांना मी क्षमा करतो आणि मी क्षमावंत व दयावंत आहे.”

(कुरआन - २ : १६०)

४.३ अल्लाह क्षमा करणारा व दया दाखविणारा आहे.

“आणि अल्लाहच्या मर्यादांचे उल्लंघन करण्याचा हेतु नसेल तर, त्यामध्ये कोणताही गुन्हा नाही. निःसंशय अल्लाह क्षमावंत आणि दयावंत आहे.”

(कुरआन - २ : १७३)

४.४ त्याने तुमची चूक माफ केली.

“अशा तऱ्हेने अल्लाह आपले आदेश लोकांकरिता स्पष्ट समजावून सांगत आहे. जेणेकरून ते चुकीच्या वर्तनापासून परावृत्त राहतील.” (कुरआन - २ : १८७)

४.५ अल्लाह मृदू व्यवहार करणारा व क्षमा करणारा आहे.

“आणि मग पाणी उपलब्ध झाले नाही तर स्वच्छ मातीचा उपयोग करा आणि ती आपल्या चेहऱ्यावर व हातावर फिरवा. निःसंदेह अल्लाह मृदू व्यवहार करणारा व क्षमा करणारा आहे.” (कुरआन - ४ : ४३)

४.६ अल्लाहकडे माफीची याचना केली तर तो क्षमाशील व कृपावंत आढळेल.

“जर एखाद्या व्यक्तीकडून वाईट कृत्य घडले अथवा आपल्या स्वतःवर अत्याचार केले आणि त्यानंतर अल्लाह जवळ माफीची विनंती केली तर अल्लाह त्याला क्षमा करणारा व कृपा करणारा आढळून येईल.” (कुरआन - ४ : ११०)

४.७ तुमच्या पालनकर्त्याने कृपेची परिपाठी स्वतःसाठी आवश्यक केली आहे.

“तुमच्यावर शांती असो. तुमच्या पालनकर्त्याने दया आणि कृपेचा परिपाठ स्वतःसाठी अनिवार्य केला आहे. (ही त्याची दया व कृपा आहे) जर तुमच्यापैकी

एखाद्याने अज्ञानाने एखादे दुष्कर्म केले असेल व नंतर पश्चाताप व्यक्त केला व सुधारणा केली तर तो त्याला माफ करतो, नरमाई दाखवितो.'' *(कुरआन - ६ : ५४)*

४.८ लोक अत्याचार करीत असतानाही तुझा पालनकर्ता त्यांच्याकडे डोळे झाक करतो.

''हे लोक भल्या पूर्वी वाईटाकरिता घाई करीत आहेत. वस्तुतः यांच्यापूर्वी (ज्या लोकांचे असे वर्तन राहिले आहे त्यांच्यावर अल्लाहच्या प्रकोपाची) धडा शिकविणारी उदाहरणे घडलेली आहेत. वस्तुस्थिती अशी आहे की, तुझा पालनकर्ता लोकांचा अत्याचार असतांना देखील त्यांच्या बाबतीत डोळे झाक करतो आणि हे ही सत्य आहे की तुझा पालनकर्ता कठोर शिक्षाही देणारा आहे.'' *(कुरआन - १३ : ६)*

४.९ तो फार क्षमाशील परम कृपाळू आहे.

''हे पैगंबर (स.)! माझ्या दासांना खबर द्या की मी फार क्षमाशील आणि परम कृपाळू आहे. परंतु याबरोबरच माझा प्रकोप देखील अत्यंत दुःखदायी आहे.''

(कुरआन - १५ : ४९-५०)

४.१० जो कोणी पश्चाताप करून श्रद्धा ठेवील, सत्कृत्ये करील त्यासाठी तो फार क्षमाशील आहे.

''तथापि जो पश्चाताप करील आणि श्रद्धा ठेवील व सत्कृत्ये करील, मग सरळ वाट चालत राहील त्याच्यासाठी मी फार क्षमा करणारा आहे.''

(कुरआन - २० : ८२)

४.११ अल्लाह क्षमाशील आणि परम कृपाळू आहे.

''जेणेकरून अल्लाहने दांभिक पुरुषांना व स्त्रियांना आणि अनेकेश्वरवादी पुरुषांना व स्त्रियांना शिक्षा द्यावी आणि श्रद्धावंत पुरुषांचा आणि स्त्रियांचा पश्चाताप स्वीकारावा, अल्लाह क्षमाशील आणि परम कृपाळू आहे.'' *(कुरआन - ३३ : ७३)*

४.१२ श्रद्धावंत, पुण्यकार्य करणाऱ्याच्या हिशेबातून त्याची वाईट कृत्ये वगळले जाईल.

''हा आहे पुण्य कार्य करणाऱ्यांचा मोबदला जेणेकरून जी वाईट कृत्ये त्यानी केली होती त्यांना अल्लाहने त्यांच्या हिशोबातून, वगळावे आणि जी उत्तम कृत्ये ते करीत राहिले त्यानुसार त्यांना मोबदला प्रदान करावा.'' *(कुरआन - ३९ : ३५)*

४.१३ स्वत:शीच आगळीक केलेल्या दासांनो, अल्लाहच्या कृपेपासून निराश होऊ नका.

"(हे पैगंबर (स.))! सांगून टाका की हे माझ्या दासांनो, ज्यांनी आपल्या स्वत:शीच आगळीक केली आहे. अल्लाहच्या कृपेकडून निराश होऊ नका, निश्चितच अल्लाह सर्व गुन्हे माफ करून टाकतो. तो तर क्षमाशील परम कृपाळू आहे."

(कुरआन - ३९ : ५३)

४.१४ तो अपराध माफ करणारा आणि पश्चाताप स्वीकारणारा आहे.

"सर्वकाही जाणणारा आहे. गुन्हा माफ करणारा आणि पश्चाताप स्वीकारणारा आहे. कठोर शिक्षा देणारा आणि मोठा उदारहस्त आहे. कोणी ईश्वर त्याच्या व्यतिरिक्त नाही. त्याच्याकडेच सर्वांना रुजू व्हायचे आहे." (कुरआन - ४० : १-३)

४.१५ तो आपल्या दासांचा पश्चाताप स्वीकारतो त्यांना माफ करतो.

"तो उरांतील लपलेली गुपिते जाणतो. तोच आहे जो आपल्या दासांकडून पश्चाताप मान्य करतो आणि वाईट गोष्ट माफ करतो. वास्तविकत: तुम्हा लोकांच्या सर्व कृतींचे त्याला ज्ञान आहे." (कुरआन - ४२ : २४-२५)

४.१६ तो बऱ्याचशा चुकांकडे सहजपणे दुर्लक्ष करीत असतो.

"तुम्हा लोकांवर जे जे कोणते संकट आले आहे, ते तुम्ही स्वत:च ओढवलेले आहेत आणि बऱ्याचशा चुकांकडे तो सहजदुर्लक्ष करीत असतो."

(कुरआन - ४२ : ३०)

४.१७ तुझ्या पालनकर्त्याचे क्षमाछत्र फार विस्तृत आहे.

"नि:संशय तुझ्या पालनकर्त्याचे कृपा छत्र फार विस्तृत आहे. तो तुम्हाला त्या वेळेपासून चांगल्या प्रकारे जाणतो जेव्हा त्याने जमिनीपासून तुम्हाला निर्माण केले आणि जेव्हा तुम्ही आपल्या आईच्या अद्याप गर्भावस्थेत होता, म्हणून आपल्या स्वत:च्या पावित्र्याचे दावे सांगू नका, तोच उत्तम जाणतो की खरोखर ईशपरायण कोण आहे."

(कुरआन - ५३ : ३२)

५. अल्लाह दयावान व कृपाशील आहे

५.१ तो असीम कृपावंत आणि दया दाखविणारा आहे आणि हवे त्यावर कृपा करतो.

"एकमात्र कृपावंत आणि दयावंत अल्लाह ज्याच्यासाठी इच्छितो त्याला आपल्या कृपेसाठी खास निवडतो आणि तो अत्यंत कृपावंत आहे."

(कुरआन - २ : १०५)

५.२ तो लोकांकरिता अत्यंत मायाळू व कृपाळू आहे.

"अल्लाह तुमची ही श्रद्धा कदापि व्यर्थ जाऊ देणार नाही. विश्वास ठेवा की तो लोकांसाठी अत्यंत करुणाशील आणि कृपाशील आहे." *(कुरआन - २ : १४३)*

५.३ धावा करणाऱ्याची हाक तो ऐकतो व त्याला साद देतो.

"धावा करणारा जेव्हा माझा धावा करतो तेव्हा मी त्याच्या हाकेला प्रतिसाद देतो. तेव्हा त्याने माझ्या प्रतिसादाचा शोध घ्यावा. माझ्यावर श्रद्धा ठेवावी जेणेकरून ते सन्मार्गावर येतील." *(कुरआन - २ : १८६)*

५.४ त्याच्या प्रसन्नतेसाठी प्रयत्नशील दासासाठी तो फार कृपावंत आहे.

"माणसांमध्ये अशीही एखादी व्यक्ती असते की तो आपल्या जीवाचे मोल ही अल्लाहसाठी समर्पित करतो. अशा दासावर अल्लाह अत्यंत प्रसन्न असतो. हे श्रद्धावंतांनो तुम्ही पूर्णपणे इस्लाममध्ये दाखल व्हा." *(कुरआन - २ : २०७)*

५.५ जगवासियांवर अल्लाहची मोठी कृपा आहे.

"जर अल्लाह अशा प्रकारे मानवाच्या एका समुदायाला दुसऱ्या समुदायाच्या हस्ते हटवित नसता तर पृथ्वीची व्यवस्था बिघडली असती. परंतु जगातील लोकांवर अल्लाहची मोठी कृपा आहे की (तो अशा तऱ्हेने हिंसाचाराच्या विनाशाची व्यवस्था करीत असतो." *(कुरआन - २ : २५१)*

५.६ अल्लाह तुम्हांवर कृपावंत आहे.

"खात्री बाळगा की अल्लाह तुमच्यावर मेहरबान आहे." *(कुरआन - ४ : २९)*

५.७ अल्लाह कोणावरही त्याच्या शक्तीपेक्षा जास्त जबाबदारी टाकत नाही.

"अल्लाह कोणत्याही व्यक्तीवर त्याच्या शक्तीपेक्षा जास्त जबाबदारीचे ओझे

टाकत नाही. प्रत्येक व्यक्तीने जे पुण्य कमविले आहे, त्याचे फळ त्याच्यासाठीच आहे आणि जे पाप गोळा केले आहे, त्याचा दुष्परिणाम त्याच्यावरच होणार आहे.''

(कुरआन - २ : २८६)

५.८ अल्लाह मोठा गुणग्राहक आणि सर्वांची परिस्थिती जाणणारा आहे.

''शेवटी अल्लाहला काय पडले आहे की तुम्हाला विनाकारण शिक्षा द्यावी. जर तुम्ही कृतज्ञ दास बनून राहिलात आणि श्रद्धेच्या मार्गावर चालत राहिलात, तर अल्लाह मोठा गुणग्राहक आहे आणि सर्वांची परिस्थिती जाणणारा आहे.''

(कुरआन - ४ : १४७)

५.९ तुमच्या पालनकर्त्यांने दया व कृपेची परिपाठी स्वत:साठी आवश्यक केली आहे.

''तुमच्यावर शांती असो. तुमच्या पालनकर्त्याने दया आणि कृपेचा परिपाठ स्वत:साठी अनिवार्य केला आहे. (ही त्याची दया व कृपाच आहे.)''

(कुरआन - ६ : ५४)

५.१० तुमच्या पालनकर्त्याचे कृपाछत्र फार विस्तृत आहे.

''आणि आता जर त्यांनी तुम्हाला खोटे ठरविले तर त्यांना सांगा की तुमच्या पालनकर्त्याचे कृपाछत्र विशाल आहे.'' (कुरआन - ६ : १४७)

५.११ अल्लाहची कृपा प्रत्येक वस्तूवर आच्छादित आहे.

''शिक्षा तर मी ज्याला इच्छितो त्याला करतो. पण माझी कृपा प्रत्येक वस्तूवर आच्छादित आहे आणि ती मी त्या लोकांसाठी लिहीन जे अवज्ञेपासून दूर राहतील.''

(कुरआन - ७ : १५६)

५.१२ माझा पालनकर्ता जवळच आहे व तो प्रार्थनांना उत्तर देणारा आहे.

''हे माझ्या देशबंधूनो! अल्लाहची भक्ती करा, त्याच्या शिवाय तुमचा कोणीही ईश्वर नाही. तोच आहे ज्याने तुम्हाला भूमीपासून निर्माण केले आणि येथे तुम्हाला वसविले. म्हणून तुम्ही त्याची क्षमा याचना करा आणि त्याच्याकडे परतून या निश्चितच माझा पालनकर्ता जवळच आहे आणि तो प्रार्थनांना उत्तर देणारा आहे.''

(कुरआन - ११ : ६१)

५.१३ माझा पालनकर्ता फार कृपाळू आहे तो आपल्या निर्मितीवर प्रेम करतो.

"पहा, आपल्या पालनकर्त्यांची (रब) क्षमा मागा आणि त्याच्याकडे परतून या निःसंशय माझा पालनकर्ता फार दयाळू आहे आणि प्रेम करणारा आहे."

(कुरआन - ११ : ९०)

५.१४ आम्ही आमच्या कृपेने ज्याला इच्छितो त्याला उपकृत करतो.

"आम्ही आपल्या कृपेने ज्याला इच्छितो त्याला उपकृत करतो. सदाचारी लोकांचा मोबदला आमच्या पाशी वाया घालविला जात नाही. आणि मरणोत्तर जीवनाचा मोबदला त्या लोकांसाठी जास्त उत्तम होय ज्यानी श्रद्धा ठेवली आणि ईशपरायण होऊन कार्य करीत राहिले." *(कुरआन - १२ : ५७)*

५.१५ त्याच्या कृपेपासून तर केवळ अश्रद्धावंतच निराश होत असतात.

"अल्लाहच्या कृपेपासून निराश होऊ नका, त्याच्या कृपेपासून तर केवळ अश्रद्धावंतच निराश होत असतात." *(कुरआन - १२ : ८७)*

५.१६ तो सर्वांत जास्त दया करणारा आहे.

"अल्लाह, तुम्हाला क्षमा करो, तो सर्वात जास्त दया करणारा आहे."

(कुरआन - १२ : ९२)

५.१७ आपल्या पालनकर्त्याच्या कृपेपासून निराश तर केवळ पथभ्रष्ट लोकच होत असतात.

"त्यांनी उत्तर दिले, "आम्ही तुम्हाला सत्याधिष्ठित सुवार्ता देत आहोत, तुम्ही निराश होऊ नये. इब्राहीम (अ.) यांनी सांगितले," आपल्या पालनकर्त्याच्या कृपेपासून निराश तर केवळ पथभ्रष्ट लोकच होत असतात." *(कुरआन - १५ : ५६)*

५.१८ सर्व दया दाखविणाऱ्या पेक्षा तू उत्कृष्ट दयाळू आहेस.

"हे आमच्या पालनकर्त्या, आम्ही श्रद्धा ठेवली. आम्हाला क्षमा कर, आम्हावर दया दाखव, तू सर्व दया दाखविणाऱ्याहून उत्तम दयाळू आहेस."

(कुरआन - २३ : १०९)

५.१९ तो श्रद्धावंतांवर फार कृपावंत आहे.

"हे ईमानधारकांनो! अल्लाहचे खूप स्मरण करा आणि सकाळ संध्याकाळ त्याचे पावित्र्यगान करीत राहा. तोच आहे जो तुम्हावर कृपा करतो आणि त्याचे दूत तुमच्यासाठी कृपेची प्रार्थना करीत असतात जेणेकरून त्याने तुम्हाला अंधकारातून

प्रकाशात आणावे. तो श्रद्धावंतांवर (ईमानधारक) फार मेहरबान आहे. ज्या दिवशी ते त्याला भेटतील त्यांचे स्वागत सलामने होईल आणि त्यांच्या साठी अल्लाहने मोठा सन्माननीय मोबदला तयार ठेवला आहे.'' (कुरआन - ३३ : ४१-४४)

५.२० पहा आम्ही कसे छान उत्तर देणारे आहोत.

''आम्हाला यापूर्वी नूह (अ.) यांनी पुकारले होते. तर पाहा की आम्ही कसे छान उत्तर देणारे होतो. आम्ही त्याला व त्याच्या कुटुंबियांना भयंकर यातनेतून वाचविले.''

(कुरआन - ३७ : ७५)

५.२१ तुमचा रब (पालनकर्ता) सांगतो, ''माझा धावा करा, मी तुमच्या प्रार्थना स्वीकारील.''

''तुमचा पालनकर्ता सांगतो, ''माझा धावा करा, मी तुमच्या प्रार्थना स्वीकारीन. जे लोक गर्वात येऊन माझ्या उपासनेपासून तोंड फिरवितात, निश्चितच ते अपमानित होऊन नरकामध्ये दाखल होतील.'' (कुरआन - ४० : ६०)

५.२२ अल्लाह आपल्या दासांवर फार कृपावंत आहे.

''अल्लाह आपल्या दासांवर फार मेहरबान आहे. ज्याला जे काही इच्छितो देतो. आणि तो मोठा शक्तीशाली आणि जबरदस्त आहे. जो कोणी परलोकाची शेती इच्छितो त्याच्या शेतीत आम्ही वाढ करतो आणि जो जगाची शेती इच्छितो त्याला जगातूनच देतो. परंतु परलोकात त्याचा कोणताही वाटा नाही.''

(कुरआन - ४२ : १९-२०)

५.२३ तो दासांची खबर राखणारा आहे तो आपली कृपा पसरवितो.

''निःसंदेह तो आपल्या दासांची खबर राखणारा आहे आणि त्यांच्यावर नजर ठेवतो. तोच आहे जो, लोक निराश झाल्यानंतर पर्जन्यवृष्टी करतो आणि आपली कृपा पसरवितो.'' (कुरआन - ४२ : २७-२८)

५.२४ अल्लाह तुमच्यासाठी अत्यंत मायाळू व कृपाळू आहे.

''तो अल्लाहच तर आहे जो आपल्या दासावर अगदी स्पष्ट वचने अवतरित करीत आहे. जेणेकरून तुम्हाला अंधारातून बाहेर काढून प्रकाशात आणावे, आणि वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाह तुमच्यासाठी अत्यंत मायाळू आणि कृपाळू आहे.''

(कुरआन - ५७ : ८-९)

६. अल्लाह सर्जनकर्ता आहे

६.१ तुम्ही निर्जीव होता, त्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले. मग तोच तुमचे प्राण हरण करील आणि पुन्हा तोच तुम्हाला जीवंत करील.

"अल्लाहला तुम्ही कसे नाकारता? जेव्हा तुम्ही निर्जीव होतात तेव्हा त्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले. नंतर तोच तुमचे प्राण हरण करील. नंतर तुम्हाला पुनरुज्जीवन देईल. नंतर त्याच्या कडेच तुम्हाला परत जावयाचे आहे तोच तर आहे ज्याने पृथ्वीमध्ये तुमच्यासाठी सर्व गोष्टी निर्माण केल्या. नंतर आकाशाभिमुख झाला आणि सप्तआकाश बनविले आणि तोच प्रत्येक गोष्टीला जाणतो आहे."

(कुरआन - २ : २८-२९)

६.२ अल्लाहच आकाशांचा व पृथ्वीचा सर्जनकर्ता आहे.

"त्याचं म्हणणं आहे की अल्लाहला पुत्रही आहे. अल्लाह तर त्या गोष्टीपासून कितीतरी पवित्र आहे वास्तविक सत्य हे आहे की पृथ्वी आणि आकाशांमधील सर्व गोष्टींचा स्वामी अल्लाह आहे. सर्वजण त्याचेच आज्ञाधारक आहेत. तोच आकाश आणि पृथ्वीचा प्रवर्तक आहे. जेव्हा एखादी घटना घटित करण्याचे इच्छितो तेव्हा फक्त म्हणतो, "तथास्तु" आणि क्षणार्धात तसे घडते." *(कुरआन - २ : ११६-११७)*

६.३ तोच तर आहे जो तुमच्या मातांच्या गर्भाशयात तुम्हाला हवे तसे घडवितो.

"पृथ्वी आणि आकाशांतील कोणतीही वस्तू अल्लाहपासून लपलेली नाही. तोच तर आहे, जो तुमच्या मातेच्या गर्भाशयात तुमचा आकार हवा तसा घडवितो. त्या जबरदस्त बुद्धीमाना शिवाय इतर कोणी ईश्वर नाही. तोच ईश्वर आहे."

(कुरआन - ३ : ५-६)

६.४ अल्लाह जे इच्छितो निर्माण करतो फक्त म्हणतो 'हो' की होते.

"अल्लाह जे इच्छितो ते निर्माण करतो. तो जेव्हा एखादे कार्य करण्याचा निर्णय घेतो तेव्हा फक्त म्हणतो की, 'हो' तर ते होते." *(कुरआन - ३ : ४७)*

६.५ अल्लाहने तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले आहे.

"लोकहो! आपल्या पालनकर्त्याचे भय बाळगा ज्याने तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले." *(कुरआन - ४ : १)*

६.६ तोच आहे ज्याने तुम्हाला मातीपासून निर्मिले आहे.

"स्तुती अल्लाहकरिता आहे ज्याने आकाश व पृथ्वी बनविली. अंधकार व प्रकाशनिर्माण केले. तरी देखील ते लोक ज्याने सत्य आवाहन मान्य करण्यास नकार दिला आहे, इतरांना आपल्या पालनकर्त्यासिमान ठरवीत आहेत! तोच आहे ज्याने तुम्हाला मातीपासून निर्मिले, मग तुमच्या करिता जीवनाची एक कालमर्यादा ठरवून दिली." (कुरआन - ६ : १-२)

६.७ तोच सजीवाला निर्जीवातून काढतो. त्यानेच प्रत्येक वस्तू निर्माण केली आहे.

"दाणे व बीज फाढणारा अल्लाह आहे. तोच सजीवाला निर्जीवातून काढतो आणि तोच निर्जीवाला सजीवातून बाहेर काढणारा आहे. ही सर्वकामे करणारा तर अल्लाहच आहे." (कुरआन - ६ : ९५)

६.८ तुमच्या पालनकर्त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सहा दिवसात निर्माण केले आहे.

"वस्तुस्थिती तर अशी आहे की तुमचा पालनकर्ता तोच ईश्वर आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला सहा दिवसांत निर्माण केले मग राजसिंहासनावर विराजमान होऊन सृष्टी व्यवस्था चालवित आहे. कोणीही शिफारस करणारा नाही. त्याच्या परवानगी शिवाय हाच अल्लाह तुमचा पालनकर्ता आहे. म्हणून तुम्ही त्याचीच भक्ती करा. मग काय तुम्ही शुद्धीवर येणार नाही?

त्याच्याकडेच तुम्हा सर्वांना परतावयाचे आहे. हे अल्लाहचे पक्के वचन आहे. नि:संशय निर्मितीचा प्रारंभ तोच करतो. मग तोच दुसऱ्यांदा निर्माण करील जेणेकरून ज्या लोकांनी श्रद्धा ठेवली व ज्यांनी सत्कृत्ये केली त्यांना न्यायपूर्ण मोबदला द्यावा आणि ज्यानी विद्रोही (कुफ्र) पद्धत अवलंबिली त्यांनी उकळते पाणी प्यावे व दु:दायक शिक्षा भोगावी, सत्याच्या त्या इन्कारापायी जे ते करीत राहिले." (कुरआन - १० : ३-४)

६.९ आम्हीच आकाशांत मजबूत किल्ले बनविले जमिनीत पर्वत रोविले.

"ही आमची किमया आहे की आकाशांत आम्ही बरेचशे मजबूत गड बनविले. आम्ही भूतलाचा विस्तार केला. तिच्यात पर्वत रोवले." (कुरआन - १५ : १६-१९)

६.१० तुमचा पालनकर्ता सर्वांचा निर्माता आहे. तो सर्वकाही जाणतो.

"आम्ही जमीन आणि आकाशांना आणि त्यांच्यात अस्तित्वात असलेल्या

सर्वांना सत्याशिवाय इतर कोणत्याही आधारावर निर्माण केले नाही आणि निर्णयाची घटका निश्चितच येणार आहे. मग हे पैगंबर (स.)! तुम्ही (या लोकांच्या अशिष्टतेवर) सभ्यतेने दुर्लक्ष करीत राहा. निश्चितच तुमचा पालनकर्ता सर्वांचा निर्माता आहे आणि तो सर्वकाही जाणतो.'' *(कुरआन - १५ : ८५-८६)*

६.११ त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे. त्याने तुम्हाला ज्ञान दिले.

''त्याने आकाशांना व जमिनीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे. तो फार उच्च व श्रेष्ठ आहे. त्या अनेकेश्वरत्वापासून जे हे लोक करीत आहेत. त्याने मानवाला एका लहानशा थेंबापासून निर्माण केले आणि पाहता पाहता तो भांडखोर बनला. त्याने जनावरे निर्माण केली. ज्यांच्यात तुम्हाकरिता पोषाखही आहे आणि अन्न देखील आणि तऱ्हेतऱ्हेचे दुसरे फायदे सुद्धा.'' *(कुरआन - १६ : ३-४)*

६.१२ आम्ही मानवाला मातीच्या सत्वापासून बनविले.

''आम्ही मानवाला मातीच्या सत्वापासून बनविले, मग त्याला एका सुरक्षित जागी ठिबकलेल्या थेंबात परिवर्तित केले. मग त्या थेंबाला गुठळीचा आकार दिला, नंतर गुठळीला बोटी बनविले, मग बोटीची हाडे बनविली. नंतर हाडावर मांस चढविले. मग त्याला एक दुसरी निर्मिती बनवून उभे केले. तर मोठा यशदायी आहे अल्लाह, सर्व निर्मात्यांपेक्षा चांगला निर्माता. मग यानंतर तुम्हाला अवश्य मरावयाचे आहे. नंतर पुनरुत्थानाच्या दिवशी निश्चितपणे तुम्ही उठविले जाल.

आणि तुमच्यावर आम्ही सात रस्ते बनविले. निर्मिती कार्यापासून आम्ही अजाण नव्हतो, आणि आकाशातून आम्ही ठीक हिशेबानुसार एका विशिष्ट प्रमाणात पाणी उतरविले आणि त्याला पृथ्वीत स्थिरावले. आम्ही त्याला हवे तसे नाहीसे करू शकतो. मग त्या पाण्याद्वारे आम्ही तुमच्यासाठी खजूर व द्राक्षाच्या बागा उत्पन्न केल्या. तुमच्यासाठी या बागांमध्ये पुष्कळशी स्वादिष्ट फळे आहेत. आणि त्यांच्यापासून तुम्ही उपजीविका मिळविता आणि तो वृक्ष देखील निर्माण केला जो तुरेसीना (पर्वत) मधून निघतो. तेल सुद्धा घेऊन उगवतो आणि खाणाऱ्यांसाठी कालवण सुद्धा.

आणि वस्तुस्थिती अशी आहे की तुमच्यासाठी जनावरांत देखील एक बोध आहे. त्यांच्या पोटात जे काही आहे त्याच्यातूनच एक पदार्थ (दूध) आम्ही तुम्हाला पाजतो. आणि तुमच्यासाठी त्यात बरेचशे अन्य फायदे सुद्धा आहेत. त्यांना तुम्ही

खाता. आणि त्यांच्यावर व होड्यांवर स्वार देखील केले जातात.''

(कुरआन - २३ : १२-२२)

६.१३ अल्लाहने प्रत्येक सजीवाला एका प्रकारच्या पाण्यापासून निर्माण केले.

''आणि त्याने (अल्लाहने) प्रत्येक जीवमात्र एक प्रकारच्या पाण्याने निर्माण केला. कोणी पोटावर चालत आहे तर कोणी दोन पायावर आणि कोणी चार पायांवर जे काही तो इच्छितो तो निर्माण करतो, तो प्रत्येक गोष्टीवर समर्थ आहे.''

(कुरआन - २४ : ४५)

६.१४ त्याने प्रत्येक वस्तूला निर्माण केले मग तिचे भाग्य निश्चित केले.

''तो जो पृथ्वी व आकाशांचा स्वामी आहे ज्याने कोणाला पुत्र बनविलेले नाही, बादशाहीमधे ज्याच्याबरोबर कोणीही भागीदार नाही, ज्याने प्रत्येक वस्तू निर्माण केली. मग तिचे एक भाग्य (तकदीर) निश्चित केले.'' *(कुरआन - २५ : २)*

६.१५ अल्लाहच सृष्टीचा प्रारंभ करतो व तिची पुनरावृत्ती करतो.

''काय या लोकांनी कधी पाहिलेच नाही की कशा प्रकारे अल्लाह सृष्टीचा प्रारंभ करतो मग त्याची पुनरावृत्ती करतो! खचितच ही (पुनरावृत्तीवर) अल्लाहसाठी अधिक सुलभ आहे. यांना सांगा की भूतलावर हिंडा, फिरा आणि पहा की त्याने कशा प्रकारे सृष्टीचा प्रारंभ केला आहे. मग अल्लाह दुसऱ्यांदा देखील जीवन प्रदान करील. निश्चितच अल्लाह प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे.'' *(कुरआन - २९ : १९-२०)*

६.१६ अल्लाहच तर आहे ज्याने दुर्बलावस्थेतून तुमच्या निर्मितीस प्रारंभ केला.

''अल्लाहच तर आहे ज्याने दुर्बल अवस्थेपासून तुमच्या निर्मितीस प्रारंभ केला. मग त्या दुर्बलतेनंतर तुम्हाला शक्ती प्रदान केली. मग त्या शक्ती नंतर तुम्हाला दुर्बल व वृद्ध केले. तो जे काही इच्छितो निर्माण करतो आणि तो सर्वकाही जाणणारा आणि प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे.'' *(कुरआन - ३० : ५४-५५)*

६.१७ त्याने जे काही निर्माण केले ते उत्तम निर्माण केले.

''तो अल्लाहच आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला आणि त्या सर्व वस्तूंना, ज्या त्याच्या दरम्यान आहेत, सहा दिवसात निर्माण केले आणि त्यानंतर अर्श (राज सिंहासनावर) विराजमान झाला. त्याच्याशिवाय तुमचा कोणी समर्थक व सहायकही नाही आणि कोणी त्याच्यापुढे शिफारस करणारा देखील नाही. मग काय तुम्ही शुद्धीवर

येणार नाही? तो आकाशापासून पृथ्वीपर्यंत जगाच्या मामल्यांची तजवीज करतो आणि त्या तजवीजीचा अहवाल वर त्याच्याकडे सादर होतो... तोच आहे, प्रत्येक गुप्त व प्रकट गोष्टीचा जाणणारा, जबरदस्त आणि परम दयाळू जी जी वस्तू त्याने निर्माण केली. उत्तम निर्माण केली. त्याने माणसाच्या निर्मितीचा प्रारंभ चिखल मातीपासून केला. मग त्याचा वंश एका अशा सत्वाने चालविला जे क्षुद्र पाण्यासमान आहे. मग त्याला नखशिखांत व्यवस्थित केले आणि त्याच्यात आपला आत्मा फुंकला आणि तुम्हाला कान दिले, डोळे दिले व हृदय दिले. तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञ बनता.''

(कुरआन - ३२ : ४-९)

६.१८ अल्लाह निर्मितीचे प्रत्येक कार्य जाणतो.

''काय मनुष्य पाहात नाही की आम्ही त्याला वीर्यापासून निर्माण केले आणि मग तो भांडखोर बनून उभा ठाकला? आता तो आम्हावर दृष्टांत लावीत आहे आणि आपल्या निर्मितीस विसरत आहे. सांगतो, ''कोण या हाडांना जिवंत करील जेव्हा ती जीर्ण झाली असतील? त्याला सांगा, यांना तोच जिवंत करील ज्याने यांना पूर्वी निर्मिले होते. आणि तो निर्मितीचे प्रत्येक कार्य जाणतो. तोच ज्याने तुम्हांकरिता हिरव्यागार झाडापासून अग्नी उत्पन्न केला आणि तुम्ही त्यापासून आपल्या चुली प्रज्वलीत करता. काय तो, ज्याने आकाश व पृथ्वी निर्माण केले यावर प्रभुत्व राखत नाही की यासारख्यांना निर्माण करू शकेल? का नाही, ज्या अर्थी तो निर्मितीत निष्णात आहे.''

(कुरआन - ३६ : ७७-८१)

६.१९ मानवाला आम्ही चिवट गाऱ्याने निर्माण केले आहे.

''आणि त्या सर्व वस्तूंचा मालक आहे ज्या पृथ्वी व आकाशात आहेत आणि सर्व पूर्व दिशांचा मालक. आम्ही पृथ्वीच्या आकाशाला नक्षत्रांच्या श्रृंगाराने सुशोभित केले आहे आणि प्रत्येक शिरजोर शैतानापासून त्याला सुरक्षित केले आहे. आता यांना विचारा, यांची निर्मिती अधिक कठीण आहे अथवा त्या वस्तूंची ज्या आम्ही निर्माण करून ठेवल्या आहेत? यांना तर आम्ही चिवट मातीपासून निर्माण केले आहे.''

(कुरआन - ३७ : ५-११)

६.२० त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले.

''त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे. तोच दिवसावर रात्र आणि रात्रीवर दिवसाला गुंडाळतो. त्यानेच तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले,

मग तोच आहे ज्याने त्या जीवापासून त्याची जोडी बनविली. तो तुमच्या मातांच्या पोटांत तीन-तीन अंध:कारयुक्त पडद्यात तुम्हाला एकानंतर एक आकार देत जातो. हाच अल्लाह (ज्याची ही कामे आहेत) तुमचा पालन कर्ता (रब) आहे. बादशाही त्याची आहे. कोणीही ईश्वर त्याच्याखेरीज नाही. मग तुम्हाला कोण विमुख करीत आहे?''

(कुरआन - ३९ : ५-६)

६.२१ आकाशाला स्वबळावर बनविले, पृथ्वीला अंथरले, प्रत्येक वस्तूची जोडी बनविली.

''आकाशाला आम्ही स्वबळाने बनविले आहे आणि आम्ही याचे सामर्थ्य बाळगतो. पृथ्वीला आम्ही अंथरले आहे आणि आम्ही फार चांगले समतोल करणारे आहोत आणि प्रत्येक वस्तूचे आम्ही युगल बनविले आहेत. कदाचित यापासून बोध घ्यावा.'' *(कुरआन - ५१ : ४७-४९)*

६.२२ ज्याने तुमचे स्वरूप बनविले आणि छानच बनविले.

''त्याने पृथ्वी आणि आकाशांना सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे, आणि तुमचे स्वरूप बनविले आणि फारच छान छान बनविले आहे. आणि त्याकडेच सरतेशेवटी तुम्हाला परतावयाचे आहे.'' *(कुरआन - ६४ : २-३)*

६.२३ त्यानेच जीवन व मरण निर्मिले आहे. थरावर थर असे सात आकाश बनविले.

''ज्याने मृत्यू व जीवन निर्माण केले जेणेकरून तुम्हा लोकांना अजमावून पहावे की तुमच्यापैकी कोण अधिक चांगले कृत्य करणारा आहे. आणि तो जबरदस्तही आहे आणि क्षमाशील देखील, ज्याने थरावर थर असे सात आकाश बनविले.''

(कुरआन - ६७ : २-५)

७. तो रब - पालनकर्ता आहे

७.१ अल्लाहच सर्व सृष्टीचा रब (पालनकर्ता, रक्षक, आज्ञापक, संयोजक, नियंता व शासक यासर्व अर्थांनी) आहे.

"स्तवन फक्त अल्लाहसाठीच आहे जो सर्व सृष्टीचा रब आहे. एकमात्र कृपावंत आणि दयावंत, निर्णयाच्या दिवसाचा स्वामी आहे." *(कुरआन - १ : १-३)*

७.२ जगातील उपजीविका ज्याला इच्छितो बेहिशेब देतो.

"ज्या लोकांनी नाकारण्याची नीती (कुफ्र) अवलंबिली आहे त्यांच्यासाठी भौतिक जीवन अत्यंत प्रिय आणि मनाला आवडेल असे बनविलेले आहे. असे लोक ईमानधारकांचा उपहास करतात परंतु पुनरुत्थानाच्या दिवशी (कयामत) धर्मपरायण लोक त्यांच्या तुलनेने उच्च स्थानावर असतील. उरली भौतिक जीवनाची उपजीविका, त्याविषयी अल्लाहला अधिकार आहे की, ज्याच्यासाठी इच्छिल त्याला अगणित देतो." *(कुरआन - २ : २१२)*

७.३ तो अजीविका देतो उपजीविका घेत नाही.

"रात्रीच्या अंधारात आणि दिवसाच्या उजेडात जे काही स्थिरावले आहे, सर्व अल्लाहचे आहे आणि तो सर्वकाही ऐकतो व जाणतो. सांगा, अल्लाहला सोडून काय मी इतर कोणाला आपला पालक बनवू? त्या अल्लाहला सोडून जो आकाश व पृथ्वीचा निर्माता आहे. तो उपजीविका देतो, उपजीविका घेत नाही."

(कुरआन - ६ : १३-१४)

७.४ भूतलावरील प्रत्येकाची उपजीविका अल्लाहजवळ आहे.

"भूतलावर चालणारा कोणताही प्राणी असा नाही ज्याच्या उपजीविकेची जबाबदारी अल्लाहवर नाही." *(कुरआन - ११ : ६)*

७.५ अल्लाहच आकाशांचा व पृथ्वीचा पालनकर्ता आहे.

"यांना विचारा आकाश व पृथ्वीचा पालनकर्ता कोण आहे? सांगा, अल्लाह, मग यांना सांगा की जर वस्तुस्थिती अशी आहे तर तुम्ही त्याला सोडून अशा ईश्वरांना आपले कार्यसाधक ठरविले आहे जे स्वत: आपल्याकरिता देखील कसल्याही फायद्या तोट्याचे अधिकार बाळगत नाहीत? सांगा, काय आंधळा व डोळस समान असतात? काय प्रकाश व अंधकार समान असतात? आणि जर असे नाही तर काय यांनी

ठरविलेल्या भागीदारांनी देखील अल्लाहसारखे काही निर्माण केले आहे? की जेणेकरून यांच्यासाठी सृजनशीलता संदिग्ध बनली आहे? सांगा, प्रत्येक वस्तूचा सृजनकर्ता केवळ अल्लाह आहे आणि तो एकमेव आहे, सर्वांवर प्रभुत्व संपन्न!''

(कुरआन - १३ : १६)

७.६ आम्हीच तुमच्यासाठी उदरनिर्वाहाची साधने उपलब्ध केली.

''आम्ही भूतलाचा विस्तार केला, तिच्यात पर्वत रोवले, तिच्यात प्रत्येक जातीची वनस्पती यथायोग्य मोजमाप केलेल्या प्रमाणानिशी उगविली आणि तिच्यात उदरनिर्वाहाची साधने उपलब्ध केली. तुमच्यासाठीही व त्या पुष्कळशा निर्मितीसाठी देखील ज्यांना उपजीविका देणारे तुम्ही नाही.'' (कुरआन - १५ : १९)

७.७ सर्वांना आम्हीच जगात जीवनसामग्री देत आहोत.

''यांनाही व त्यांनाही उभयपक्षांना आम्ही (जगात) जीवनसामग्री देत आहोत, ही तुझ्या पालनकर्त्याची देणगी आहे आणि तुझ्या पालनकर्त्याच्या देणगीला प्रतिबंध करणारा कोणीही नाही.'' (कुरआन - १७ : २०)

७.८ सृष्टीतील प्रत्येक वस्तूचा स्वामी अल्लाहच आहे.

''प्रत्येक वस्तूचा तोच स्वामी आहे आणि तुमचा पालनकर्ता विसरणार नाही. तो पालनकर्ता आहे आकाशांचा व पृथ्वीचा आणि त्या सर्व वस्तूंचा ज्या आकाश व पृथ्वी दरम्यान आहेत. म्हणून तुम्ही त्याची भक्ती (बंदगी) करा आणि त्याच्याच बंदगी (भक्ती) वर अढळ राहा. तुमच्या माहिती प्रमाणे त्याच्या समान कोणी आहे काय?''

(कुरआन - १९ : ६५)

७.९ अल्लाह ज्याला इच्छितो त्याला बिन हिशेब देतो.

''ते त्या दिवसाची भीती बाळगत असतात ज्या दिवशी हृदयात खळबळ माजण्याची व डोळे स्थिरावण्याची पाळी येईल, (आणि ते हे सर्वकाही यासाठी करतात) जेणेकरून अल्लाहने त्यांच्या उत्कृष्ट कृत्यांना मोबदला त्यांना द्यावा आणि याउपर आपल्या कृपेने त्यांना उपकृत करावे. अल्लाह ज्याला इच्छितो त्याला बेहिशेब देतो.''

(कुरआन - २४ : ३७-३८)

७.१० तोच खाऊपिऊ घालतो, आजारी पडल्यावर तोच बरा करतो.

''ज्याने मला निर्माण केले मग तोच मला मार्गदर्शन करतो. जो मला खाऊ व

पिऊ घालतो आणि जेव्हा आजारी पडतो तेव्हा तोच मला बरे करतो.''

(कुरआन - २६ : ७९-८०)

७.११ कित्येक स्वापद आहेत जे आपले अन्न घेऊन फिरत नाहीत. अल्लाह त्यांना अन्न देतो.

''कित्येक जनावरं आहेत जी आपले अन्न घेऊन फिरत नाहीत. अल्लाह त्यांना अन्न देतो आणि तुमचा देखील अन्नदाता तोच आहे. तो सर्वकाही ऐकतो व जाणतो.''

(कुरआन - २९ : ६०)

७.१२ अल्लाहच दासांपैकी ज्याची इच्छितो उपजीविका विपुल करतो व ज्याची इच्छितो तंग करतो.

''जर तुम्ही या लोकांना विचारले की पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे, आणि चंद्र व सुर्याला कोणी अधीन केले आहे तर अवश्य म्हणतील की अल्लाहने, मग कोठून हे फसगत करून घेत आहेत? अल्लाहच आहे जो आपल्या दासांपैकी ज्याची इच्छितो उपजीविका विपुल करतो आणि ज्याची इच्छितो संकुचित करतो. निश्चितच अल्लाह प्रत्येक गोष्ट जाणणारा आहे आणि जर तुम्ही यांना विचारले, कोणी आकाशातून पाणी वर्षविले आणि त्याद्वारे मृत पडलेल्या जमिनीला जिवंत केले तर ते अवश्य म्हणतील, अल्लाहने. सांगा, स्तुती अल्लाहसाठीच आहे, परंतु यांच्यापैकी बहुतेकजण समजत नाहीत.'' (कुरआन - २९ : ६१-६३)

७.१३ अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले मग तुम्हाला उपजीविका दिली.

''अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले, मग तुम्हाला उपजीविका दिली, मग तो तुम्हाला मृत्यू देईल, मग तो तुम्हाला जिवंत करील. काय तुम्ही मानलेल्या भागीदारांपैकी (बनावटी ईश्वर) कोणी असा आहे जो यापैकी कोणतेही काम करू शकेल? पवित्र आहे तो (अल्लाह) आणि फार उच्च व श्रेष्ठतम आहे तो (अल्लाह) त्या अनेकेश्वरत्वापासून जे हे लोक करीत आहेत.'' (कुरआन - ३० : ४०-४२)

७.१४ कोण तुम्हाला आकाशातून व जमिनीपासून अन्न देतो? सांगा, ''अल्लाह''

''(हे पैगंबर (स.)) यांना विचारा, ''कोण तुम्हाला आकाश व जमिनीपासून अन्न देतो?'' सांगा, ''अल्लाह'' आता अनिवार्यपणे आमच्या व तुमच्यापैकी कोणीतरी एकच सरळ मार्गावर आहे अथवा उघड पथभ्रष्टतेत गुरफटला आहे.''

(कुरआन - ३४ : २४-२५)

७.१५ तोच अल्लाह तुमच्याकरिता आकाशातून उपजीविका उतरवीत असतो.

"तोच आहे जो तुम्हाला आपले संकेत दाखवित असतो आणि आकाशातून तुमच्या करिता उपजीविका उतरवित असतो. परंतु (या संकेताच्या निरीक्षणाने) बोध केवळ तोच मनुष्य घेत असतो, जो अल्लाहकडे रुजू होणारा असेल. (म्हणून हे रूजू होणाऱ्यांनो!) अल्लाहचाच धावा करा, आपला धर्म त्याच्याकरिता विशुद्ध राखून मग तुमचे हे कृत्य काफिरांना (अश्रद्धावंतांना) कितीही अप्रिय वाटो."

(कुरआन - ४० : १३-१४)

७.१६ आकाशातच आहे तुमची उपजीविका

"पृथ्वीवर बरेचसे संकेत आहेत विश्वास बाळगणाऱ्यांसाठी आणि खुद्द तुमच्या स्वतःच्या अस्तित्वात आहेत. तुम्हाला उमगत नाही काय? आकाशांतच आहे तुमची उपजीविकासुद्धा आणि ती गोष्ट सुद्धा जिचे वचन तुम्हाला दिले जात आहे. तर शपथ आहे आकाश आणि पृथ्वीच्या स्वामीची, हे सत्य आहे, तसेच खात्रीलायक जसे तुम्ही बोलत आहात." *(कुरआन - ५१ : २०-२३)*

७.१७ अल्लाह आपल्या दासांवर फार कृपावंत आहे. ज्याला जे काही इच्छितो देतो.

"अल्लाह आपल्या दासांवर फार मेहरबान आहे. ज्याला जे काही इच्छितो देतो, आणि तो मोठा शक्तीशाली आहे आणि जबरदस्त आहे. जो कोणी परलोकाची शेती इच्छितो त्याच्या शेतीत आम्ही वाढ करतो आणि जो जगाची शेती इच्छितो तो त्याला जगातूनच देतो. परंतु परलोकात त्याचा कोणताही वाटा नाही."

(कुरआन - ४२ : १९-२०)

७.१८ अल्लाह तर स्वतःच उपजीविका देणारा आहे. मोठा शक्तीमान व जबरदस्त.

"मी काही त्यांच्याकडून उपजीविका इच्छित नाही आणि असे ही इच्छित नाही की त्यांनी मला जेवू घालावे. अल्लाह तर स्वतःच उपजीविका देणारा आहे, मोठा शक्तीमान आणि जबरदस्त." *(कुरआन - ५१ : ५७-५८)*

७.१९ अल्लाह सर्वांपेक्षा उत्तम उपजीविका देणारा आहे.

"यांना सांगा, जे काही अल्लाहजवळ आहे ते खेळ तमाशा आणि व्यापारापेक्षा उत्तम आहे आणि अल्लाह सर्वांपेक्षा उत्तम उपजीविका देणारा आहे."

(कुरआन - ६२ : ११)

८. अल्लाहचे दासांवरील उपकार

८.१ तोच तर आहे ज्याने तुमच्याकरिता जमिनीला अंथरून केले व आकाशाचे छत.

"लोकहो, भक्ती (बंदगी) करा आपल्या पालनकर्त्याची ज्याने तुम्हाला आणि तुमच्या पूर्वीच्यानाही निर्माण केले. जेणेकरून तुम्ही (दुष्कृत्यांपासून) परावृत्त राहू शकाल. तोच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी पृथ्वीचा बिछाना आणि आकाशाचे छत बनवले आणि आकाशातून पर्जन्य वर्षविले आणि त्यापासून सर्व प्रकारची पिके व फळे तुमच्या उपजीविकेसाठी उत्पन्न केली. तेव्हा हे जाणत असतांना (अन्य कुणालाही) अल्लाहचे समवर्ती ठरवू नका." *(कुरआन - २ : २१-२२)*

८.२ त्यानेच जीवन प्रदान केले तोच तुमचे प्राण हरण करील आणि पुन्हा जिंवत करील.

"अल्लाहला तुम्ही कसे नाकारता? जेव्हा तुम्ही निर्जीव होतात तेव्हा त्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले. नंतर तोच तुमचे प्राण हरण करील. नंतर तुम्हाला पुनरुज्जीवन देईल. नंतर त्याच्याकडेच तुम्हाला परत जावयाचे आहे. तोच तर आहे ज्याने पृथ्वीमध्ये तुमच्यासाठी सर्व गोष्टी निर्माण केल्या. नंतर आकाशाभिमुख झाला आणि सप्त आकाश बनविले. आणि तोच प्रत्येक गोष्टीला जाणतो आहे."

(कुरआन - २ : २८-२९)

८.३ बनी इस्त्राईल वरील विशेष उपकार.

"हे इस्त्राईलच्या संततीनों, आठवण करा माझ्या अनुग्रहाची ज्यानी तुम्हाला उपकृत केले होते आणि जगातील सर्व जनसमुहांवर श्रेष्ठत्व प्रदान केले होते."

(कुरआन - २ : ४७)

८.४ ईमानधारकांना अल्लाह अंधारातून काढून प्रकाशात आणतो.

"जे लोक ईमानधारक आहेत त्यांच्या समर्थक व सहायक अल्लाह आहे आणि तो त्यांना अंधारातून काढून प्रकाशात आणतो आणि जे लोक कुफ्र (द्रोह)चा मार्ग अवलंबितात त्यांचे समर्थक व सहायक तागूत आहेत आणि ते त्यांना प्रकाशापासून ओढून अंधाराकडे घेऊन जातात. हे नरकाग्नीमध्ये जाणारे लोक आहेत जेथे हे सदैव राहतील." *(कुरआन - २ : २५७)*

८.५ तुम्ही एक दुसऱ्याचे शत्रू होता त्याने तुमची मनं सांधली.

"अल्लाहच्या त्या उपकाराची आठवण ठेवा, जो त्याने तुम्हावर केला आहे. तुम्ही एक दुसऱ्याचे शत्रू होता, त्याने तुमची मनं जोडली आणि त्याच्या मेहरबानी व कृपेने तुम्ही बंधूजन झालात. तुम्ही अग्नीने भरलेल्या एका खड्ड्याच्या तोंडावर उभे होता, अल्लाहने तुम्हाला त्यापासून वाचविले." *(कुरआन - ३ : १०२)*

८.६ त्याने एका अशा प्रेषिताला उभे केले जो त्यांना आयती ऐकवितो.

"खरे तर ईमानधारकांवर अल्लाहने तर हे फार मोठे उपकार केले आहे की त्यांच्या दरम्यान खुद्द त्यांच्याचपैकी एक अशा पैगंबराला उभे केले जो त्याची संकेत वचनं त्यांना ऐकवितो, त्यांच्या जीवनाला सावरतो आणि त्यांना ग्रंथ व विद्वत्तेची शिकवण देतो. वास्तविक पहाता हेच लोक या पूर्वी उघडपणे मार्गभ्रष्ट झाले होते."

(कुरआन - ३ : १६४)

८.७ तुमच्याकरिता दीन (जीवनधर्म) परिपूर्ण केला व आपली कृपा पूर्ण केली.

"आज रोजी मी तुमचा (जीवन) धर्म तुमच्याकरिता परिपूर्ण केला आहे आणि आपली कृपा तुम्हावर परिपूर्ण केली आहे आणि तुमच्यासाठी इस्लाम तुमचा (जीवन) धर्म म्हणून संमत केला आहे." *(कुरआन - ५ : ३)*

८.८ अल्लाह तुमचे जीवन अडचणीचे करू इच्छित नाही.

"अल्लाह तुमचे जीवन अडचणीचे करू इच्छित नाही तर तो इच्छितो की तुम्हाला शुचिर्भूत करावे व आपली देणगी तुम्हावर पूर्ण करावी, जेणेकरून तुम्ही कृतज्ञ बनाल." *(कुरआन - ५ : ६)*

८.९ अल्लाहनेच तऱ्हेतऱ्हेच्या बागा व वेलीचे लता मंडपी उद्यान, ओयासीस निर्माण केले.

"तो अल्लाहच आहे ज्याने तऱ्हेतऱ्हेच्या बागा व वेलीचे लतामंडपी उद्यान व पानथळी (ओयासीस) निर्माण केल्या, शेती उगविली ज्यापासून विविध प्रकारची खाद्यान्ने प्राप्त होतात. त्याने जैतून (ऑलिव्ह) आणि डाळींबाची झाडे निर्माण केली ज्यांची फळे बाह्य स्वरुपात सदृश्य बाळगतात आणि स्वादात विभिन्न असतात."

(कुरआन - ६ : १४१-१४२)

८.१० आम्ही तुम्हाला भूतलावर अधिकारानिशी वसविले व जीनवसामग्री दिली.

"आम्ही तुम्हाला भूतलावर अधिकारांनिशी वसविले आणि तुमच्यासाठी तेथे जीवन सामुग्री उपलब्ध केली परंतु तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञता व्यक्त करता."

(कुरआन - ७ : १०)

८.११ हे आदमच्या संततीनो, आम्ही तुमच्यासाठी पोषाख उतरविले. रक्षणासाठी व भूषणासाठी.

"हे आदमच्या मुलांनो! आम्ही तुमच्यासाठी पोशाख उत्तरविला आहे की तुमच्या शरीरातील लज्जा-अंगांना झाकावे आणि तुमच्यासाठी शरीर रक्षण व भूषणाचे साधन देखील व्हावे, आणि सर्वोत्तम पोशाख ईशकोपच्या भयाचा पोशाख आहे. हा अल्लाहच्या संकेतांपैकी एक संकेत आहे कदाचित लोकांनी यापासून धडा घ्यावा. हे आदमच्या मुलांनो! असे होऊ नये की शैतानाने तुम्हाला पुन्हा तसेच उपद्रवांमध्ये गुंतवावे ज्याप्रमाणे त्याने तुमच्या आईवडीलांना स्वर्गामधून काढले होते. आणि त्यांचे पोशाख त्यांच्यावरून उतरविले होते जेणेकरून त्यांचे गुप्तांग एकमेकांसमोर उघडे करावेत. तो आणि त्याचे सोबती तुम्हाला अशा ठिकाणाहून पाहतात की जेथून तुम्ही त्यांना पाहू शकत नाही. या शैतानांना आम्ही अश्रद्ध लोकांचा मित्र बनविले आहे."

(कुरआन - ७ : २६-२७)

८.१२ त्याने आपल्या दासांसाठीच भूषणे व विशुद्ध वस्तू निर्मिल्या आहेत.

"हे पैगंबर (स.)! यांना सांगा की कोणी अल्लाहच्या त्या भूषणाला अवैध करून टाकले ज्याला अल्लाहने आपल्या भक्तांसाठी निर्मिले होते आणि कोणी अल्लाहने प्रदान केलेल्या विशुद्ध वस्तूंना प्रतिबंध केला? सांगा, या साऱ्या वस्तू या जगात सुद्धा ईमानधारकांसाठी आहेत आणि कयामतच्या दिवशी तर खास त्यांच्यासाठीच असतील. अशा प्रकारे आम्ही आपल्या गोष्टी स्पष्टपणे मांडतो त्या लोकांसाठी ज्यांना ज्ञान आहे." *(कुरआन - ७ : ३२)*

८.१३ अल्लाहने लागोपाठ एक हजार दूत पाठविले, तुमच्या समाधानासाठी.

"आणि आठवा तो प्रसंग जेव्हा तुम्ही आपल्या पालनकर्त्यापाशी फिर्याद करीत होता. उत्तरा दाखल त्याने फर्माविले, मी तुमच्या मदतीकरिता लागोपाठ एक हजार दूत पाठवित आहे. हे अल्लाहने तुम्हाला केवळ याकरिताच सांगितले की तुम्हाला शुभवार्ता मिळावी आणि तुमची मनं त्याद्वारे समाधानी व्हावीत. एरव्ही मदत तर जेव्हा कधी ही होते अल्लाह कडूनच होत असते. नि:संशय अल्लाह जबरदस्त व बुद्धीमान आहे. आणि तो प्रसंग जेव्हा की अल्लाह आपल्याकडून गुंगीच्या स्वरूपात तुम्हावर समाधान व निर्भयतेची स्थिती पसरवित होता व आकाशातून तुमच्यावर पर्जन्यवृष्टी करीत होता; की जेणेकरून तुम्हाला शुचिर्भूत करावे आणि तुमच्यावरून शैतानाने टाकलेला अमंगळपणा दूर करावा आणि तुमचे मनोधैर्य वाढवावे आणि त्यायोगे तुमचे पाय स्थिर करावेत." *(कुरआन - ८ : ९-११)*

८.१४ तुम्ही थोडे होता, तुम्हाला निर्बल लेखले जात होते व तुम्हाला नामशेष होण्याचे भय वाटत होते.

"स्मरण करा ती वेळ जेव्हा तुम्ही थोडे होता, भूतलावर तुम्हाला दुर्बल लेखले जात होते, तुम्ही भीत होता की एखादेवेळी लोकांनी तुम्हाला नामशेष करू नये. मग अल्लाहने तुम्हाला आश्रयस्थान करून दिले, आपल्या मदतीने तुमचे हात बळकट केले आणि तुम्हाला चांगली उपजीविका पोहचविली की कदाचित तुम्ही कृतज्ञ बनाल."
(कुरआन - ८ : २६-२७)

८.१५ त्यानेच सूर्याला उज्वल बनविले, चंद्राला चमक दिली.

"तोच आहे ज्याने सूर्याला तेजस्वी बनविले आणि चंद्राला कांतिमान बनविले आणि चंद्रकलेचे टप्पे योग्यरीत्या सुनिश्चित केले की जेणेकरून तुम्ही वर्ष व तारखांचे हिशेब माहीत करावे. अल्लाहने हे सर्वकाही सत्याधिष्ठित निर्माण केलेले आहे. तो आपले संकेत उघड करून करून प्रस्तुत करीत आहे त्या लोकांसाठी ज्याना ज्ञान आहे. निःसंशय रात्र व दिवसाच्या आलटून पालटून येण्यात व त्या प्रत्येक वस्तूमध्ये जी अल्लाहने पृथ्वी व आकाशांत निर्माण केली आहे. त्या लोकांकरिता संकेत आहेत जे (चूकीचा दृष्टीकोन व चालीपासून) दूर राहू इच्छितात." *(कुरआन - १० : ५-६)*

८.१६ अल्लाहच तुम्हाला खुष्कीवरही व पाण्यावरही चालवितो.

"तो अल्लाहच आहे जो तुम्हाला खुष्की व पाण्यावर चालवितो तद्वतच जेव्हा तुम्ही नौकेवर स्वार होऊन अनुकूल वाऱ्यात आनंदी व उल्हसित प्रवास करीत असता आणि मग अकस्मात प्रतिकूल वाऱ्याचा जोर वाढतो आणि सर्व बाजूंनी लाटांचा मारा बसू लागतो आणि प्रवाशांना कळून चुकते की आपण वादळात वेढले गेलो, त्या प्रसंगी सर्वजण अल्लाहसाठीच आपल्या धर्माला निर्भेळ करून अल्लाहजवळ प्रार्थना करतात." *(कुरआन - १० : २२-२३)*

८.१७ पालनकर्त्याच्या उपदेशात हृदयातील रोगावर उपाय आहे.

"लोक हो! तुमच्यापाशी तुमच्या पालनकर्त्याकडून उपदेश आलेला आहे. ही ती गोष्ट आहे जी अंतरकरणात जो विकार आहे त्यावर उपाय आहे आणि जे कोणी याचा स्वीकार करतील त्यांच्याकरिता मार्गदर्शन व कृपा आहे."
(कुरआन - १० : ५७-५८)

८.१८ त्यानेच तुम्हाला भूमीपासून निर्माण केले आणि येथे वसविले आहे.

"हे माझ्या देशबांधवांनो! अल्लाहची भक्ती (बंदगी) करा, त्याच्याशिवाय तुमचा कोणीही ईश्वर नाही. तोच आहे ज्याने तुम्हाला भूमीपासून निर्माण केले आणि येथे तुम्हाला वसविले. म्हणून तुम्ही त्याची क्षमा याचना करा आणि त्याच्याकडे परतून या. निश्चितच माझा पालनकर्ता जवळच आहे आणि तो प्रार्थनांना उत्तर देणारा आहे."

(कुरआन - ११ : ६१)

८.१९ अल्लाह तोच तर आहे ज्याने पृथ्वी व आकाशांना निर्माण केले.

"अल्लाह तोच तर आहे ज्याने पृथ्वी व आकाशांना निर्माण केले आणि आकाशातून जल वर्षाव केला मग त्याच्याद्वारे तुम्हाला उपजीविका उपलब्ध करून देण्यासाठी विविध प्रकारची फळे निर्माण केली. ज्याने नावेला तुमच्यासाठी अंकित केले की समुद्रात त्याच्या आज्ञेने चालावे आणि नद्यांना तुमच्यासाठी वशीभूत केले. ज्याने सूर्य व चंद्राला तुमच्यासाठी वशीभूत केले की सतत ते वाटचाल करीत आहेत आणि रात्र आणि दिवसाला तुमच्यासाठी वशीभूत केले. त्याने ते सर्वकाही दिले जे तुम्ही मागितले. जर तुम्ही अल्लाहच्या देणगींची गणना करू पहाल तर करू शकणार नाही. वस्तुस्थिती अशी आहे की मनुष्य मोठाच अन्यायी आणि कृतघ्न आहे."

(कुरआन - १४ : ३२-३४)

८.२० त्याने जनावरे निर्माण केली ज्यांच्यापासून तुम्ही अनेक लाभ घेता.

"वस्तुस्थिती अशी आहे की तुमचा पालनकर्ता फार मायाळू व मेहरबान आहे. त्याने घोडे व खेचरे आणि गाढवे निर्माण केली की जेणेकरून तुम्ही त्यांच्यावर स्वार व्हावे आणि ती तुमच्या जीवनाची शोभा व्हावी. तो पुष्कळशा अन्य वस्तू (तुमच्या फायद्यासाठी) निर्माण करतो ज्याचे तुम्हाला ज्ञान देखील नाही." *(कुरआन - १६ : ४-८)*

८.२१ तुम्हाला जी काही देणगी प्राप्त आहे अल्लाहकडूनच आहे.

"तुम्हाला जी काही देणगी प्राप्त आहे अल्लाहकडूनच आहे. मग जेव्हा एखादा बिकटप्रसंग तुमच्यावर ओढवतो तेव्हा तुम्ही लोक आपली गाऱ्हाणी घेवून त्याच्याकडे धाव घेता. पण जेव्हा अल्लाह तो प्रसंग टाळतो तेव्हा अकस्मात तुमच्यापैकी एक गट आपल्या पालनकर्त्या बरोबर दुसऱ्यांना (या मेहरबानी प्रतीच्या कृतज्ञतेत) भागीदार बनवू लागतो जेणेकरून अल्लाहच्या कृपेबद्दल कृतघ्न बनावे. बरे मजा करा. लवकरच तुम्हाला कळेल." *(कुरआन - १६ : ५३-५५)*

८.२२ अल्लाहनेच आकाशातून पाणी वर्षविले, मृत पडलेल्या जमिनीत प्राण टाकले.

"(तुम्ही प्रत्येक पावसाळ्यात पाहता की) अल्लाहने आकाशातून पावसाचा वर्षाव केला आणि अकस्मात मृत पडलेल्या जमिनीत त्याच्यामुळे प्राण ओतले. निश्चितच याच्यात एक संकेतचिन्ह आहे ऐकणाऱ्यांसाठी आणि तुमच्यासाठी प्राणी मात्रात देखील एक बोध आहे. त्यांच्या उदरातून शेण व रक्ता दरम्यानचा एक पदार्थ आम्ही तुम्हाला पाजतो, निखालस दूध जे पिणाऱ्यांसाठी अतिशय अल्हाददायक आहे." *(कुरआन - १६ : ६५-६६)*

८.२३ खजुरीच्या झाडापासून व द्राक्षाच्या वेलीपासून शुद्ध अन्न त्यानेच दिले.

"(अशाच प्रकारे) खजुरीच्या झाडापासून व द्राक्षांच्या वेलींपासून आम्ही एक पदार्थ तुम्हाला पाजतो ज्यापासून तुम्ही मादकही बनविता आणि शुद्ध अन्न देखील निश्चितच यांच्यात एक संकेत आहे बुद्धीचा उपयोग करणाऱ्यांसाठी आणि पहा, तुमच्या पालनकर्त्याने मधमाशीवर ही गोष्ट दिव्य प्रकटन केली की पर्वतामध्ये आणि वृक्षांमध्ये आणि मांडवावर चढविलेल्या वेलीत आपले मोहोळ बनव आणि प्रत्येक प्रकारच्या फळांचे रस शोषून घे आणि आपल्या पालनकर्त्याच्या सुरळीत केलेल्या मार्गावर चालत राहा. या माशीमधून रंगीबेरंगी एक सरबत निघते. जे लोकांकरिता आरोग्यदायी आहे. निश्चतपणे यात देखील संकेत आहे त्या लोकांकरिता जे गांभिर्याने विचार करतात."

(कुरआन - १६ : ६६-६९)

८.२४ त्यानेच काहींना इतर काहींवर उपजीविकेत श्रेष्ठत्व दिले आहे.

"आणि पहा, अल्लाहने तुमच्यापैकी काहींना काहींवर उपजीविकेत वर्चस्व दिले आहे. मग ज्या लोकांना हे वर्चस्व दिले गेले आहे ते असे नाहीत की आपली उपजीविका आपल्या गुलामांना देतात जेणेकरून दोघे या उपजीविकेत बरोबरीचे वाटेकरी होतील. तर काय अल्लाहचे उपकार मानण्यास या लोकांचा नकार आहे? आणि तो अल्लाहच आहे ज्याने तुमच्यासाठी तुमच्या सहचारिणी पत्नी बनविल्या आणि त्यानेच या पत्नींपासून तुम्हाला पुत्रपौत्र प्रदान केले आणि चांगल्या चांगल्या वस्तू तुम्हाला खावयास दिल्या. मग काय हे लोक (हे सर्वकाही पाहत व जाणत असतांना देखील) असत्याला मानतात आणि अल्लाहचे उपकार नाकारतात."

(कुरआन - १६ : ७१-७२)

८.२५ त्याने तुम्हाला आईच्या पोटातून काढले. तुम्हाला कान, डोळे व हृदय दिले.

"अल्लाहने तुम्हाला तुमच्या मातांच्या उदरांतून निर्मिले अशा अवस्थेत की तुम्ही काहीच जाणत नव्हता. त्याने तुम्हाला कान दिले, डोळे दिले आणि विचार

करणारे हृदय दिले, याकरिता की तुम्ही कृतज्ञ बनावे. काय या लोकांनी कधी पक्षांना पाहिले नाही? की नभो मंडळात वातावरणाच्या अधीन कशा प्रकारे आहेत?

अल्लाहने तुमच्यासाठी तुमच्या घरांना विश्रांती स्थान बनविले. त्याने जनावरांच्या कातड्यापासून तुमच्यासाठी अशी घरे निर्माण केली जी तुम्हाला प्रवास व मुक्काम दोन्ही परिस्थितीत हलकी आढळतात. त्याने जनावरांची लोकर, लव व केसांपासून तुमच्या करिता परिधान करण्याच्या व वापरावयाच्या अनेक वस्तू निर्माण केल्या ज्या जीवनाच्या निश्चित कालावधीपर्यंत तुम्हाला उपयोगी पडतात. त्याने आपल्या निर्माण केलेल्या बऱ्याचशा वस्तूंपासून तुमच्याकरिता सावलीची व्यवस्था केली. पर्वतात तुमच्यासाठी आश्रय स्थान बनविले आणि तुम्हाला असे पोशाख प्रदान केले जे तुम्हाला उष्णतेपासून सुरक्षित ठेवतात आणि काही इतर पोशाख जे परस्परातील युद्धात तुमचे संरक्षण करतात.

अशा प्रकारे तुम्हांवर तो आपल्या देणग्यांची परिपूर्णता करतो कदाचित तुम्ही आज्ञाधारक बनावे. आता जर हे लोक विमुख होत असतील तर हे पैगंबर (स.), तुमच्यावर सत्य संदेश स्पष्टपणे पोहचविण्या खेरीज इतर कोणतीच जबाबदारी नाही. हे अल्लाहचे उपकार ओळखतात, मग त्याचा इन्कार करतात. आणि यांच्यातील बहुतेक लोक असे आहेत जे सत्य स्वीकारण्यास तयार नाहीत.''(कुरआन - १६ : ७८-८३)

८.२६ अल्लाहने असा ग्रंथ अवतरित केला आहे जो प्रत्येक गोष्टीचा खुलासा करणारा आहे.

''आणि आम्ही हा ग्रंथ तूमच्यावर उतरविला आहे जो प्रत्येक गोष्टीचा अगदी स्पष्टपणे खुलासा करणारा आहे आणि मार्गदर्शन कृपा आणि खुशखबरी आहे त्या लोकांकरिता ज्यांनी आज्ञापालनार्थ मान तुकविली आहे.'' (कुरआन १६ : ८९)

८.२७ तुमचा पालनकर्ता तो आहे जो समुद्रात नाव चालवितो.

''तुमचा (खरा) पालनकर्ता तर तो आहे, जो समुद्रात तुमची नौका वल्हवितो जेणेकरून तुम्ही त्याच्या कृपेचा शोध घ्यावा. वस्तुस्थिती अशी आहे की तो तुमच्या स्थितीवर अत्यंत मेहरबान आहे. जेव्हा समुद्रात तुमच्यावर संकट येते, तेव्हा त्या एकाशिवाय अन्य ज्यांचा तुम्ही धावा करीत असता ते सर्व हरवलेले असतात. परंतु जेव्हा तो (अल्लाह) तुम्हाला वाचवून खुष्कीवर पोहचवितो तेव्हा तुम्ही त्या अल्लाहपासून विमुख होता. मनुष्य खरोखरच मोठा कृतघ्न आहे.''

(कुरआन - १७ : ६६-६७)

८.२८ आम्ही मानवजातीला मोठेपण दिले.

"आम्ही मानवजातीला मोठेपण दिले आणि त्यांना खुष्की व जलमार्गावर वाहने दिली आणि त्यांना निर्मळ पदार्थांचे अन्न दिले आणि आपल्या बऱ्याचशा निर्मितीवर स्पष्ट श्रेष्ठत्व प्रदान केले." (कुरआन - १७ : ७०)

८.२९ अल्लाहच आकाशातून पाण्याचा वर्षाव करतो पृथ्वी हिरवीगार बनते.

"हे यासाठी की अल्लाहच सत्य आहे आणि ते सर्व मिथ्या आहेत ज्यांचा अल्लाहला सोडून हे धावा करतात आणि अल्लाहच वर्चस्व बाळगणारा आणि महान आहे. काय तुम्ही हे पहात नाही की अल्लाह आकाशातून पाण्याचा वर्षाव करतो ज्यामुळे पृथ्वी हिरवीगार बनते? वस्तुस्थिती ती अशी आहे की तो सूक्ष्मदर्शीच जाणणारा आहे. त्याचेच आहे जे काही आकाशात आहे आणि जे काही पृथ्वीत आहे. निःसंदेह तोच निरपेक्ष व स्तुत्य आहे. काय तुम्ही पाहात नाही की त्याने ते सर्वकाही तुमच्या अधीन केले आहे जे पृथ्वीत आहे आणि त्यानेच नावेला नियमबद्ध केले आहे की ती त्याच्या आज्ञेने समुद्रात चालते. आणि त्यानेच आकाशाला अशा प्रकारे सांभाळले आहे की त्याच्या आज्ञेशिवाय ते जमिनीवर पडू शकत नाही. वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाह लोकांसाठी फार प्रेमळ व दयाळू आहे. तोच आहे ज्याने तुम्हाला जीवन प्रदान केले, तोच तुम्हाला मरण देईल आणि तोच पुन्हा तुम्हाला जिवंत करील. खरे असे आहे की मनुष्य फारच, सत्य नाकारणारा आहे."

(कुरआन - २२ : ६२-६६)

८.३० जीवन धर्मात (दीन) तुमच्यासाठी कोणतीही अडचण ठेवली नाही.

"त्याने तुम्हाला आपल्या कार्यासाठी निवडले आहे आणि धर्मामध्ये तुमच्यावर कोणतीही अडचण ठेवली नाही. दृढ व्हा आपल्या पिता इब्राहीम (अ.) यांच्या परंपरेवर (मिल्लत) अल्लाहने पूर्वी सुद्धा तुमचे नाव मुस्लिम ठेवले होते आणि या (कुरआन) मध्ये सुद्धा (तुमचे असेच नाव आहे) जेणेकरून पैगंबराने तुमच्यावर साक्षी राहावे आणि तुम्ही लोकांवर साक्षीदार." (कुरआन - २२ : ७८)

८.३१ तुमच्यावर आम्ही सात रस्ते बनविले.

"आणि तुमच्यावर आम्ही सात रस्ते बनविले. निर्मिती कार्यापासून आम्ही अजाण नव्हतो आणि आकाशातून आम्ही ठीक हिशेबानुसार एका विशिष्ट प्रमाणात पाणी उतरविले आणि त्याला पृथ्वीत स्थिरावले. आम्ही त्याला हवे तसे नाहीशे करू शकतो." (कुरआन - २३ : १७-१८)

८.३२ तो अल्लाहच आहे ज्याने तुमच्यासाठी रात्रीला पोशाख व झोपेला मृत्यू आणि दिवसाला जिवंत होण्याची घटका बनविले.

"आणि तो अल्लाहच आहे ज्याने रात्रीला तुमच्यासाठी पोशाख आणि झोपेला मृत्यू शांती आणि दिवसाला जिवंत होण्याची घटका बनविले आणि तोच आहे जो आपल्या कृपेच्या पुढे पुढे वाऱ्यांना शुभवार्ता बनवून पाठवितो. मग आकाशातून पवित्र पाणी उतरवितो जेणेकरून त्याद्वारे एका मृत भूभागाला जीवदान द्यावे. आणि आपल्या निर्मितीपैकी अनेक जनावरे व मानवांना सिंचित करावे. हा चमत्कार आम्ही वरचेवर त्यांच्यासमोर आणतो जेणेकरून त्यांनी काही बोध घ्यावा, परंतु बहुतेक लोक इन्कार व कृतघ्नतेशिवाय अन्य कोणतेही वर्तन अंगिकारण्यास नकार देतात."

(कुरआन - २५ : ४७-५०)

८.३३ तोच आहे ज्याने खाऱ्या व गोड समुद्रामध्ये पडदा आड घातला. मानवाला पाण्यापासून निर्मिले आणि त्यापासून वंश व सासरच्या दोन शृंखला चालवल्या.

"आणि तोच आहे ज्याने दोन समुद्रांना मिळवून ठेवले आहे. एक चवदार व गोड आणि दुसरे कडू व खारे आणि दोघांच्या दरम्यान एक पडदा आड आहे. एक अडवणूक आहे ज्याने त्यांना सरमिसळ होण्यापासून रोखले आहे आणि तोच आहे ज्याने पाण्यापासून मनुष्य निर्मिती केली, मग त्याच्यापासून वंश व सासरच्या दोन वेगळ्या शृंखला चालविल्या. तुझा पालनकर्ता मोठाच सामर्थ्यवान आहे."

(कुरआन - २५ : ५३-५४)

८.३४ तुझा पालनकर्ता (रब) लोकांवर तर फार दया करणारा आहे.

"सांगा, यात काय नवल की ज्या प्रकोपासाठी तुम्ही घाई करीत आहात त्याचा एक भाग तुमच्याजवळ येऊन ठेपला आहे. वस्तुस्थिती अशी आहे की तुझा पालनकर्ता तर लोकांवर फार मेहरबानी करणारा आहे. परंतु बहुतेक लोक कृतज्ञता व्यक्त करीत नाहीत. निःसंशय तुझा पालनकर्ता चांगल्याच प्रकारे जाणतो जे काही त्यांच्या मनांमध्ये दडलेले आहे आणि जे काही ते व्यक्त करतात." *(कुरआन - २७ : ७३-७४)*

८.३५ त्याचीच कृपा आहे की रात्र व दिवस बनविले, विश्रांतिसाठी व धावपळ कर''यासाठी.

"पैगंबर (स.)! यांना सांगा, कधी तुम्ही लोकांनी विचार केला आहे काय? जर

अल्लाहने पुनरुत्थानापर्यंत सदैव तुमच्यावर रात्र पसरविली तर अल्लाह खेरीज तो कोण असा ईश्वर आहे जो तुम्हासाठी प्रकाश आणील? तुम्ही ऐकत नाही काय? यांना विचारा कधी तुम्ही विचार केला आहे की अल्लाहने पुनरुत्थानापर्यंत तुम्हावर सदैव दिवस राहू दिला तर अल्लाह खेरीज तो कोण ईश्वर आहे जो तुमच्याकरिता रात्र आणील जेणेकरून तुम्ही त्यात विश्रांती घ्याल? काय तुम्हाला उमगत नाही? ही त्याचीच कृपा आहे की त्याने तुम्हा करिता रात्र व दिवस बनविले जेणेकरून तुम्ही (रात्री) विश्रांती मिळवाल आणि दिवसा आपल्या पालनकर्त्याचा कृपा प्रसाद शोधाल. कदाचित तुम्ही कृतज्ञ व्हाल." *(कुरआन - २८ : ७०-७३)*

८.३६ आम्ही एक शांतीपूर्ण हरम बनविले आहे.

"काय हे पाहात नाहीत की आम्ही एक शांतीपूर्ण 'हरम' बनविले आहे. वास्तविक पाहता याच्या सभोवती लोक खेचून नेले जात आहेत. तरी सुद्धा हे लोक असत्याला मानतात व अल्लाहच्या देणगीशी कृतघ्नता दाखवितात?"

(कुरआन - २९ : ६७)

८.३७ अल्लाहने पृथ्वी व आकाशांच्या सर्व वस्तू अधिनस्थ करून ठेवल्या आहेत.

"काय तुम्ही लोक पाहात नाही की अल्लाहने पृथ्वी व आकाशांच्या सर्व वस्तु तुमच्यासाठी अधीन करून ठेवल्या आहेत आणि आपल्या प्रकट व अप्रकट देणग्या तुम्हावर पूर्ण केल्या आहेत? या उपर स्थिती अशी आहे की माणसांपैकी काही लोक आहेत जे अल्लाहच्या बाबतीत भांडण करतात, कोणतेही ज्ञान अथवा मार्गदर्शन किंवा प्रकाश देणाऱ्या ग्रंथाविना?" *(कुरआन - ३१ : २०)*

८.३८ समुद्रात नौका त्याच्याच कृपेने चालते.

"काय तुम्ही पाहात नाही की नौका समुद्रात अल्लाहच्या कृपेने चालते जेणेकरून त्याने तुम्हाला आपले काही संकेत दाखवावेत? वस्तुत: यात खुपशी संकेत चिन्हे आहेत, त्या प्रत्येक माणसासाठी जो संयम आणि कृतज्ञता दर्शविणारा आहे. आणि जेव्हा (समुद्रात) या लोकांवर एक लाट छत्राप्रमाणे आच्छादित होते तेव्हा हे अल्लाहचा धावा करतात, आपल्या धर्माला अगदी त्याच्यासाठीच निर्भेळ करून, मग जेव्हा तो त्यांना वाचवून खुष्की पर्यंत पोहचवितो, तेव्हा त्यांच्यापैकी कोणी मध्यमार्ग अवलंबितो आणि आमच्या संकेतांचा इन्कार करतो तो प्रत्येक मनुष्य जो काफिर (कृतघ्न, विद्रोही) आहे." *(कुरआन - ३१ : ३१-३२)*

८.३९ त्याने माणसाला नखशिखांत व्यवस्थित केले.

"त्याने माणसाच्या निर्मितीचा प्रारंभ चिखल मातीपासून केला, मग त्याचा वंश एका अशा सत्वाने चालविला जे क्षूद्र पाण्यास मान आहे. मग त्याला नखशिंखात व्यवस्थित केले आणि त्याच्यात आपला आत्मा फुंकला आणि तुम्हाला कान दिले, डोळे दिले व हृदय दिले. तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञ बनता."(कुरआन - ३२ : ८-९)

८.४० आम्ही ओसाड भूमीकडे पाणी वाहून आणतो. त्यापासून जमिनीत पीक उगवितो.

"आणि काय या लोकांनी हे दृश्य कधी पाहिले नाही की आम्ही एका ओसाड भूमीकडे पाणी वाहून आणतो आणि मग त्याच जमिनीतून ते पीक उगवितो ज्यापासून यांच्या गुरांनाही चारा मिळतो व ते स्वत:ही खातात, तर काय यांना काहीच उमजत नाही?" *(कुरआन - ३२ : २७)*

८.४१ अल्लाह शिवाय इतर कोणीही स्त्रष्टा नाही. तोच आकाशातून व पृथ्वीतून उपजीविका देतो.

"लोकहो! तुम्हावर अल्लाहचे जे उपकार आहेत त्यांची आठवण ठेवा. काय अल्लाहशिवाय एखादा अन्य निर्माता आहे? जो तुम्हाला आकाश आणि पृथ्वीतून उपजीविका देत असेल? कोणी ईश्वर त्याच्या खेरीज नाही. मग तुम्ही कोठे भरकटत आहात?" *(कुरआन - ३५ : ३)*

८.४२ दोन्ही प्रकारच्या पाण्यापासून तुम्ही ताजे मांस प्राप्त करता व शृंगाराचे साहित्य मिळविता.

"आणि पाण्याचे दोन्ही साठे समान नाहीत, एक गोड आणि तहान भागविणारे, पिण्यास अल्लाददायक आणि दुसरे भयंकर खारट की घसा सोलून टाकणारे. परंतु दोन्ही पासून तुम्ही ताजे ताजे मांस प्राप्त करता, वापरण्यासाठी शृंगाराचे साहित्य काढता आणि त्याच पाण्यात तुम्ही पाहता की होड्या पाणी कापीत जात असतात की जेणेकरून तुम्ही अल्लाहचा कृपा प्रसाद शोधावा आणि त्याचे कृतज्ञ बनावे." *(कुरआन - ३५ : १२-१३)*

८.४३ अल्लाहने तुम्हाला पृथ्वीतलावर उत्तराधिकारी (खलीफा) बनविले.

"नि:संशय अल्लाह आकाश आणि पृथ्वीतील प्रत्येक अदृश्य वस्तूपासून परिचित आहे. तो तर अंत:करणातील गुप्त रहस्य देखील जाणतो. तोच तर आहे ज्याने

तुम्हाला पृथ्वीतलावर खलीफा (उत्तराधिकारी) बनविले आहे. आता जो कोणी कुफ्र (द्रोह) करतो, त्याचे कुफ्रचे (द्रोहाचे) अरिष्ट त्याच्यावरच आहे. आणि काफिरांना (अश्रद्धावंत) त्यांचा द्रोह (कुफ्र) या व्यतिरिक्त कसलीही वाढ देणार नाही की त्यांच्या पालनकर्त्याचा प्रकोप त्यांच्यावर जास्तीत जास्त भडकत जाईल. काफिरांसाठी (अश्रद्धावंत) हानीत वाढीशिवाय कोणतीही वृद्धी नाही.'' (कुरआन - ३५ : ३८-३९)

८.४४ निष्प्राण जमिनीला आम्ही जीवन प्रदान केले.

''या लोकांकरिता निर्जीव जमीन एक संकेत आहे. आम्ही तिला जीवन प्रदान केले आणि तिच्यापासून धान्य उत्पन्न केले जे हे खातात. आम्ही तिच्यात खजुरीच्या व द्राक्षांच्या बागा निर्माण केल्या आणि तिच्यातून झरे प्रवाहित केले जेणेकरून यांनी तिची फळे खावीत. हे सर्व काही यांच्या स्वतःच्या हातांनी निर्माण केलेले नाही. तरीही काय हे कृतज्ञता दाखवित नाही?'' (कुरआन - ३६ : ३३-३५)

८.४५ त्याने जमिनीच्या वनस्पतीपैकी व इतरही सर्व प्रकारची जोडपी निर्माण केली.

''पवित्र आहे ते अस्तित्व ज्याने सर्व प्रकारच्या जोड्या निर्माण केल्या, मग त्या जमिनीतील वनस्पती पैकी असोत अथवा खुद्द यांच्या स्वजातीय (अर्थात मनुष्य) पैकी, अथवा त्या वस्तुंपैकी ज्यांची यांना माहितीदेखील नाही.'' (कुरआन - ३६ : ३६)

८.४६ आम्ही यांच्यासाठी जनावरे निर्माण केली आणि हे त्यांचे मालक आहेत.

''काय हे लोक पहात नाहीत की आम्ही आपल्या हाताने बनविलेल्या वस्तूंपैकी यांच्यासाठी प्राणीमात्र निर्माण केले आहेत आणि हे आता त्यांचे मालक आहेत? आम्ही त्यांना अशा प्रकारे यांच्या अधीन केले आहे की त्यांच्यापैकी कुणावर हे स्वार होतात, तर कोणाचे मांस खातात, आणि त्यांच्यात यांच्यासाठी नाना प्रकारचे लाभ आणि पेये आहेत. मग काय ते कृतज्ञ होत नाहीत?'' (कुरआन - ३६ : ७१-७३)

८.४७ त्यानेच सूर्य व चंद्राला वशीभूत केले आहे. त्यानेच तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले.

''त्यानेच सूर्य आणि चंद्राला अशा प्रकारे अधीन करून ठेवले आहे की प्रत्येक एका निश्चित वेळेपर्यंत भ्रमण करीत आहे. लक्षात ठेवा, तो महान आणि क्षमाशील आहे. त्यानेच तुम्हाला एका जीवापासून निर्माण केले. मग तोच आहे ज्याने त्या जीवापासून त्याची जोडी बनविली आणि त्यानेच तुमच्यासाठी जनावरांपैकी आठ नर व माद्या निर्माण केल्या. तो तुमच्या मातांच्या पोटांत तीन-तीन अंधकारयुक्त पडद्यात

तुम्हाला एकानंतर एक आकार देत जातो. हाच अल्लाह (ज्याची ही कामे आहेत) तुमचा पालनकर्ता आहे.'' (कुरआन - ३९ : ५-६)

८.४८ तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुम्हाला शांती प्राप्त करण्यासाठी राग बनविली.

''तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी रात्र बनविली जेणे करून तुम्ही त्यात शांती व समाधान प्राप्त करावे आणि दिवसाला प्रकाशमान केले. वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाह लोकांवर मोठी मेहरबानी करणारा आहे, परंतु बहुतेक लोक कृतज्ञता मानीत नाहीत. तोच अल्लाह (ज्याने तुमच्यासाठी हे सर्वकाही केले आहे.) तुमचा पालनकर्ता आहे. प्रत्येक वस्तूचा निर्माता त्याच्या व्यतिरिक्त कोणीही ईश्वर नाही. मग तुम्ही कोणी कडून बहकविले जात आहात? अशाच प्रकारे ते सर्व लोक बहकविले जात राहिले आहेत जे अल्लाहच्या संकेतांचा इन्कार करीत असतात.'' (कुरआन - ४० : ६१-६३)

८.४९ अल्लाहने तुमच्यासाठी चतुष्पाद जनावरे बनविली आहेत.

''अल्लाहनेच तुमच्यासाठीही चतुष्पाद जनावरे बनविली आहेत जेणेकरून त्यांच्यापैकी काहींवर तुम्ही स्वार व्हावे आणि काहींचे मांस खावे. त्यांच्यात तुम्हासाठी अन्य पुष्कळसे लाभ आहेत ते या कामी सुद्धा येतात की तुमच्या मनात जेथे जाण्याची गरज असेल तेथे तुम्ही त्यांच्यावर स्वार होऊन पोहचू शकाल. त्यांच्यावर सुद्धा आणि नौकांवर सुद्धा तुम्ही स्वार केले जाता. अल्लाह आपले हे संकेत तुम्हाला दाखवित आहे. बरे तुम्ही त्यांच्या कोणकोणत्या संकेतांचा इन्कार कराल?''

(कुरआन - ४० : ७९-८१)

८.५० तुम्हा लोकांवर जे जे संकट आले आहेत, ते तुम्ही स्वहस्ते केलेल्या कमाईपासून आले आहेत.

''तुम्हा लोकांवर जे जे कोणते संकट आले आहे, ते तुम्ही स्वतःच ओढवलेले आहेत. आणि बऱ्याचशा चुकांकडे तो सहज दुर्लक्ष करीत असतो.''

(कुरआन - ४२ : ३०)

८.५१ तोच तर आहे ज्याने या पृथ्वीला पाळणे बनविले व आकाशातून विशिष्ट प्रमाणात पाणी उतरविले.

''जर तुम्ही या लोकांना विचारले की पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे तर ते स्वतः म्हणतील, ''यांना त्याच जबरदस्त सर्वज्ञ अल्लाहने निर्माण केले

आहे.'' तोचना ज्याने तुमच्यासाठी या पृथ्वीला पाळणा बनविला आणि यात तुमच्यासाठी रस्ते बनविले जेणेकरून तुम्हाला तुमच्या अंतिम ध्येयाचा मार्ग मिळू शकेल? ज्याने एका विशिष्ट प्रमाणात आकाशातून पाणी उतरविले आणि त्याच्याद्वारे मृत जमिनीला चैतन्य दिले, अशा प्रकारे एके दिवशी तुम्ही जमिनीतून बाहेर काढले जाल. तोच ज्याने ही सर्व जोडपी निर्माण केली, आणि ज्याने तुमच्यासाठी नौका व जनावरांना वान बनविले जेणेकरून तुम्ही त्यांच्या पाठीवर स्वार व्हावे आणि जेव्हा त्यांच्यावर स्वार व्हाल तेव्हा आपल्या पालनकर्त्याचे उपकार स्मरण करावे आणि म्हणावे, ''पवित्र आहे तो ज्याने आमच्यासाठी या गोष्टी अधीन केल्या. एरव्ही आम्ही यांना ताब्यात आणण्याचे सामर्थ्य बाळगत नव्हतो आणि एके दिवशी आम्हाला आमच्या पालनकर्त्याकिड परतावयाचे आहे. (हे सर्व काही जाणून व मानून सुद्धा) या लोकांनी त्याच्या दासांपैकी काहींना त्यांचा अंश बनवून टाकले. वस्तुस्थिती अशी आहे की मनुष्य उघड कृतघ्न आहे.'' (कुरआन - ४३ : ९-१५)

८.५२ तो अल्लाहच आहे ज्याने समुद्राला तुमच्यासाठी वशीभूत केले.

''तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी समुद्रास अधीन केले जेणेकरून त्याच्या हुकुमाने नौका त्याच्यात चालतील आणि तुम्ही त्याचा कृपा प्रसाद शोधावा व कृतज्ञ बनावे. त्याने पृथ्वी व आकाशांतील सर्वच वस्तू तुमच्या अधीन केल्या. सर्वकाही आपल्या जवळून, यात मोठे संकेत आहेत त्या लोकांसाठी जे गंभीरता पूर्वक विचार करणारे आहेत.'' (कुरआन - ४५ : १२-१३)

८.५३ तोच आहे ज्याने ईमानधारकांच्या हृदयात 'सकीनत' (शांती) उतरविली.

''तोच तर आहे ज्याने ईमानधारकांच्या हृदयांत 'सकीनत' (शांती) उतरविली जेणेकरून आपल्या श्रद्धे समवेत त्यांनी आणखीन एक श्रद्धा वाढवावी. पृथ्वी व आकाशांचे सर्व लष्कर अल्लाहच्या अधिकारात आहेत आणि तो सर्वज्ञ व बुद्धीमान आहे.'' (कुरआन - ४८ : ४-५)

८.५४ त्या दयाळूनेच कुरआनचे शिक्षण दिले, बोलणे शिकविले.

''अत्यंत मेहरबान (ईश्वराने) कुरआनचे शिक्षण दिले आहे. त्यानेच मानवाला निर्माण केले आणि त्याला बोलणे शिकविले. पृथ्वीला त्याने संपूर्ण प्राणीमात्रांसाठी बनविले. त्यात हरतऱ्हेची विपुल चवदार फळे आहेत. खजुरीचे वृक्ष आहेत ज्याची फळे वेष्टनात गुंडाळलेली आहेत. वेगवेगळी धान्ये आहेत ज्यात भूसाही असतो आणि दाणे सुद्धा. दोन समुद्राला त्याने सोडले की ते परस्परात मिळावे तरीपण त्यांच्या दरम्यान

एक पडदा आड आहे ज्याचे उल्लंघन ते करीत नाहीत. मग हे जिन्न व मानव, तुम्ही आपल्या पालनकर्त्याच्या सामर्थ्याच्या कोणकोणत्या चमत्कारांना खोटे ठरवाल? या समुद्रातून मोती आणि प्रवाळ निघतात. तर हे जिन्न व मानव, तुम्ही आपल्या पालनकर्त्याच्या सामर्थ्याच्या कोणकोणत्या वैशिष्ट्यांना खोटे ठरवाल?''

(कुरआन - ५५ : २-२५)

८.५५ त्यानेच तुम्हाला वीर्यापासून घडविले आहे, बियाणांपासून शेतीही उगविली.

''आम्ही तुम्हाला निर्माण केले आहे, मग सत्याची कबुली का देत नाही. कधी तुम्ही विचार केला की जे वीर्य तुम्ही टाकता त्यापासून मूल तुम्ही बनविता की ते घडविणारे आम्ही आहोत? कधी तुम्ही विचार केला की ही बीजे जी तुम्ही पेरता, त्यापासून पिके आम्ही उगवितो की ती उगविणारे तुम्ही आहात? कधी तुम्ही डोळे उघडून पाहिले, हे पाणी जे तुम्ही पिता याला तुम्ही ढगांतून वर्षविले आहे अथवा याचा वर्षाव करणारे आम्ही आहोत? आम्ही इच्छिले तर याला अत्यंत खारे बनवून टाकू, मग का तुम्ही कृतज्ञ बनत नाही? कधी तुम्ही विचार केला, हा अग्नी जो तुम्ही पेटविता, याचे झाड तुम्ही उत्पन्न केले आहे अथवा हे निर्माण करणारे आम्ही आहोत? आम्ही त्याला आठवणीचे साधन व गरजूंसाठी जीवनसामग्री बनविले आहे.''

(कुरआन - ५६ : ५७-७३)

८.५६ त्यानेच लोखंड उतरविले, ज्यात मोठे बळ व इतर लाभ आहेत.

''आम्ही आपल्या प्रेषितांना अगदी स्पष्ट संकेतचिन्हे व सुचने सहित पाठविले, आणि त्यांच्या बरोबर ग्रंथ आणि तुळा उतरविली जेणेकरून लोकांनी न्यायाधिष्ठित व्हावे आणि लोखंड उतरविले ज्यात मोठे बळ आहे आणि लोकांसाठी फायदे आहेत. हे अशासाठी केले गेले आहे की अल्लाहला माहित व्हावे की कोण न पाहता त्याला व त्याच्या पैगंबरांना मदत करतो. निश्चितच अल्लाह मोठा बलवान आणि जबरदस्त आहे.''

(कुरआन - ५७ : २५)

८.५७ त्यानेच लोकांतून एक प्रेषित उभा केला जो त्यांना त्याच्या आयती ऐकवितो व त्यांचे जीवन सावरतो.

''तोच आहे ज्याने निरक्षर लोकांत एक प्रेषित खुद्द त्यांच्यापैकीच उभा केला जो त्यांना त्याची वचनें ऐकवितो, त्यांचे जीवन सावरतो आणि त्यांना ग्रंथाची आणि बुद्धीमत्तेची शिकवण देतो, वास्तविक पाहता यापूर्वी ते उघड पथभ्रष्टतेत पडलेले होते.

आणि (या प्रेषितांचे उभे केले जाणे) त्या दुसऱ्या लोकांसाठी देखील आहे जे अद्याप त्यांना मिळालेले नाहीत. अल्लाह जबरदस्त व बुद्धीमान आहे. ही त्याची कृपा आहे, ज्याला इच्छितो देतो आणि तो मोठा कृपा करणारा आहे." (कुरआन - ६२ : २-४)

८.५८ आकाशाला आम्ही वैभवशाली दिव्यांनी आरासले आहे.

"परम प्रतिष्ठित व उच्च आहे तो ज्याच्या हातात (सृष्टीची) सत्त आहे आणि तो प्रत्येक वस्तुवर प्रभुत्व राखतो. ज्याने मृत्यू व जीवन निर्माण केले जेणेकरून तुम्हा लोकांना अजमावून पहावे की तुमच्यापैकी कोण अधिक चांगले कृत्य करणारा आहे. आणि ते जबरदस्तही आहे आणि क्षमाशीलदेखील, ज्याने थरावर थर असे सात आकाश बनविले. तुम्हाला कृपावंताच्या निर्मितीत कोणत्याही प्रकारची विसंगती आढळणार नाही. पुन्हा वळून पहा, कोठे तुम्हाला काही उणीव दिसून येते का? पुन्हा पुन्हा दृष्टिक्षेप करा. तुमची दृष्टी थकून निराश परत येईल.

आम्ही तुम्हास जवळ असलेल्या आकाशाला वैभवशाली दिव्यांनी सुशोभित केले." (कुरआन - ६७ : १-५)

८.५९ त्यानेच तुमच्यासाठी पृथ्वीला अधिनस्त केले.

"तोच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी पृथ्वीला अधीनस्थ करून ठेवले आहे, तिच्यावर संचार करा आणि खा अल्लाहची उपजीविका त्याच्याचपुढे तुम्हाला पुन्हा जिंवत होऊन जावयाचे आहे." (कुरआन - ६७ : १५)

८.६० अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले.

"यांना सांगा, अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले. तुम्हाला ऐकण्या व पाहण्याच्या शक्ती दिल्या आणि समजउमज बाळगणारी मने दिली, परंतु तुम्ही कमीच कृतज्ञता दाखविता." (कुरआन - ६७ : २४)

८.६१ तुम्हावर अशी वेळ येऊन गेली नाही की तुम्ही अनुलेखनिय होता?

"काय मानवावर अनंत काळाची एक वेळ अशी ही येऊन गेली आहे जेव्हा तो काही उल्लेखनिय वस्तू नव्हती? आम्ही मानवाला एका मिश्र वीर्यापासून निर्माण केले, जेणेकरून त्याची परीक्षा घ्यावी आणि यासाठी आम्ही त्याला ऐकणारा व पाहणारा बनविला. आम्ही त्याला मार्ग दाखविला, मग त्याने कृतज्ञ बनावे अथवा द्रोह करणारा." (कुरआन - ७६ : १-३)

८.६२ आम्ही तुम्हाला एका तुच्छ जलापासून निर्माण केले. पृथ्वीला आवरून धरणारी बनविली.

"काय आम्ही एका तुच्छ द्रवाने तुम्हाला निर्माण केले नाही? आणि एका ठराविक कालावधी पर्यंत त्याला एका सुरक्षित जागी थांबवून ठेवले? तर पाहा आम्ही याला समर्थ होतो. अशा प्रकारे आम्ही फार चांगले सामर्थ्य बाळगणारे आहोत. विनाश आहे त्या दिवशी खोटे ठरविणाऱ्यांसाठी काय आम्ही पृथ्वीला आवरून धरणारी बनविली नाही, जीवितांसाठी ही आणि मृतांसाठी देखील आणि तिच्यात उंच उंच पर्वते रोविली आणि तुम्हाला गोड पाणी पाजले? विनाश आहे त्या दिवशी खोटे ठरविणाऱ्यांसाठी." (कुरआन - ७७ : २०-२८)

८.६३ आम्हीच पृथ्वीला अंथरूण बनविले, पर्वतांना मेखला समान रोवले.

"काय ही वस्तुस्थिती नाही की आम्ही पृथ्वीला बिछाना बनविले आणि पर्वतांना मेखांसमान रोवले, आणि तुम्हाला (पुरुष व स्त्रियांच्या) युगल रुपात निर्माण केले. आणि तुमच्या निद्रेला विश्रांतीसाठी बनविले आणि रात्रीला पांघरूण आणि दिवसाला उपजीविकेची वेळ बनविली आणि तुमच्यावर सात मजबूत आकाश कायम केले आणि एक अत्यंत तेजस्वी व उष्णदीप निर्माण केला. आणि ढगांतून निरंतर पाऊस वर्षविला. जेणेकरून त्याद्वारे धान्य व भाजीपाला आणि घनदाट बागा उगविल्या."

(कुरआन - ७८ : ६-१६)

८.६४ त्यानेच आकाशाचे छत उंच केले आहे, त्यानेच जमिनीला अंथरले आहे.

"काय तुम्हा लोकांची निर्मिती अधिक कठीण काम आहे की आकाशाची? अल्लाहने ते बनविले. त्याचे छत खूप उंच उठविले. मग त्यांच्यात संतुलन प्रस्थापित केले आणि त्याची रात्र झाकली आणि त्याचा दिवस उजाडला. त्यानंतर पृथ्वीला त्याने अंथरले. तिच्यातून तिचे पाणी व तिचा चारा काढला आणि पर्वत तिच्यात रोवले. जीवन सामग्री म्हणून तुमच्यासाठी व तुमच्या जनावरांसाठी." (कुरआन - ७९ : २७-३३)

८.६५ माणसाने त्याच्या आहारास पहावे, आम्ही खूप पाणी वर्षविले, जमिनीला फाडले.

"धिक्कार असो माणसाचा, सत्याचा किती कट्टर इन्कार करणारा आहे हा, कोणत्या वस्तूने अल्लाहने त्यास निर्माण केले आहे? वीर्याच्या एका थेंबाने अल्लाहने त्याला निर्माण केले, मग त्याचे भाग्य ठरविले मग त्याच्यासाठी जीवनाचा मार्ग सोपा

केला, मग त्याला मृत्यू दिला. आणि कबरीत पोहचविले. मग हवे तेव्हा त्याने त्याला पुन्हा उठवून उभे करावे. कदापि नाही, याने ते कर्तव्य बजावले नाही ज्याची आज्ञा अल्लाहने त्याला दिली होती. मग जरा माणसाने आपल्या आहाराकडे पहावे. आम्ही खूप पाणी ओतले मग जमिनीला अजब तऱ्हेने फाडले, मग तिच्यात उगविली धान्य, द्राक्षे आणि भाज्या, जैतून व खजूरी आणि घनदाट बागा आणि विभिन्न प्रकारची फळे व चारा तुमच्यासाठी आणि तुमच्या जनावरांसाठी जीवन सामग्री म्हणून."

(कुरआन - ८० : १७-३२)

८.६६ हे माणसा! त्यानेच तुला निर्माण केले आणि नखशिखांत व्यवस्थित केले.

"हे मानवा! कोणत्या गोष्टीने तुला आपल्या उदार पालनकर्त्याच्या बाबतीत संभ्रमात टाकले ज्याने तुला निर्माण केले. तुला नखशिखांत व्यवस्थित केले, तुला प्रमाणबद्ध बनविले आणि ज्या रूपात इच्छिले तुला जोडून तयार केले?"

(कुरआन - ८२ : ६-८)

८.६७ अल्लाहनेच माणसाला दोन डोळे, दोन ओठ व एक जीभ दिले आहेत व दोन्ही मार्ग स्पष्ट केले.

"काय आम्ही त्याला दोन डोळे आणि एक जीभ व दोन ओठ दिले नाहीत? आणि (पुण्य व पापाचे) दोन्ही स्पष्ट मार्ग त्याला (नाही का) दाखविले? परंतु त्याने दुर्गम घाटातून जाण्याचे साहस केले नाही." *(कुरआन - ९० : ८-११)*

८.६८ त्याने माणसाला उत्कृष्ट रचनेत निर्माण केले.

"शपथ आहे अंजीर व जैतूनची आणि तुर-ए-सीना आणि या शांततापूर्ण (मक्का) शहराची, आम्ही मानवाला उत्कृष्ट रचनेत निर्माण केले, मग उलट फिरवून आम्ही त्याला निकृष्टात निकृष्ट करून टाकले, त्या लोकांखेरीज ज्यांनी ईमानधारण केले आणि सत्कृत्ये करीत राहिले की त्यांच्यासाठी कधीही न संपणारा मोबदला आहे." *(कुरआन - ९५ : १-६)*

८.६९ त्यानेच लेखणी द्वारा ज्ञान शिकविले. तो जाणत नव्हता ते ज्ञान त्याला दिले.

"वाचा, (हे पैगंबर (स.))! आपल्या पालनकर्त्याच्या नामासहित ज्याने निर्माण केले, चिकटणाऱ्या रक्ताच्या एका गुढळीपासून मानवाची निर्मिती केली. वाचा, आणि तुमचा पालनकर्ता मोठा उदार आहे, ज्याने लेखणीद्वारे ज्ञान शिकविले, मानवाला ते ज्ञान दिले जे तो जाणत नव्हता." *(कुरआन - ९६ : १-५)*

९. अल्लाहच्या अस्तित्वाचे व एकमेवतेचे पुरावे

९.१ आकाशांच्या व पृथ्वीच्या रचनेत, रात्र व दिवसाच्या चक्रात, नद्यांच्या प्रवाहात, नौकेच्या संचलनात, वाऱ्यांच्या भ्रमणात निशाण्या आहेत.

"तुमचा ईश्वर एकच ईश्वर आहे. त्या परम दयाळु व कृपाळु ईश्वराशिवाय अन्य कुणीही ईश्वर नाही. निसंशय आकाश आणि पृथ्वीच्या निर्मितीमध्ये, रात्रंदिवसाच्या परिवर्तनामध्ये आणि समुद्रात वाहणाऱ्या नौकांमध्ये ज्या लोकांना लाभ देतात आणि जे पर्जन्य अल्लाहने आकाशातून वर्षविले व मृत जमिनीला पुनरुज्जीवित केले आणि त्यामध्ये सर्व प्रकारच्या सजीवांचा विस्तार केला तसेच हवेच्या परिवर्तनामध्ये आणि आकाश व पृथ्वीच्या दरम्यान निरपेक्ष सेवा करण्यास कार्यरत केलेल्या ढगांमध्ये त्या लोकांसाठी संकेत (पुरावे) आहेत जे ज्ञानी आहेत." (कुरआन - २ : १६३-१६४)

९.२ त्या पालनकर्त्याच्या पूर्ण अधिकारात जीवन व मृत्यू आहे.

"तुम्ही त्या माणसाच्या अवस्थेवर विचार केला नाही काय की ज्याने इब्राहीम (अ.)शी वाद घातला होता? वाद या बाबतीत की इब्राहीम (अ.)चा पालनकर्ता कोण आहे? आणि या कारणास्तव की त्या माणसाला अल्लाहने राज्य सत्ता देऊन टाकली होती. जेव्हा इब्राहीम (अ.) यांनी सांगितले, "माझा पालनकर्ता ईश्वर तो आहे ज्याच्या अखत्यारीत जीवन व मृत्यू आहे." तेव्हा त्याने उत्तर दिले, "जीवन व मृत्यू माझ्या अधिकारात आहे." इब्राहीम (अ.) यांनी सांगितले, "असे होय, तर अल्लाह, सूर्य पूर्वेकडून उदयास आणतो. तू जरा त्याला पश्चिमेकडून उदयास आणून दाखव." हे ऐकून तो सत्याचा इन्कार करणारा आश्चर्यचकित झाला. परंतु अल्लाह अत्याचाऱ्यांना सरळ मार्ग दाखवित नसतो." (कुरआन - २ : २५८)

९.३ पृथ्वी व आकाशांना बनविले अंधार व प्रकाश निर्मिले.

"स्तुती अल्लाहकरिता आहे ज्याने आकाश व पृथ्वी बनविली. अंधकार व प्रकाश निर्माण केले, तरी देखील ते लोक ज्यांनी सत्याचे आवाहन मानण्यास नकार दिला आहे, इतरांना आपल्या पालनकर्त्यासमान ठरवीत आहेत! तोच आहे ज्याने तुम्हाला मातीपासून निर्मिले, मग तुमच्या करिता जीवनाची एक कालमर्यादा ठरवून दिली, आणि एक दुसरी कालमर्यादा आणखी देखील आहे. जी त्याच्याजवळ ठरलेली आहे. परंतु तुम्ही लोक आहात की शंका-कुशंकात गुरफटला आहात. तोच एक ईश्वर आकाशातही आहे आणि पृथ्वीवर देखील तुमच्या गुप्त व प्रकट सर्व अवस्था जाणतो

आणि जो वाईटपणा वा चांगुलपणा तुम्ही कमविता ते त्याला चांगल्या प्रकारे माहीत आहे." *(कुरआन - ६ : १-३)*

९.४ तोच तर आकाशांचा व पृथ्वीचा निर्माता आहे. तोच उपजीविका देणारा आहे.

"रात्रीच्या अंधारात आणि दिवसाच्या उजेडात जे काही स्थिरावले आहे, सर्व अल्लाहचे आहे आणि तो सर्वकाही ऐकतो व जाणतो. सांगा, अल्लाहला सोडून काय मी इतर कोणाला आपला पालक बनवू? त्या अल्लाहला सोडून जो आकाश व पृथ्वीचा निर्माता आहे. तो उपजीविका देतो, उपजीविका घेत नाही. सांगून टाका, मला तर हाच आदेश दिला गेला आहे की सर्वप्रथम मी त्याच्या पुढे आज्ञापालनार्थ मान तुकवावी. (आणि ताकीद करण्यात आली आहे की कोणी अनेकेश्वरवादी होत असेल तर होवो) तू कोणत्याही परिस्थितीत अनेकेश्वरत्ववांद्यात सामील होऊ नकोस. सांगा, जर मी आपल्या पालनकर्त्याची अवज्ञा केली तर मला भय वाटते की एका मोठ्या (भयंकर) दिवशी मला शिक्षा भोगावी लागेल. त्या दिवशी जो शिक्षेपासून वाचेल त्यावर अल्लाहने मोठीच दया केली आणि हेच उघड (स्पष्ट) यश आहे." *(कुरआन - ६ : १३-१५)*

९.५ अल्लाहकडून एखादे मोठे संकट जेव्हा कोसळते तेव्हा तुम्ही केवळ त्याचाच धावा करता.

"यांना सांगा, थोडे विचार करून सांगा जेव्हा तुमच्यावर अल्लाहकडून एखादे मोठे संकट येऊन कोसळले अथवा अंतिम घटका येऊन ठेपते तर काय तेव्हा तुम्ही अल्लाहशिवाय इतर कुणाचा धावा करता? सांगा, जर तुम्ही खरे असाल तर, त्यावेळी तुम्ही अल्लाहचाच धावा करता, मग जर त्याने इच्छिले तर तो तुमच्यावरून संकट टाळतो. अशा प्रसंगी तुम्ही ज्यांना अल्लाहचे भागीदार ठरविले आहे त्यांना विसरून जाता." *(कुरआन - ६ : ४०-४१)*

९.६ कोण तुम्हाला वाळवंटाच्या व समुद्राच्या संकटांपासून वाचवितो?

"हे पैगंबर (स.)! यांना विचारा, वाळवंट व समुद्राच्या अंधकारात कोण तुम्हाला संकटांपासून वाचवितो? कोण आहे ज्याच्या जवळ तुम्ही (संकट समयी) गयावया करून आणि गुपचुपपणे प्रार्थना करता? कुणाला म्हणता की जर त्याने या संकटातून वाचविले तर आम्ही जरूर कृतज्ञ बनू? सांगा, अल्लाह तुम्हाला यापासून व प्रत्येक यातनांपासून मुक्त करतो. मग तुम्ही इतरांना त्याचा भागीदार ठरविता."

(कुरआन - ६ : ६३-६४)

९.७ नक्षत्र, चंद्र व सूर्य माझा पालनकर्ता ईश्वर नाहीत. हे सर्व अस्त पावणारे आहेत.

"काय तू मूर्तींना ईश्वर बनविलेस, मी तर तुला व तुझ्या लोकांना उघड पथभ्रष्ट पाहात आहे. इब्राहीम (अ.) ला आम्ही अशा प्रकारे पृथ्वी व आकाशांचे व्यवस्थापन दाखवीत होतो आणि याकरिता की तो विश्वास राखणाऱ्यांपैकी व्हावा. म्हणून जेव्हा रात्र त्याच्यावर पसरली तेव्हा त्याने एक नक्षत्र पाहिले. म्हणाला, "हा माझा पालनकर्ता आहे. परंतु जेव्हा ते मावळले तेव्हा म्हणाला, अस्तपावणाऱ्यांवर तर मी आकर्षित होत नाही. मग जेव्हा चकाकणारा चंद्र पाहिला तेव्हा म्हणाला, हा माझा पालनकर्ता आहे, मग जेव्हा तो देखील अस्त पावला तर म्हणाला जर माझ्या पालनकर्त्याने माझे मार्गदर्शन केले नसते तर मी सुद्धा मार्गभ्रष्ट लोकांत सामील झालो असतो. मग जेव्हा सूर्याला दैदीप्यमान पाहिले तर म्हणाला, हा आहे माझा पालनकर्ता, हा सर्वात मोठा आहे. परंतु तो ही जेव्हा लयास गेला तेव्हा इब्राहीम (अ.) उद्गारला, हे माझ्या जाती बांधवांनो! मी त्या सर्वांपासून विरक्त आहे ज्यांना तुम्ही ईश्वराचा भागीदार ठरविता. मी तर एकाग्र होऊन आपले मुख त्या अस्तित्वाकडे केले आहे ज्याने जमीन आकाशांना निर्माण केले आहे आणि मी कदापि अनेकेश्वरवाद्यांपैकी." (कुरआन - ६ : ७५-७९)

९.८ दाणे व बीज फाडणारा अल्लाहच आहे.

"दाणे आणि बीज फाडणारा अल्लाह आहे. तोच सजीवाला निर्जीवातून काढतो आणि तोच निर्जीवाला सजीवातून बाहेर काढणारा आहे. ही सर्व कामे करणारा तर अल्लाहच आहे, मग तुम्ही कोठे भरकटले जात आहात? रात्रीचे आवरण फाडून तोच प्रात:काळ करतो, त्यानेच रात्रीला विश्रांतीची वेळ बनविली आहे. त्यानेच चंद्र व सूर्याच्या उदय आणि अस्ताचे प्रमाण ठरविले आहे. हे सर्व त्याच प्रचंड सामर्थ्य व ज्ञान असणाऱ्याचे निश्चित केलेले अंदाज आहेत आणि तोच आहे ज्याने तुमच्यासाठी ताऱ्यांना वाळवंट व समुद्रातील अंधकारात मार्ग शोधण्याचे साधन बनविले. पहा, आम्ही संकेत (पुरावे) उघड करून सांगितले आहेत त्या लोकांसाठी की ज्यांना ज्ञान आहे आणि तोच आहे ज्याने एका जिवापासून तुम्हाला निर्माण केले मग प्रत्येकासाठी एक विश्रामस्थान आहे आणि एक ती सुपूर्द केली जाण्याची जागा, हे संकेत (पुरावे) आम्ही स्पष्ट केले आहेत त्या लोकांसाठी जे बोध घेतात. आणि तोच आहे ज्याने आकाशातून पाण्याचा वर्षाव केला मग त्याद्वारे सर्व प्रकारच्या वनस्पती उगविल्या, मग त्याद्वारे हिरवीगार शेते व झाडे उगविली. मग त्याच्यापासून थरावर थर असलेले दाणे

काढले आणि खजुराच्या लोऱ्यांतून फळांचे घोसच्या घोस उत्पन्न केले जे ओझ्यापायी झुकले जात आहेत. आणि द्राक्षे, जैतून (ऑलिव्ह) व डाळींबाच्या बागा ज्यांची फळे एक दुसऱ्याशी तर साम्य ठेवतात तरी सुद्धा त्यांची वैशिष्ट्ये वेगवेगळी आहेत. या झाडांना जेव्हा फळे येतात तेव्हा फळे येण्याची व मग ती पिकण्याची प्रक्रिया जरा विचार पूर्वक पाहा. या गोष्टींत संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे ईमानधारण करतात.'' (कुरआन - ६ : ९५-९९)

९.९ तुमचा पालनकर्ता अल्लाहच आहे ज्याने पृथ्वीला व आकाशांना निर्माण केले.

''वस्तुत: तुमचा पालनकर्ता अल्लाहच आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला सहा दिवसांत निर्माण केले. मग आपल्या सिंहासनावर (अर्श) विराजमान झाला. जो रात्रीला दिवसावर झाकतो व परत दिवस रात्रीच्या पाठीमागे धावत येतो. ज्याने सूर्य, चंद्र व तारे निर्माण केले, सर्व त्याच्या आदेशाच्या अधीन आहेत. सावध राहा त्याचीच सृष्टी व त्याचाच हुकूम आहे. फार समृद्धशाली आहे अल्लाह, सर्व विश्वांचा मालक व पालनकर्ता.'' (कुरआन - ७ : ५४-५५)

९.१० वाऱ्यांना तो पर्जन्या अगोदर खुशखबर देऊन पाठवितो.

''आणि तो अल्लाहच आहे जो वाऱ्यांना आपल्या दयेच्या पुढे पुढे शुभवार्ता घेऊन पाठवितो. मग जेव्हा ते पाण्याने भरलेले ढग वर उचलून घेतात तेव्हा तो त्यांना एखाद्या निर्जिव भूमीकडे घेऊन जातो आणि तेथे वृष्टी करून विविध प्रकारची फळे काढतो. पहा अशा प्रकारे आम्ही मृतांना मृतावस्थेतून बाहेर काढतो. कदाचित तुम्ही या निरीक्षणापासून बोध घ्याल. जी जमीन चांगली असते ती आपल्या पालनकर्त्याच्या आज्ञेने खूप फळेफुले उगविते आणि जी निकृष्ट असते त्यापासून निरुपयोगी पिकाशिवाय काहीच निघत नाही. अशाच प्रकारे आम्ही संकेत (पुरावे) पुन्हा पुन्हा प्रस्तुत करतो त्या लोकांकरिता जे कृतज्ञ राहाणारे आहेत.''(कुरआन - ७ : ५७-५८)

९.११ या लोकांनी पृथ्वी व आकाशांच्या व्यवस्थेवर कधी विचार केला नाही?

''काय या लोकांनी आकाश आणि पृथ्वीच्या व्यवस्थेवर कधी विचार केला नाही आणि कोणत्याही वस्तूला देखील जी अल्लाहने निर्मिली आहे डोळे उघडून पाहिले नाही? आणि काय याचा देखील यांनी कधी विचार केला नाही कदाचित यांचा जीवनकाल संपुष्टात येण्याची घटका जवळ येऊन ठेपली असेल?'' (कुरआन - ७ : १८५)

९.१२ तोच तुमचा ईश्वर आहे ज्याने आकाश व पृथ्वीला सहा दिवसात निर्माण केले.

"वस्तुस्थिती तर अशी आहे की तुमचा पालनकर्ता तोच ईश्वर आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला सहा दिवसांत निर्माण केले मग राजसिंहासनावर विराजमान होऊन सृष्टी व्यवस्था चालवित आहे. कोणीही शिफारस करणारा नाही त्याच्या परवानगीशिवाय. हाच अल्लाह तुमचा पालनकर्ता आहे, म्हणून तुम्ही त्याचीच भक्ती करा. मग काय तुम्ही शुद्धीवर येणार नाही?

त्याचकडे तुम्हा सर्वांना परतावयाचे आहे, हे अल्लाहचे पक्के वचन आहे. नि:संशय निर्मितीचा प्रारंभ तोच करतो, मग तोच दुसऱ्यांदा निर्माण करील जेणेकरून ज्या लोकांनी श्रद्धा ठेवली व ज्यांनी सत्कृत्ये केली त्यांना न्यायपूर्ण मोबदला द्यावा आणि ज्यांनी विद्रोही पद्धत अवलंबिली त्यांनी उकळते पाणी प्यावे व दु:खदायक शिक्षा भोगावी, सत्याच्या त्या इन्कारापायी जे ते करीत राहिले. तोच आहे ज्याने सूर्याला तेजस्वी बनविले व चंद्रास कांतिमान बनविले आणि चंद्रकलेचे टप्पे योग्यरीत्या सुनिश्चित केले की जेणेकरून तुम्ही वर्ष व तारखांचे हिशेब माहीत करावे. अल्लाहने हे सर्वकाही सत्याधिष्ठित निर्माण केलेले आहे. तो आपले संकेत (पुरावे) उघड करून प्रस्तुत करीत आहे त्या लोकांसाठी ज्यांना ज्ञान आहे. नि:संशय रात्र व दिवसाच्या आलटून पालटून येण्यात व त्या प्रत्येक वस्तुमध्ये जी अल्लाहने पृथ्वी व आकाशांत निर्माण केली आहे त्या लोकांकरिता संकेत आहेत जे (चुकीची दृष्टी व चालीपासून) दूर राहू इच्छितात." *(कुरआन - १० : ३-६)*

९.१३ तोच खुष्कीवर व पाण्यावर तुम्हाला चालवितो.

"तो अल्लाहच आहे जो तुम्हाला खुष्की व पाण्यावर चालवितो तद्वतच जेव्हा तुम्ही नौका स्वार होऊन अनुकूल वाऱ्यात आनंदी व उल्हसित प्रवास करीत असता आणि मग अकस्मात प्रतिकूल वाऱ्याचा जोर वाढतो आणि सर्व बाजूंनी लाटांचा मारा बसू लागतो आणि प्रवाशांना कळून चुकते की आपण वादळात वेढले गेलो. त्या प्रसंगी सर्वजण अल्लाहसाठीच आपल्या धर्माला निर्भेळ करून अल्लाह जवळ प्रार्थना करतात, "जर तू आम्हाला या संकटातून तारलेस तर आम्ही कृतज्ञ दास बनू." परंतु जेव्हा तो त्यांना वाचवितो तर तेव्हा तेच लोक सत्यापासून विमुख होऊन पृथ्वीतलावर बंड करू लागतात. लोकहो! तुमचे हे बंड तुमच्याच विरुद्ध होत आहे. ऐहिक जीवनाची काही दिवसाची मौजमजा आहे (लुटून घ्या) नंतर आमच्याकडे तुम्हाला परत यावयाचे आहे. त्यावेळी आम्ही तुम्हाला दाखवून देऊ की तुम्ही काय काय करीत होता. जगातील हे जीवन (ज्याच्या नशेत मस्त होऊन तुम्ही आमच्या संकेतांकडे दुर्लक्ष करीत

आहात) याचे उदाहरण असे आहे की जसे आकाशांतून आम्ही पाण्याचा वर्षाव केला तर जमिनीचे पीक जे माणसे व जनावरे सर्वजण खात असतात खूप घनदाट झाले. मग ऐनवेळी जेव्हा जमीन अत्यंत बहरलेली होती आणि शेती नटून थटून उभी होती आणि त्यांचे मालक अशा कल्पनेत होते की आम्ही आता याचा उपभोग घेण्यास समर्थ आहोत, अकस्मात रात्री किंवा दिवसा आमची आज्ञा आली आणि आम्ही तिला असे नष्ट करून टाकले जणुकाही काल येथे काहीच नव्हते अशा प्रकारे आम्ही संकेत (पुरावे) उघड करून करून दाखवितो त्या लोकांसाठी जे विचार करणारे आहेत.''

(कुरआन - १० : २२-२४)

९.१४ कोण तुम्हाला आकाशातून व पृथ्वीतून उपजीविका देतो? कोण विश्व व्यवस्था करीत आहे?

''यांना विचारा, कोण तुम्हाला आकाश व पृथ्वीतून उपजीविका देतो? या ऐकण्याच्या व पाहण्याच्या शक्ती कोणाच्या अधिकारात आहेत? कोण निर्जीवमधून सजीव आणि सजीवांमधून निर्जीव काढतो? कोण या विश्व व्यवस्थेची उपाय योजना करीत आहे? ते अवश्य म्हणतील की, अल्लाह सांगा, मग तुम्ही त्याच्याशी परायण का रहात नाही? तेव्हा हाच अल्लाह तुमचा खरा पालनकर्ता आहे. मग सत्यानंतर पथभ्रष्टते शिवाय आणखी काय उरले आहे? शेवटी तुम्ही कोठे वळविले जात आहात?'' *(कुरआन - १० : ३१-३३)*

९.१५ पृथ्वी आणि आकाशात कित्येक निशाण्या आहेत ज्या तुम्ही पाहात असता परंतु लक्ष देत नाही.

''पृथ्वी आणि आकाशात कित्येक संकेत (पुरावे) आहेत ज्यावरून हे जात असतात आणि थोडे देखील लक्ष देत नाहीत. यांच्यापैकी बहुतेक अल्लाहला मानतात परंतु अशा प्रकारे की त्याच्याबरोबर ते इतरांना भागीदार ठरवितात.''

(कुरआन - १२ : १०५-१०६)

९.१६ आकाशांना अशा आधाराविना स्थापित केले आहे जे तुम्हाला दिसावेत.

''तो अल्लाहच आहे ज्याने आकाशांना अशा आधाराविना स्थापित केले जे तुम्हाला दिसत आहे. मग तो आपल्या राजसिंहासनावर विराजमान झाला आणि त्याने सूर्य व चंद्राला एका कायद्याच्या आधीन केले. या साऱ्या व्यवस्थेतील प्रत्येक वस्तू एका ठरलेल्या वेळेसाठी चाललेली आहे आणि अल्लाहच या सर्व कार्याची तजवीज करीत

आहे. तो संकेत (पुरावे) उघड करून करून देतो. कदाचित तुम्ही आपल्या पालनकर्त्याच्या भेटीचा विश्वास बाळगाल.'' *(कुरआन - १३ : २)*

९.१७ त्यानेच पृथ्वी पसरून ठेवली आहे पर्वत रोवले आहेत.

''आणि तोच आहे ज्याने ही पृथ्वी विस्तृत केली आहे. हिच्यात पर्वतांच्या मेखा रोवल्या आहेत. आणि नद्या प्रवाहित केल्या. त्यानेच प्रत्येक प्रकारच्या फळांच्या जोड्या निर्माण केल्या आणि तोच दिवसावर रात्र आच्छादित करीत असतो. या सर्व वस्तुंमध्ये मोठे संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे गंभीरपणे विचार करतात.''

(कुरआन - १३ : ३)

९.१८ एकाच प्रकारच्या पाण्याने सिंचित होणाऱ्या फळांना विविध प्रकारची चव त्यानेच दिली.

''आणि पहा! पृथ्वीवर वेगवेगळे भू-भाग आढळतात जे एकमेकांशी संलग्न असलेले आहेत. द्राक्षांच्या बागा आहेत, शेते आहेत. खजुरींची झाडे आहेत ज्यांच्यापैकी काही एकेरी आहेत आणि काही दुहेरी, सर्वांना एकच पाणी सिंचित करतो परंतु चवीत आम्ही काहींना उत्तम बनवितो तर काहींना कनिष्ठ या सर्व वस्तूंमध्ये पुष्कळसे संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे बुद्धीचा उपयोग करतात.''

(कुरआन - १३ : ४)

९.१९ तोच तुमच्या समोर विजा चमकवितो त्यामुळे तुम्हाला भयही वाटते.

''तोच आहे जो तुमच्या समोर विजा चमकवितो ज्यांना पाहून तुम्हाला भयही वाटू लागते आणि आशा ही पळवतात. तोच आहे जो पाण्याने भरलेले ढग उठवितो. मेघ गर्जना त्याच्या स्तुतीबरोबर त्याचे पावित्र्यगान करते आणि दूत त्याच्या धास्तीने थरथर कापत त्याचे पावित्र्यवर्णन करतात. तो कडकडणाऱ्या विजांना पाठवितो (आणि कित्येक वेळा) त्यांना ज्यावर इच्छितो अगदी तशा स्थितीत कोसळवितो जेव्हा लोक अल्लाहच्या बाबतीत वाद घालीत असतात. खरोखर त्याची किमया मोठी जबरदस्त आहे.'' *(कुरआन - १३ : १२-१३)*

९.२० त्यानेच पृथ्वी व आकाशांना निर्माण केले. पाण्याचा वर्षाव केला.

''अल्लाह तोच तर आहे ज्याने पृथ्वी व आकाशांना निर्माण केले आणि आकाशातून जल वर्षाव केला. मग त्याच्याद्वारे तुम्हाला उपजीविका उपलब्ध करून देण्यासाठी विविध प्रकारची फळे निर्माण केली. ज्याने नावेला तुमच्यासाठी अंकित केले

की समुद्रात त्याच्या आज्ञेने चालावे आणि नद्यांना तुमच्यासाठी वशीभूत केले ज्याने सूर्य व चंद्राला तुमच्यासाठी वशीभूत केले की सतत ते वाटचाल करीत आहेत आणि रात्र आणि दिवसाला तुमच्यासाठी वशीभूत केले. त्याने ते सर्वकाही दिले जे तुम्ही मागितले जर तुम्ही अल्लाहच्या देणगींची गणना करू पहाल तर करू शकणार नाही. वस्तुस्थिती अशी आहे की मनुष्य मोठाच अन्यायी व कृतघ्न आहे.''(कुरआन - १४ : ३२-३४)

९.२१ त्यानेच आकाशातून पर्जन्य वृष्टी केली, शेते उगविली, फळे उत्पन्न केली.

''तोच आहे ज्याने आकाशातून पर्जन्य वृष्टी केली ज्याने तुम्ही स्वत: देखील तृप्त होता आणि तुमच्या जनावरांसाठी सुद्धा चारा उत्पन्न होतो. तो त्या पाण्याद्वारे शेती फुलवितो आणि जैतून व खजूर व द्राक्षे आणि तऱ्हेतऱ्हेची इतर फळे निर्माण करतो. यात एक मोठा संकेत (पुरावा) आहे लोकांसाठी जे गांभिर्याने विचार करतात. त्याने तुमच्या कल्याणासाठी रात्र व दिवसाला आणि सूर्य व चंद्राला वश केले आहे आणि सर्व नक्षत्रेही त्याच्याच आज्ञेने वशीभूत आहेत. यात खूप संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे बुद्धीचा उपयोग करतात आणि या ज्या पुष्कळशा रंगीबेरंगी वस्तू त्याने तुमच्यासाठी जमिनीत उत्पन्न करून ठेवल्या आहेत, यांच्यात सुद्धा निश्चितच संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे बोध घेणारे आहेत.'' (कुरआन १६ : १०-१३)

९.२२ आकाशात व जमिनीत जे काही आहे सर्व त्याचेच आहे.

''अल्लाहचा फर्मान आहे, ''दोन उपास्य बनवू नका, उपास्य तर केवळ एकच आहे म्हणून तुम्ही माझ्याच कोपाचे भय बाळगा.'' त्याचेच आहे ते सर्वकाही जे आकाशांत आहे व जे काही जमिनीत आहे आणि पूर्णत: त्याचाच धर्म (सर्व सृष्टीत) चालत आहे. मग काय अल्लाहला सोडून तुम्ही अन्य कोणाची भीती बाळगाल? तुम्हाला जी काही देणगी प्राप्त आहे अल्लाहकडूनच आहे. मग जेव्हा एखादा बिकट प्रसंग तुमच्यावर ओढवतो तेव्हा तुम्ही लोक आपली गाऱ्हाणी घेऊन त्याच्याकडे धाव घेता. पण जेव्हा अल्लाह तो प्रसंग टाळतो तेव्हा अकस्मात तुमच्यापैकी एक गट आपल्या पालनकर्त्या बरोबर दुसऱ्यांना (या मेहरबानी प्रतीच्या कृतज्ञतेत) भागीदार बनवू लागतो जेणेकरून अल्लाहच्या कृपे बद्दल कृतघ्न बनावे. बरे, मजा करा, लवकरच तुम्हाला कळेल.'' (कुरआन - १६ : ५१-५५)

९.२३ जनावरांच्या पोटातील शेण व रक्तामधून दूध तोच पाजतो. फळामधून तोच अन्न देतो.

"(तुम्ही प्रत्येक पावसाळ्यात पाहता की) अल्लाहने आकाशातून पावसाचा वर्षाव केला आणि अकस्मात मृत पडलेल्या जमिनीत त्याच्यामुळे प्राण ओतले. निश्चित याच्यात एक संकेत चिन्ह आहे ऐकणाऱ्यांसाठी आणि तुमच्यासाठी प्राणीमात्रांत देखील एक बोध आहे. त्यांच्या उदरातून शेण व रक्ता दरम्यानच्या एक पदार्थ आम्ही तुम्हाला पाजतो, निखालस दूध, जे पिणाऱ्यांसाठी अतिशय आल्हाद दायक आहे. (अशाच प्रकारे) खजूरीच्या झाडापासून व द्राक्षांच्या वेलींपासून आम्ही एक पदार्थ तुम्हाला पाजतो ज्याच्यापासून तुम्ही मादक ही बनावता आणि शुद्ध अन्न देखील. निश्चितच यांच्यात एक संकेत (पुरावा) आहे बुद्धीचा उपयोग करणाऱ्यांसाठी." (कुरआन - १६ : ६५-६७)

९.२४ त्यानेच तुम्हाला तुमच्या मातांच्या पोटातून अशा अवस्थेत काढले जेव्हा तुम्ही काहीच जाणत नव्हता.

"अल्लाहने तुम्हाला तुमच्या मातांच्या उदरातून निर्मिले अशा अवस्थेत की तुम्ही काहीच जाणत नव्हता. त्याने तुम्हाला कान दिले, डोळे दिले आणि विचार करणारे हृदय दिले, याकरिता की तुम्ही कृतज्ञ बनावे." (कुरआन - १६ : ७८)

९.२५ लोकांनी पक्षांना पाहिले नाही की नभो मंडळात कशा प्रकारे ते वशीभूत आहेत?

"काय या लोकांनी कधी पक्षांना पाहिले नाही की नभोमंडळात वातावरणाच्या कशाप्रकारे अधीन आहेत? अल्लाह खेरीज कोणी त्यांना पेलले आहे? यात अनेक संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांकरिता जे ईमानधारण करतात."

(कुरआन - १६ : ७९)

९.२६ अल्लाहनेच तुमच्या घरांना विश्रांती स्थान बनविले.

"अल्लाहनेच तुमच्यासाठी तुमच्या घरांना विश्रांती स्थान बनविले. त्याने जनावरांच्या कातड्यापासून तुमच्यासाठी अशी घरे निर्माण केली जी तुम्हाला प्रवास व मुक्काम दोन्ही परिस्थितीत हलकी आढळतात. त्याने जनावरांची लोकर, लव आणि केसांपासून तुमच्याकरिता परिधान करण्याच्या व वापरावयाच्या अनेक वस्तू निर्माण केल्या ज्या जीवनाच्या निश्चित कालावधीपर्यंत तुम्हाला उपयोगी पडतात."

(कुरआन - १६ : ८०-८१)

९.२७ त्यानेच रात्र व दिवस अशा दोन निशाण्या बनविल्या आहेत.

"पहा, आम्ही रात्र आणि दिवस असे दोन संकेत बनविले आहेत. रात्रीचा

संकेत आम्ही प्रकाशहीन बनविला आणि दिवसाच्या संकेताला प्रकाशमान केले जेणेकरून तुम्ही आपल्या पालनकर्त्याची कृपा शोधावी आणि मदिना व वर्षाचा हिशेब माहीत करून घ्यावा. अशाच प्रकारे आम्ही प्रत्येक गोष्टीचे पृथ करण केले आहे.''

(कुरआन - १७ : १२)

९.२८ अल्लाह बरोबर इतर ही देव असते तर त्यांनी राजसिंहासन मिळविण्याचा जरूर प्रयत्न केला असता.

''आम्ही या कुरआनात वेगवेगळ्या प्रकारे लोकांना समजाविले की शुद्धीवर या परंतु ते सत्यापासून अधिकच दूर पळून जात आहेत. हे पैगंबर (स.) यांना सांगा जर अल्लाह बरोबर दुसरेही उपास्य असते जसे हे लोक म्हणतात, तर राजसिंहसनाच्या स्वामीच्या स्थानावर पोहचण्याचा त्यांनी जरूर प्रयत्न केला असता. पवित्र आहे तो आणि फार उच्च व श्रेष्ठ आहे त्या गोष्टींपासून, ज्या हे लोक सांगत आहेत.''

(कुरआन - १७ : ४१-४३)

९.२९ जेव्हा समुद्रात तुमच्यावर संकट येते तेव्हा तुम्ही एक अल्लाहचाच धावा करता.

''तुमचा (खरा) पालनकर्ता तर तो आहे, जो समुद्रात तुमची नौका वल्हवतो जेणेकरून तुम्ही त्याच्या कृपेचा शोध घ्यावा. वस्तुस्थिती अशी आहे की तो तुमच्या स्थितीवर अत्यंत मेहरबान आहे. जेव्हा समुद्रात तुमच्यावर संकट येते, तेव्हा त्या एका शिवाय अन्य ज्यांचा तुम्ही धावा करीत असता, ते सर्व हरवलेले असतात. परंतु जेव्हा तो तुम्हाला वाचवून खुष्कीवर पोहचवितो तेव्हा तुम्ही त्याच्यापासून विमुख होता. मनुष्य खरोखरच मोठा कृतघ्न आहे.'' (कुरआन - १७ : ६६-६७)

९.३० त्यानेच जमिनीला अंथरुण केले, मार्ग निर्माण केले, पाणी वर्षविले.

''तोच, ज्याने तुमच्यासाठी जमिनीची चादर अंथरली आणि तिच्यात तुमच्यासाठी (चालण्यास) मार्ग बनविले व वरून पर्जन्य वृष्टी केली, मग त्याद्वारे अनेक जातीच्या वनस्पती निर्माण केल्या. खा आणि आपल्या जनावरांना सुद्धा चारा निश्चितच यात बरेच संकेत (पुरावे) आहेत बुद्धी बाळगणाऱ्यांसाठी याच जमिनीतून आम्ही तुम्हाला निर्माण केले. हिच्यातच आम्ही तुम्हाला परत नेऊ आणि हिच्यातूनच तुम्हाला दुसऱ्यांदा बाहेर काढू.'' (कुरआन - २० : ५३-५५)

९.३१ आकाशात व पृथ्वीत एकमेव अल्लाहशिवाय अन्य दुसरे ईश्वर नाही.

"काय या लोकांचे पृथ्वीवरील बनविलेले उपास्य असे आहेत (जे निर्जीवाला सजीव करून) उभे करतात? जर आकाश व पृथ्वीत एका अल्लाह शिवाय दुसरे उपास्य असते. तर (पृथ्वी व आकाश) दोहोंची व्यवस्था बिघडली असती."

(कुरआन - २१ : २१-२२)

९.३२ लोक विचार करीत नाहीत की आकाश व पृथ्वी परस्पर जुळलेले होते.

"काय हे लोक ज्यांनी (पैगम्बराचे म्हणणे ऐकण्यास) नकार दिला आहे, विचार करीत नाही की हे सर्व आकाश व पृथ्वी परस्पर एक संघ होते, नंतर आम्ही त्यांना विभक्त केले. आणि पाण्यापासून प्रत्येक सजीव निर्माण केला? काय ते (आमच्या या निर्मितीस) मानत नाही? आणि आम्ही पृथ्वीत पर्वत रोवले जेणेकरून तिने यांना घेऊन कलंडू नये, आणि त्यात प्रशस्त मार्ग बनविले, कदाचित लोकांनी आपला मार्ग जाणून घ्यावा. आणि आम्ही आकाशाला एक सुरक्षित आच्छादन बनविले. परंतु हे सृष्टीच्या संकेतांकडे (पुरावे) लक्षच देत नाहीत."

(कुरआन - २१ : ३०-३२)

९.३३ अल्लाहनेच तुम्हाला ऐकण्याची व पाहण्याची शक्ती दिली, विचार करण्यास मन दिले.

"तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुम्हाला ऐकण्याची व पाहण्याची शक्ती दिली आणि विचार करण्यासाठी मन दिले. परंतु तुम्ही लोक कमीच कृतज्ञ होता. तोच आहे ज्याने तुम्हाला पृथ्वीतलावर पसरविले आणि त्याच्याकडेच तुम्ही एकत्र केले जाल. तोच जीवन प्रदान करतो आणि तोच मृत्यू देतो. रात्र व दिवसाचे भ्रमण त्याच्याच सामर्थ्य कक्षेत आहे. तुमच्या लक्षात ही गोष्ट येत नाही का?" (कुरआन - २३ : ७९-८१)

९.३४ ही पृथ्वी व हिची सर्व वस्ती कुणाची आहे?

"यांना सांगा, दाखवा जर तुम्हाला माहीत असेल की ही पृथ्वी व हिची सर्व वस्ती कुणाची आहे? हे जरूर म्हणतील, अल्लाहची सांगा मग तुम्ही शुद्धीवर का येत नाही? यांना विचारा, सप्त आकाश आणि महान सिंहासनाचा स्वामी कोण आहे? हे जरूर म्हणतील, अल्लाह सांगा, मग अल्लाहशी परायण का होत नाही?"

(कुरआन - २३ : ८४-८७)

९.३५ प्रत्येक वस्तूवर सत्ता कुणाची आहे? कोण आश्रय देतो?

"यांना सांगा, दाखवा जर तुम्ही जाणत असाल की प्रत्येक वस्तूवर सत्ता कुणाची

आहे? आणि कोण आहे जो आश्रय देतो आणि त्याच्या विरुद्ध कोणी आश्रय देऊ शकत नाही? हे जरूर म्हणतील की ही गोष्ट तर अल्लाहसाठीच आहे. सांगा, मग कोठून तुमची फसगत होत आहे? जी सत्य बाब आहे ती आम्ही यांच्यासमोर आणली आहे आणि काही शंका नाही की हे लोक खोटारडे आहेत.'' *(कुरआन - २३ : ८४-८९)*

९.३६ अल्लाहने कुणालाही आपली संतती बनविले नाही.

''अल्लाहने कोणासही आपली संतती बनविले नाही आणि कोणी दुसरा ईश्वर त्याच्या समवेत नाही. जर असे असते तर प्रत्येक ईश्वर आपल्या सृष्टीला घेऊन वेगळा झाला असता, आणि मग ते एक दुसऱ्यावर चालून आले असते. पवित्र आहे अल्लाह त्या गोष्टींपासून ज्या हे लोक रचतात. दृश्य व अदृश्याचे ज्ञान राखणारा तो सर्वोच्च आहे त्या अनेकेश्वरत्वापासून हे लोक योजीत आहेत.'' (कुरआन - २३ : ९१-९२)

९.३७ आकाशातील व पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तू अल्लाहचेच पावित्र्यगान करीत आहे.

''काय तुम्ही पाहात नाही की अल्लाहचे पावित्र्यगान करीत आहेत ते सर्वजण जे आकाशात व पृथ्वीत आहेत आणि ते पक्षी जे पंख पसरून उडत आहेत? प्रत्येकजण आपली भक्ती आणि पावित्र्यगान करण्याची पद्धत जाणतो, आणि हे सर्वजण जे काही करीत आहेत, अल्लाहला त्याची माहीती आहे. आकाश व पृथ्वीचे राज्य अल्लाहसाठीच आहे आणि त्याच्याकडेच सर्वांना परतावयाचे आहे.''

(कुरआन - २४ : ४१-४२)

९.३८ अल्लाहच ढगांना चालवितो, त्यांना एकवटून दाट मेघ बनवितो, मग पाऊस पडतो.

''काय तुम्ही पाहात नाही की अल्लाह ढगाला हळू हळू चालवितो, मग त्याच्या तुकड्यांना परस्परांशी जोडतो, मग त्याला एकवटून एक दाट मेघ बनवितो. मग तुम्ही पाहता की त्याच्या आवरणातून पावसाचे थेंब ठिबकत येतात. आणि तो आकाशातून, त्या पर्वतांच्यामुळे जे त्यांच्यात उंचावले आहेत, गारांचा वर्षाव करवितो. मग ज्याला इच्छितो त्याला हानी पोहचवितो आणि ज्याला इच्छितो त्याला वाचवितो. त्याच्या विजेचा लखलखाट डोळे दिपवितो. रात्र व दिवसाची उलथापालथ तोच करीत आहे. याच्यातच एक बोध (पुरावा) आहे, डोळस लोकांसाठी.'' (कुरआन २४ : ४३-४४)

९.३९ अल्लाहनेच सर्व सजीवांना एका प्रकारच्या पाण्याने निर्माण केले आहे.

''आणि अल्लाहने प्रत्येक जीवमात्र एक प्रकारच्या पाण्याने निर्माण केला. कुणी

पोटावर चालत आहे. तर कुणी दोन पायांवर आणि कुणी चार पायांवर. जे काही तो इच्छितो निर्माण करतो, तो प्रत्येक गोष्टीवर समर्थ आहे. आम्ही अगदी स्पष्ट वस्तुस्थिती दर्शविणारी वचने अवतरली आहेत. पुढे सरळमार्गाकडे मार्गदर्शन अल्लाहच ज्याला इच्छितो त्याला करतो.'' (कुरआन - २४ : ४५-४६)

९.४० तुम्ही पाहात नाही की कशा प्रकारे तुमचा पालनकर्ता सावली पसरवितो.

''तुम्ही पाहिले नाही की तुमचा पालनकर्ता कशाप्रकारे सावली पसरवितो? जर त्याने इच्छिले असते तर तिला त्याने कायम स्वरूपी सावली बनविले असते. आम्ही सूर्याला त्यावर पुरावा बनविले. मग (जसजसा सूर्य वर येत जातो) आम्ही त्या सावलीला हळूहळू आमच्याकडे आवळीत जातो. आणि तो अल्लाहच आहे ज्याने रात्रीला तुमच्यासाठी पोशाख आणि झोपेला मृत्यू शांती, आणि दिवसाला जिवंत होण्याची घटका बनविले.

आणि तोच आहे जो आपल्या कृपेच्या पुढे पुढे वाऱ्यांना शुभवार्ता बनवून पाठवितो. मग आकाशांतून पवित्र पाणी उतरवितो जेणेकरून त्याद्वारे एका मृ भूभागाला जीवदान द्यावे आणि आपल्या निर्मितीपैकी अनेक जनावरे व मानवांना सिंचित करावे. हा चमत्कार आम्ही वरचेवर त्यांच्यासमोर आणतो. जेणे करून त्यांनी काही बोध घ्यावा, परंतु बहुतेक लोक इन्कार व कृतघ्नतेशिवाय अन्य कोणतेही वर्तन अंगिकारण्यास नकार देतात.'' (कुरआन - २५ : ४५-५०)

९.४१ त्यानेच आकाशात बुरूज उभारले त्यात एक दिवा व चकाकणारा चंद्र प्रकाशित केला.

''फार समृद्ध आहे तो ज्याने आकाशांत बुरुज उभारले आणि त्यात एक दिवा व एक चमकणारा चंद्र प्रकाशित केला. तोच आहे ज्याने रात्र व दिवसाला एकमेकांचा उत्तराधिकारी बनविले त्या प्रत्येक मानवासाठी जो बोध घेऊ इच्छितो अथवा कृतज्ञ होऊ इच्छितो.'' (कुरआन - २५ : ६१-६२)

९.४२ आम्हीच पृथ्वीतलावर प्रत्येक प्रकारची वनस्पती विपुल प्रमाणात निर्माण केली.

''आणि काय यांनी पृथ्वीतलावर कधी दृष्टिक्षेप टाकला नाही की आम्ही किती विपुल प्रमाणात सर्व प्रकारची उत्कृष्ट वनस्पती त्यावर निर्माण केली आहे? निश्चितच यात एक संकेत (पुरावा) आहे, परंतु यापैकी बहुतेकजण मानणारे नाहीत.''

(कुरआन - २६ : ७-८)

९.४३ तोच आकाशांचा व पृथ्वीचा आणि त्यांच्यातील सर्व वस्तूंचा पालनकर्ता आहे.

"आकाशांचा आणि पृथ्वीचा पालनकर्ता आणि त्या सर्व वस्तूंचा पालनकर्ता ज्या आकाश व पृथ्वीच्या दरम्यान आहेत, जर तुम्ही विश्वास बाळगणारे असाल."

(कुरआन - २६ : २३-२८)

९.४४ त्याशिवाय इतर कोण आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला निर्माण केले.

"आणि तो कोण आहे ज्याने पृथ्वीला निवास स्थान बनविले आणि त्यात नद्या प्रवाहित केल्या व त्यात (पर्वतांच्या) खुंट्या रोवल्या आणि पाण्याच्या दोन साठ्यांच्या दरम्यान अडसर उभारले? काय अल्लाह समवेत एखाद्या अन्य उपास्य सुद्धा (या कामात सहभागी) आहे? नाही तर यांच्यापैकी बहुतेक लोक नादान आहेत.

कोण आहे जो अस्वस्थ झालेल्यांची प्रार्थना ऐकतो जेव्हा तो त्याचा धावा करतो आणि कोण त्याच्या त्रास दूर करतो? आणि (कोण आहे जो) तुम्हाला पृथ्वीचा नायब बनवितो? काय अल्लाह समवेत कोणी अन्य उपास्य सुद्धा (हे कार्य करणारा) आहे? तुम्ही लोक कमीच विचार करता." *(कुरआन - २७ : ६१-६२)*

९.४५ यांना विचारा अल्लाह उत्तम आहे की ते उपास्य ज्यांना हे लोक भागीदार बनवितात?

"(यांना विचारा) अल्लाह उत्तम आहे की ते उपास्य ज्यांना हे लोक त्याचा भागीदार बनवीत आहेत? तो कोण आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला निर्माण केले आणि तुमच्यासाठी आकाशातून पाण्याचा वर्षाव केला, मग त्याच्या द्वारे त्या प्रियदर्शनी बागा उगविल्या ज्यांच्या झाडांना उगविणे तुमच्या आवाक्यात नव्हते? अल्लाह बरोबर कोणी दुसरा उपास्य देखील (या कार्यामध्ये सामील) आहे काय? (नाही) किंबहुना हेच लोक सरळ मार्गापासून दूर होऊन भरकटत चालले आहेत."

(कुरआन - २७ : ५९-६०)

९.४६ कोण आहे जो खुष्की व समुद्राच्या अंधकारात मार्ग दाखवितो.

"आणि तो कोण आहे जो खुष्की व समुद्राच्या अंधकारात तुम्हाला मार्ग दाखवितो आणि कोण आपल्या कृपेपुढे वाऱ्यांना सुवार्ता घेऊन पाठवितो? काय अल्लाह समवेत कोणी दुसरा उपास्य सुद्धा (हे कार्य करीत) आहे? फार उच्च व श्रेष्ठतर आहे अल्लाह त्या शिर्क (अनेकेश्वरत्व) पासून जे हे करीत आहेत आणि तो कोण आहे जो निर्मितीस प्रारंभ करतो आणि मग तिची पुनरावृत्ती करतो? आणि कोण

तुम्हाला आकाश व पृथ्वीपासून उपजीविका देतो? काय अल्लाह समवेत कोणी अन्य उपास्य सुद्धा (या कामात भागीदार) आहे? सांगा की आणा आपले प्रमाण जर तुम्ही खरे असाल.'' (कुरआन - २७ : ६३-६४)

९.४७ अल्लाहने पृथ्वीला व आकाशांना सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे.

''ही उदाहरणे आम्ही लोकांच्या प्रबोधनासाठी देत असतो. परंतु त्यांना तेच लोक समजतात जे ज्ञान बाळगणारे आहेत. अल्लाहने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले आहे. वस्तुतः यात एक संकेत (पुरावा) आहे ईमानधारकांसाठी.'' (कुरआन - २९ : ४४)

९.४८ पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे? चंद्र व सूर्याला कोणी वशीभूत केले आहे?

''जर तुम्ही या लोकांना विचारले की पृथ्वी आणि आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे, आणि चंद्र व सूर्याला कोणी अधीन केले आहे तर अवश्य म्हणतील की अल्लाहने, मग कोठून हे फसगत करून घेत आहेत? अल्लाहच आहे जो आपल्या दासांपैकी ज्याची इच्छितो उपजीविका विपुल करतो व ज्याची इच्छितो संकुचित करतो. निश्चितच अल्लाह प्रत्येक गोष्ट जाणणारा आहे. आणि जर तुम्ही यांना विचारले, कोणी आकाशातून पाणी वर्षविले आणि त्या द्वारे मृत पडलेल्या जमिनीला जिवंत केले तर ते अवश्य म्हणतील, अल्लाहने सांगा स्तुती अल्लाहसाठीच आहे. परंतु यांच्यापैकी बहुतेकजण समजत नाहीत.'' (कुरआन - २९ : ६१-६३)

९.४९ त्याने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले, तुमच्या सजातीय पत्नी बनविल्या.

''त्यांच्या संकेत चिन्हांपैकी (पुरावे) हे आहे की त्याने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले. मग अकस्मातपणे तुम्ही लोक (पृथ्वीवर) पसरत चालला आहात आणि त्याच्या संकेत चिन्हांपैकी ही आहे की त्याने तुमच्यासाठी तुमच्या मधून पत्नी बनविल्या, जेणे करून तुम्ही त्यांच्या पाशी संतोष प्राप्त करावा. आणि तुमच्या दरम्यान प्रेम आणि करूणा उत्पन्न केली, निश्चितच यात बरीच संकेत चिन्हे आहेत, त्या लोकांसाठी जे मनन व चिंतन करतात आणि त्याच्या संकेतचिन्हांपैकी आकाशांची व पृथ्वीची उत्पत्ती आणि तुमच्या भाषा व तुमच्या रंगाची भिन्नता आहे. निश्चितच यात बरीच संकेत चिन्हे आहेत बुद्धिमान लोकांसाठी.

आणि त्याच्या संकेत चिन्हांपैकी तुमचे रात्री व दिवसा झोपणे आणि तुमचे

त्याच्या कृपा प्रसादाचा शोध घेणे होय. निश्चितच यात बरेच संकेत आहेत त्या लोकांसाठी जे (ध्यानपूर्वक) ऐकतील आणि त्याच्या संकेतांपैकी ही आहे की तो तुम्हाला विजेची चमक दाखवितो, भीती बरोबरच आशा पलवीत करणारी, आणि आकाशातून पाण्याचा वर्षाव करतो. मग त्याच्याद्वारे तो भूमीला तिच्या मृत्यूनंतर जीवन प्रदान करतो. निश्चितच याच्यात बरेच संकेत (पुरावे) आहेत, त्या लोकांसाठी जे बुद्धिचा उपयोग करतात.'' *(कुरआन - ३० : २०-२४)*

९.५० लोक पहात नाहीत की अल्लाहच ज्याची इच्छितो त्याची उपजीविका विपुल करतो.

''जेव्हा आम्ही लोकांना कृपेचा आस्वाद देतो तेव्हा ते त्याच्यावर फुलून जातात आणि जेव्हा त्यांनी आपण केलेल्या कृत्यामुळे त्यांच्यावर एखादे संकट येते तेव्हा ते अकस्मात निराश होऊ लागतात. काय हे लोक पाहात नाहीत की अल्लाहच उपजीविका विपूल करतो ज्याची इच्छितो आणि संकुचित करतो (ज्याची इच्छितो) निश्चितच यात पुष्कळ संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे ईमानधारण करतात.''

(कुरआन - ३० : ३६-३७)

९.५१ तोच खुशखबर देण्यासाठी वारे पाठवितो तुम्हाला उपकृत करण्यासाठी.

''त्याच्या संकेतांपैकी एक आहे की तो वारे पाठवीत असतो शुभवार्ता देण्यासाठी आणि तुम्हाला आपल्या कृपेने उपकृत करण्यासाठी आणि यासाठी की नौका त्याच्या आज्ञेने चालाव्यात आणि तुम्ही त्याची कृपा शोधावी आणि त्याचे कृतज्ञ बनावे.'' *(कुरआन - ३० : ४६)*

९.५२ अल्लाहच वाऱ्यांना पाठवितो, ते ढग उचलतात व मृत पडलेल्या जमिनीला तोच जीवित करतो.

''अल्लाहच आहे जो वाऱ्यांना पाठवितो आणि ते ढग उचलतात आणि मग तो या ढगांना आकाशात पसरवितो. तसे इच्छितो आणि त्यांना तुकडीत विभागतो, मग तू पाहतोस की पावसाचे थेंब ढगातून ठिबक लागतात. हा पाऊस जेव्हा तो आपल्या दासांपैकी ज्यांच्यावर इच्छितो वर्षवितो, तेव्हा ते अकस्मात हर्षभरित होतात. वस्तुत: त्याच्या कोसळण्यापूर्वी ते निराश होत होते. पहा, अल्लाहच्या कृपेचे परिणाम की मृत पडलेल्या जमिनीला तो कशा प्रकारे जीवित करतो. नि:संशय तो मृतांना जीवन प्रदान करणारा आहे व तो प्रत्येक गोष्टीवर समर्थ आहे.

आणि जर आम्ही एक असा वारा पाठविला की ज्याच्या प्रभावाने त्यांना आपली शेती पिवळी आढवली तर ते द्रोह करीत बसतात. (हे पैगंबर (स.)) तुम्ही मृतांना ऐकवू शकत नाही. त्या बहिऱ्यांना आपली हाक ऐकवू शकत नाही. जे पाठ फिरवून चालू लागले असतील आणि तुम्ही आंधळ्यांना देखील त्यांच्या पथभ्रष्टतेतून काढून सरळमार्ग दाखवू शकत नाही. तुम्ही तर फक्त त्यांनाच ऐकवू शकता जे आमच्या संकेतांवर ईमानधारण करतात व आज्ञापालनार्थ मान तुकवितात.'' *(कुरआन - ३० : ४-५३)*

९.५३ अल्लाहनेच दुर्बल अवस्थेतून तुमच्या निर्मितीस प्रारंभ केला मग शक्ती प्रदान केली.

''अल्लाहच तर आहे ज्याने दुर्बल अवस्थेपासून तुमच्या निर्मितीस प्रारंभ केला, मग त्या दुर्बलते नंतर तुम्हाला शक्ती प्रदान केली. मग त्या शक्तीनंतर तुम्हाला दुर्बल व वृद्ध केले. तो जे काही इच्छितो निर्माण करतो आणि तो सर्वकाही जाणणारा व प्रत्येक गोष्टीला समर्थ आहे.'' *(कुरआन - ३० : ५४)*

९.५४ त्यानेच खांबाविना आकाशांना निर्माण केले. पृथ्वीत पर्वत रोखले.

''त्याने आकाशांना निर्माण केले खांबाविना जे तुम्हाला दिसते. त्याने पृथ्वीत पर्वतांना दृढ केले जेणेकरून तिने तुम्हाला घेऊन कलंडू नये. त्याने हर प्रकारचे प्राणी पृथ्वीवर पसरविले आणि आकाशातून पाणी वर्षविले आणि जमिनीतून भिन्नभिन्न प्रकारच्या उत्तम वस्तू उगविल्या. ही तर आहे अल्लाहची निर्मिती आता मला दाखवा पाहू इतरांनी काय निर्मिले आहे? खरी गोष्ट अशी आहे की हे अत्याचारी लोक उघड पथभ्रष्टतेत पडलेले आहेत.'' *(कुरआन - ३१ : १०-११)*

९.५५ जर तुम्ही यांना विचारले की पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माणकेले आहे. तर हे जरूर म्हणतील की अ्लाहने.

''जर तुम्ही यांना विचारले की, ''पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे तर हे जरूर म्हणतील की, अल्लाहने म्हणा. सर्व स्तुती अल्लाहसाठीच आहे परंतु यांच्यापैकी बहुतेकजण जाणत नाहीत. आकाशांत व पृथ्वीत जे काही आहे ते अल्लाहचे आहे, नि:संशय अल्लाह निरपेक्ष व स्वयंस्तवनीय आहे. काय तुम्ही पाहात नाही की, अल्लाह रात्रीला दिवसात ओवीत आणतो आणि दिवसाला रात्रीत? तयने सूर्य व चंद्राला अधीन करून ठेवले आहे, सर्व एका ठराविक अवधी पर्यंत वाटचाल करीत आहेत आणि (तुम्ही जाणत नाही काय) की जे काही तुम्ही करता अल्लाह त्याची खबर राखणारा आहे? हे सर्व काही यामुळे आहे की अल्लाहच सत्य आहे.'' *(कुरआन - ३१ : २५-३०)*

९.५६ अल्लाहच्या कृपेनेच नौका समुद्रात चालतात, हे यासाठी की तुम्हाला काही निशाण्या दाखवाव्यात.

"काय तुम्ही पाहात नाही की नौका समुद्रात अल्लाहच्या कृपेने चालते जेणेकरून त्याने तुम्हाला आपले काही संकेत (पुरावे) दाखवावे आहे आणि जेव्हा (समुद्रात) या लोकांवर एक लाट छत्राप्रमाणे आच्छादित होते तेव्हा हे अल्लाहचा धावा करतात, आपल्या धर्माला अगदी त्याच्यासाठीच निर्भेळ करून, मग जेव्हा तो त्यांना वाचवून खुष्कीपर्यंत पोहचवितो, तेव्हा त्यांच्यापैकी कोणी मध्यम मार्ग अवलंबितो, आणि आमच्या संकेतांचा इन्कार करतो तो प्रत्येक मनुष्य जो विद्रोही व कृतघ्न आहे."

(कुरआन - ३१ : ३१-३२)

९.५७ या लोकांनी कधी पाहिले नाही की आम्ही एका ओसाड भूमीकडे पाणी वाहून आणतो.

"आणि काय या लोकांना (या ऐतिहासिक घटनांमध्ये) कोणतेही मार्गदर्शन लाभले नाही की यांच्यापूर्वी कित्येक जनसमुदायांना आम्ही नष्ट केले आहे ज्यांच्या निवासस्थानात आज हे संचार करीत आहेत? यात मोठे संकते आहेत, काय हे ऐकत नाहीत? आणि काय या लोकांनी हे दृष्य कधी पाहिले नाही की आम्ही एका ओसाड भूमीकडे पाणी वाहून आणतो, आणि मग त्याच जमिनीतून ते पीक उगवितो ज्यापासून यांच्या गुरांनाही चारा मिळतो व ते स्वतःही खातात." (कुरआन - ३२ : २६-२८)

९.५८ अल्लाहने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले. तुमचे जोडपे बनविले.

"अल्लाहने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले, मग वीर्यापासून मग तुमच्या जोड्या बनविल्या (म्हणजे पुरुष व स्त्री) अल्लाहच्या ज्ञानाबाहेर कोणतीही स्त्री गर्भवती ही होत नाही आणि बाळंतही होत नाही. कोणी आयुष्य प्राप्त करणारा आयुष्य प्राप्त करत नाही आणि कोणाच्या आयुष्यातही काही घट होत नाही. परंतु हे सर्वकाही एका ग्रंथात लिखित असते. अल्लाहसाठी हे अगदी सोपे काम आहे आणि पाण्याचे दोन्ही साठे समान नाहीत, एक गोड आणि तहान भागविणारे, पिण्यास अल्हाददायक आणि दुसरे भयंकर खारट की घसा सोलून टाकणारे. परंतु दोन्ही पासून तुम्ही ताजे-ताजे मांस प्राप्त करता, वापरण्यासाठी शृंगाराचे सात्यि काढता आणि त्याच पाण्यात तुम्ही पाहता की होड्या पाणी कापीत जात असतात की जेणेकरून तुम्ही अल्लाहचा कृपा प्रसाद शोधावा आणि त्याचे कृतज्ञ बनावे. तो दिवसामध्ये रात्र आणि रात्रीमध्ये दिवसाला ओवीत आणतो. चंद्र आणि सूर्याला त्याने अधीन करून ठेवले आहे. हे सर्वकाही एका

ठराविक वेळेपर्यंत चाललेले आहे. तोच अल्लाह (ज्याचे हे सर्वकार्य आहे) तुमचा पालनकर्ता आहे. राज्य त्याचेच आहे त्याला सोडून ज्या इतरांचा तुम्ही धावा करीत आहात, ते एका करपटाचे देखील मालक नाही. त्यांचा धावा केला तर ते तुमची प्रार्थना ऐकू शकत नाहीत आणि ऐकली तरी तिचा तुम्हाला काही प्रतिसाद देऊ शकत नाहीत आणि पुनरुत्थानाच्या दिवशी ते तुमच्या अनेकेश्वरत्वाचा इन्कार करतील. वस्तुस्थितीची अशी अचूक माहिती एका माहित गारा शिवाय इतर कोणीही तुम्हाला देऊ शकत नाही.'' (कुरआन - ३५ : ११-१४)

९.५९ काय तुम्ही पाहात नाही की अल्लाह आकाशातून पाणी वर्षवितो, विविध प्रकारची फळे काढतो.

''काय तुम्ही पाहत नाही की अल्लाह आकाशांतून जलवर्षाव करतो. मग त्याद्वारे विविध रंगांची विविध प्रकारची फळे उगवितो. पर्वतामध्ये देखील धवल, तांबडे व गडद काळे भिन्न रंगीपट्टे आढळतात. याच प्रकारे मनुष्य, जनावरे व प्राणीमात्रांचे रंगसुद्धा भिन्न भिन्न आहेत. वस्तुस्थिती अशी आहे की अल्लाहच्या दासांपैकी केवळ ज्ञान राखणारे लोकच त्याचे भय बाळगतात. निःसंशय अल्लाह जबरदस्त आणि क्षमाशील आहे.'' (कुरआन - ३५ : २७-२८)

९.६० निष्प्राण जमीन सुद्धा एक निशाणी (पुरावा) आहे. आम्ही तिला जीवन प्रदान केले.

''या लोकांकरिता निर्जीव जमीन एक संकेत (पुरावा) आहे. आम्ही तिला जीवन प्रदान केले आणि तिच्यापासून धान्य उत्पन्न केले जे हे खातात. आम्ही तिच्यात खजुरीच्या व द्राक्षांच्या बागा निर्माण केल्या आणि तिच्यातून झरे प्रवाहित केले जेणेकरून यांनी तिची फळे खावित. हे सर्व काही यांच्या स्वतःच्या हातांनी निर्माण केलेले नाही. तरीही काय हे कृतज्ञता दाखवत नाहीत? पवित्र आहे ते अस्तित्व ज्याने सर्व प्रकारच्या जोड्या निर्माण केल्या, मग त्या जमिनीतील वनस्पतींपैकी असोत अथवा खुद्द यांच्या स्वजातीय (अर्थात मनुष्य) पैकी, अथवा त्या वस्तूंपैकी ज्यांची यांना माहिती देखील नाही.'' (कुरआन - ३६: ३३-३६)

९.६१ आणखीन एक निशाणी रात्र आहे. तिच्यावरून तो दिवस हटवितो.

''यांच्याकरिता आणखीन एक संकेत (पुरावा) रात्र आहे, आम्ही तिच्यावरून दिवस हटवितो. तेव्हा यांच्यावर अंधकार पसरतो. आणि सूर्य, तो आपल्या ठराविक

स्थानाकडे जात आहे. जबरदस्त सर्वज्ञ अस्तित्वाकडून सुनिश्चित केलेला हा हिशोब आहे. आणि चंद्रासाठी आम्ही मजल ठरविल्या आहेत येथ पावेतो की तो त्यातून वाटचाल करीत पुन्हा खजूरीच्या शुष्क फांदीसमान उरतो, सूर्याच्या आवाक्यात हे नाही की त्याने जाऊन चंद्राला गाठावे आणि रात्रही दिवसावर मात करू शकत नाही. सर्व एका नभोमंडळात तरंगत आहेत.'' (कुरआन - ३६ : ३७-४०)

९.६२ ही देखील एका निशाणी आहे की यांच्या वंशजांना आम्ही नौकेत स्वार केले.

''यांच्यासाठी हा सुद्धा एक संदेश आहे की आम्ही यांच्या वंशजांना भरलेल्या नौकेत स्वार केले. आणि मग यांच्या करिता तशाच प्रकारच्या नौका आणखीन निर्माण केल्या ज्यावर हे स्वार होत असतात. आम्ही इच्छिले तर यांना बुडवून टाकू, कोणीही यांची दाद घेणारा नसेल आणि कोणत्याही प्रकारे त्यांचा बचाव होणार नाही. आमची कृपाच आहे जी यांना तारते आणि एका विशिष्ट वेळेपर्यंत जीवनाचा उपभोग घेण्याची संधी बहाल करते.'' (कुरआन - ३६ : ४१-४४)

९.६३ त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्याधिष्ठित निर्माण केले.

''त्याने आकाशांना व पृथ्वीला सत्यधिष्ठित निर्माण केले आहे. तोच दिवसावर रात्र आणि रात्रीवर दिवसाला गुंडाळतो.'' (कुरआन - ३९ : ५)

९.६४ अल्लाहने आकाशातून पाणी वर्षविले मग त्याला स्त्रोत, झरे व नद्यांच्या रूपात प्रवाहित केले.

''काय तुम्ही पहात नाही की अल्लाहने आकाशातून पाणी वर्षविले, मग त्याला स्त्रोत, झरे, आणि नद्यांच्या रूपात पृथ्वीच्या आत मार्गस्थ केले, मग त्या पाण्याद्वारे तो तऱ्हेतऱ्हेची शेती उगवितो ज्यांचे प्रकार वेगवेगळे आहेत. मग ते शेते पिकून वाळून जातात, मग तुम्ही पाहता की ती पिवळी पडतात. मग सरतेशेवटी अल्लाह त्यांच्या भूसा करून टाकतो. वास्तविकता यात एक बोध (पुरावा) आहे बुद्धिवंतांसाठी.'' (कुरआन - ३९ : २१-२२)

९.६५ तो अल्लाहच आहे जो मृत्यूसमयी आत्मे ताब्यात घेतो आणि झोपेतही.

''तो अल्लाहच आहे जो मृत्यू समयी आत्मे ताब्यात घेतो आणि जो आता मरण पावलेला नाही त्याचा आत्मा झोपेत ताब्यात घेतो, मग ज्याच्यासाठी तो मृत्यूचा निर्णय जारी करतो तो रोखून ठेवतो आणि इतरांचे आत्मे एका निश्चित वेळेसाठी परत पाठवितो. यात मोठे संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे गंभीरतेने विचार करतात.'' (कुरआन - ३९ : ४२-४३)

९.६६ तो अल्लाहच तर आहे ज्याने विश्रांतीसाठी रात्र बनविली व दिवस प्रकाशमान.

"तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी रात्र बनविली जेणेकरून तुम्ही त्यात शांती व समाधान प्राप्त करावे आणि दिवसाला प्रकाशमान केले. वस्तु स्थिती अशी आहे की अल्लाह लोकांवर मोठी मेहरबानी करणारा आहे. परंतु बहुतेक लोक कृतज्ञता मानीत नाहीत. तोच अल्लाह (ज्याने तुमच्यासाठी हे सर्वकाही केले आहे) तुमचा पालनकर्ता आहे. प्रत्येक वस्तूचा निर्माता त्याच्या व्यतिरिक्त कोणीही उपास्य नाही. मग तुम्ही कोणी कडून बहकविले जात आहात? अशाच प्रकारे ते सर्व लोक बहकविले जात राहिले आहेत, जे अल्लाहच्या संकेतांचा (पुरावे) इन्कार करीत असतात." *(कुरआन - ४० : ६१-६३)*

९.६७ तोच तर आहे ज्याने तुम्हाला मातीपासून निर्मिले तोच जीवन देणारा व तोच मृत्यू देणारा आहे.

"तोच तर आहे ज्याने तुम्हाला मातीपासून निर्माण केले, मग वीर्यापासून मग रक्ताच्या गोळ्या पासून, मग तो तुम्हाला अर्भकाच्या रूपात काढतो. मग तुम्हाला वाढवितो जेणेकरून तुम्ही आपल्या पूर्ण शक्तीप्रत पोहचला. मग आणखी वाढवितो जेणेकरून तुम्ही वृद्धावस्था गाठावी. आणि तुमच्यापैकी एखादा अगोदरच परत बोलाविला जातो. हे सर्वकाही अशासाठी केले जाते की तुम्ही आपली ठरलेली वेळ गाठावी आणि अशासाठी की तुम्हाला वस्तुस्थिती कळावी. तोच आहे जीवन देणारा आणि तोच मृत्यू देणारा आहे." *(कुरआन - ४० : ६७-६८)*

९.६८ अल्लाहनेच तुमच्यासाठी चतुष्पाद जनावरे बनविली.

"अल्लाहनेच तुमच्यासाठी ही चतुष्पाद जनावरे बनविली आहेत जेणेकरून त्यांच्यापैकी काहींवर तुम्ही स्वार व्हावे आणि काहींचे मांस खावे. त्यांच्यात तुम्हासाठी अन्य पुष्कळसे लाभ आहेत. ते या कामी सुद्धा येतात की तुमच्या मनात जेथे जाण्याची गरज असेल, तेथे तुम्ही त्यांच्यावर स्वार होऊन पोहचू शकाल. त्यांच्यावर सुद्धा आणि नौकांवर सुद्धा तुम्ही स्वार केले जाता. अल्लाह आपले हे संकेत (पुरावे) तुम्हाला दाखवीत आहे. बरे तुम्ही त्याच्या कोणकोणत्या संकेतांचा (पुरावे) इन्कार कराल?"
(कुरआन - ४० : ७९-८१)

९.६९ अल्लाहच्या निशाण्यांपैकी आहेत रात्र व दिवस आणि सूर्य व चंद्र.

"अल्लाहच्या संकेतांपैकी (पुरावे) आहेत ही रात्र आणि दिवस व सूर्य आणि

चंद्र, सूर्य व चंद्रापुढे नतमस्तक होऊ नका, त्या अल्लाहपुढे नतमस्तक व्हा ज्याने त्यांना निर्माण केले आहे, जर खरोखरीच तुम्ही त्याची उपासना करणारे आहात.''

(कुरआन - ४१ : ३७)

९.७० ओसाड पडलेल्या जमीनीवर पाण्याचा वर्षाव होताच अकस्मात ती तजेलते व फुलते.

''आणि अल्लाहच्या संकेतांपैकी एक हेही आहे की, जमीन ओसाड पडलेली आहे, मग आम्ही तिच्यावर पाण्याचा वर्षाव करताच अकस्मातपणे ती तजेलदार होते आणि फुलते. निश्चितच जो ईश्वर मृत जमीनीला जीवित करतो, तो मृतांना देखील जीवन प्रदान करणारा आहे. निश्चितपणे तो प्रत्येक वस्तूवर प्रभुत्व राखतो.''

(कुरआन - ४१ : ३९)

९.७१ त्याच्या निशाण्यापैकी (पुरावे) आहे या आकाशांची व पृथ्वीची निर्मिती.

''तोच आहे जो, लोक निराश झाल्यानंतर पर्जन्य वृष्टी करतो आणि आपली कृपा पसरवितो आणि तोच प्रशंसेस योग्य वाली आहे. त्याच्या संकेतांपैकी (पुरावे) आहे. या आकाशांची व पृथ्वीची निर्मिती आणि ही प्राणीमात्र निर्मिती, जिचा त्याने दोन्ही ठिकाणी विस्तार केला आहे. तो हवे तेव्हा त्यांना एकत्रित करू शकतो.''

(कुरआन - ४२ : २८-३२)

९.७२ त्याच्या निशाण्यांपैकी (पुरावे) आहेत गलबते जी समुद्रात पर्वता समान दिसतात.

''आणि अल्लाह विरुद्ध तुमचा कोणताही समर्थक व सहायक नाही. त्याच्या संकेतांपैकी (पुरावे) आहेत या नौका ज्या समुद्रात पर्वता समान दिसत असतात. अल्लाहने हवे तेव्हा वाऱ्याला स्थिर करावे आणि यांनी समुद्राच्या पाठीवर उभेच्या उभे राहावे, यात मोठे संकेत (पुरावे) आहेत त्या प्रत्येक व्यक्तीसाठी जी जास्तीत जास्त संयम व कृतज्ञता दाखविणारी असेल.'' *(कुरआन - ४२ : ३१-३३)*

९.७३ त्यानेच पृथ्वीला पाळणे बनविले आहे.

''जर तुम्ही या लोकांना विचारले की पृथ्वी व आकाशांना कोणी निर्माण केले आहे तर ते स्वत: म्हणतील, ''यांना त्याच जबरदस्त सर्वज्ञ अल्लाहने निर्माण केले आहे.'' तोच ना ज्याने तुमच्यासाठी या पृथ्वीला पाळणा बनविला.''

(कुरआन - ४३ : ९-१३)

९.७४ यांना विचारले की तुम्हाला कोणी निर्माण केले. ते म्हणतील, अल्लाहने!

"आणि जर तुम्ही यांना विचारले की यांना कोणी निर्माण केले आहे तर हे स्वत: म्हणतील की अल्लाहने मग कोठून हे फसविले जात आहेत. शपथ आहे पैगंबर (स.) यांच्या या कथनाची की हे पालनकर्त्या, हे ते लोक होत जे मान्य करीत नाहीत."
(कुरआन - ४३ : ८७-८८)

९.७५ आकाशांत व पृथ्वीत ईमानधारण करणाऱ्यांसाठी अनेक पुरावे आहेत.

"वस्तुस्थिती अशी आहे की, आकाशांत व पृथ्वीत अगणित संकेत (पुरावे) आहेत ईमानधारण करणाऱ्यांसाठी आणि तुमच्या स्वत:च्या निर्मितीत आणि त्या जनावरांत ज्यांना अल्लाह (पृथ्वीवर) पसरवीत आहे, मोठे संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे विश्वास करणारे आहेत आणि रात्र व दिवसातील फरक व भिन्नतेत आणि त्या उपजीविकेत जी अल्लाह आकाशांतून उतरवितो. तिच्याद्वारे मृत जमिनीला जिवंत करतो आणि वाऱ्यांच्या भ्रमणात पुष्कळसे संकेत आहेत त्या लोकांसाठी जे बुद्धीचा उपयोग करतात. हे अल्लाहचे संकेत (पुरावे) आहेत ज्यांचे आम्ही तुमच्यासमोर ठीक ठीक वर्णन करीत आहोत. आता शेवटी अल्लाह आणि त्याच्या वचनांनंतर अन्य कोणती गोष्ट आहे जिच्यावर हे लोक ईमानधारण करतील."(कुरआन - ४५ : १-४)

९.७६ तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी समुद्राला वशीभूत केले.

"तो अल्लाहच तर आहे ज्याने तुमच्यासाठी समुद्रास अधीन केले जेणेकरून त्याच्या हुकूमाने नौका याच्यात चालतील आणि तुम्ही त्याचा कृपाप्रसाद शोधावा व कृतज्ञ बनावे. त्याने पृथ्वी व आकाशांतील सर्वच वस्तू तुमच्या अधीन केल्या. सर्वकाही आपल्या जवळून यात मोठे संकेत (पुरावे) आहेत त्या लोकांसाठी जे गंभीरतापूर्वक विचार करणारे आहेत." *(कुरआन - ४५ : १२-१३)*

९.७७ काय यांनी आपल्या वरील आकाशाकडे पाहिले नाही? कशाप्रकारे आम्ही ते बनविले.

"बरे, तर काय यांनी कधी आपल्यावरील आकाशाकडे पाहिले नाही? कशा प्रकारे आम्ही ते बनविले आणि सुशोभित केले आणि त्यात कोठे कसली उणीव नाही, आणि पृथ्वीला आम्ही अंथरले आणि त्यात पर्वत रोवले व त्यात तऱ्हेतऱ्हेच्या सुदृश्य वनस्पती उगविल्या. या सर्व वस्तू डोळे उघडविणाऱ्या आणि बोधप्रद आहेत त्या प्रत्येक दासासाठी जो (सत्याकडे) रूजू होणारा असेल. आणि आकाशांतून आम्ही समृद्धशाली जल उतरविले, मग त्यापासून बागा आणि धान्याची पिके आणि उंच उंच

खजुरीची झाडे निर्माण केली, ज्यांना फळांनी भरलेले घड थरावर थर लागतात. अशी व्यवस्था आहे दासांना उपजीविका देण्याची या पाण्याने आम्ही एका मृत जमिनीला जीवन प्रदान करतो (मेलेल्या माणसांचे जमिनीतून) निघणे सुद्धा अशाच प्रकारचे असेल.'' (कुरआन - ५० : ६-११)

९.७८ पृथ्वीवर पुष्कळ पुरावे आहेत विश्वास बाळगणाऱ्यांसाठी.

''पृथ्वीवर बरेचसे संकेत (पुरावे) आहेत. विश्वास बाळगणाऱ्यांसाठी आणि खुद्द तुमच्या स्वत:च्या अस्तित्वात आहेत. तुम्हाला उमगत नाही काय? आकाशांतच आहे तुमची उपजीविका सुद्धा आणि ती गोष्ट सुद्धा जिचे वचन तुम्हाला दिले जात आहे. तर शपथ आहे आकाश आणि पृथ्वीच्या स्वामीची, ही गोष्ट सत्य आहे, तशीच खात्रीलायक जशी तुम्ही बोलत आहात.'' (कुरआन - ५१ : २०-२३)

९.७९ आम्ही तुम्हाला निर्माण केले आहे आणि तुमच्या दरम्यान मरण वाटले आहे.

''आम्ही तुम्हाला निर्माण केले आहे. मग सत्याची कबूली का देत नाही. कधी तुम्ही विचार केला की जे वीर्य तुम्ही टाकता त्यापासून मूल तुम्ही बनविता की ते घडविणारे आम्ही आहोत? आम्ही तुमच्या दरम्यान मरण वाटले आहे आणि आम्ही यासाठी असमर्थ नाही की तुमची रूपे बदलून टाकावीत आणि एखाद्या अशा रूपात तुम्हाला निर्माण करावे की जे तुम्ही जाणत नाही. आपल्या पहिल्या जन्माला तर तुम्ही जाणताच, मग का बोध घेत नाही?'' (कुरआन - ५६ : ५७-६२)

९.८० शेती तुम्ही उगविता की ती उगविणारे आम्ही आहोत?

''कधी तुम्ही विचार केला की ही बीजे जी तुम्ही पेरता, त्यापासून पिके आम्ही उगवितो की ती उगविणारे तुम्ही आहात? आम्ही इच्छिले तर या शेतीचा भूसा करून टाकू आणि तुम्ही तऱ्हेतऱ्हेच्या गोष्टी बनवीत बसाल की आमच्यावर तर उलट भुदंड बसले, किंबहुना आमचे तर भाग्यच फुटके आहे.'' (कुरआन - ५६ : ६३-६७)

९.८१ पाणी जे तुम्ही पिता त्याला आम्ही इच्छिले तर भयंकर खारे करून टाकू.

''कधी तुम्ही डोळे उघडून पाहिले, हे पाणी जे तुम्ही पिता याला तुम्ही ढगांतून वर्षविले आहे अथवा याचा वर्षाव करणारे आम्ही आहोत? आम्ही इच्छिले तर याला उत्यंत खारे करून टाकू, मग का तुम्ही कृतज्ञ बनत नाही?''

(कुरआन - ५६ : ६८-७०)

९.८२ कधी तुम्ही विचार केला, हा अग्नी जो तुम्ही पेटविला, ते उत्पन्न करणारे आम्ही आहोत?

"कधी तुम्ही विचार केला, हा अग्नी जो तुम्ही पेटविता, याचे झाड तुम्ही उत्पन्न केले आहे की हे निर्माण करणारे आम्ही आहोत? आम्ही त्याला आठवणीचे साधन आणि गरजूंसाठी जीवन सामग्री बनविले आहे. म्हणून हे पैगंबर (स.)! आपल्या महान पालनकर्त्याच्या नावाचे पावित्र्यगान करा." *(कुरआन - ५६ : ७१-७४)*

९.८३ त्यानेच मृत्यू व जीवन निर्माण केले. थरावर थर असे सात आकाश बनविले.

"परम प्रतिष्ठित व उच्च आहे तो ज्याच्या हातात (सृष्टीची) सत्ता आहे आणि तो प्रत्येक वस्तूवर प्रभुत्व राखतो. ज्याने मृत्यू व जीवन निर्माण केले जेणेकरून तुम्हा लोकांना अजमावून पहावे की तुमच्यापैकी कोण अधिक चांगले कृत्य करणारा आहे. आणि तो जबरदस्त ही आहे आणि क्षमाशील देखील, ज्याने थरावर थर असे सात आकाश बनविले." *(कुरआन - ६७ : १-३)*

९.८४ उडणाऱ्या पक्षांना तोलून धरणारा अल्लाह खेरीज कोणीच नाही.

"काय हे लोक आपल्यावरून उडणाऱ्या पक्षांना पंख पसरतांना व आखडताना पाहत नाहीत? कृपावंताशिवाय अन्य कोणी नाही की ज्याने त्यांना तोलून धरले असेल, तोच प्रत्येक वस्तूची काळजी घेणारा आहे." *(कुरआन - ६७ : १९-२०)*

९.८५ अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला तुच्छ जलाने निर्माण केले आहे. त्यानेच तुम्हाला भूतलावर फैलावले आहे.

"काय आम्ही एका तुच्छ द्रवाने तुम्हाला निर्माण केले नाही? आणि एका ठराविक कालावधीपर्यंत त्याला एका सुरक्षित जागी थांबवून ठेवले? तर पहा आम्ही याला समर्थ होतो, अशा प्रकारे आम्ही फार चांगले सामर्थ्य बाळगणारे आहोत. विनाश आहे त्या दिवशी खोटे ठरविणाऱ्यांसाठी काय आम्ही पृथ्वीला आवरून धरणारी बनविली नाही. जीवितांसाठी ही आणि मृतांसाठी देखील, आणि तिच्यात उंच उंच पर्वते रोवली आणि तुम्हाला गोड पाणी पाजले? विनाश आहे त्या दिवशी खोटे ठरविणाऱ्यांसाठी." *(कुरआन - ७७ : २०-२८)*

९.८६ काय हे लोक उंटांना पहात नाहीत की कसे बनविले आहेत? आकाशाला पहात नाही?

"(हे लोक मानीत नाहीत) तर काय हे उंटांना पाहात नाहीत की कसे बनविले गेलेत? आकाशाला पाहात नाहीत की कसे उभारले गेलेत? पर्वतांना पाहात नाहीत की कसे दृढ केले गेलेत? आणि पृथ्वीला पाहात नाहीत की कशी अंथरली गेली?"

(कुरआन - ८९ : १७-२०)

१०. अल्लाहशिवाय कोणीही ईश्वर नाही

१०.१ काय तुम्ही अल्लाहला सोडून त्याची उपासना करता जो तुमच्या काहीच कामी येत नाही.

"त्यांना सांगा, काय तुम्ही अल्लाहला सोडून त्याची उपासना करता जो तुमच्या नुकसानीचा ही अधिकार बाळगत नाही की फायद्याचाही नाही? वास्तविक पाहता सर्वांचे ऐकणारा व सर्वकाही जाणणारा तर अल्लाहच आहे." (कुरआन - ५ : ७६)

१०.२ संकटात किंवा अंतिम घटके प्रसंगी तुम्ही अल्लाहचाच धावा करता.

"यांना सांगा, थोडे विचार करून सांगा, जेव्हा तुमच्यावर अल्लाहकडून एखादे मोठे संकट येऊन कोसळते अथवा अंतिम घटका येऊन ठेपते तर काय तेव्हा तुम्ही अल्लाहशिवाय इतर कुणाचा धावा करता? सांगा, जर तुम्ही खरे असाल तर त्यावेळी तुम्ही अल्लाहचाच धावा करता. मग जर त्याने इच्छिले तर तो तुमच्यावरून संकट टाळतो. अशा प्रसंगी तुम्ही ज्यांना अल्लाहचे भागीदार ठरविले आहे. त्यांना विसरून जाता." (कुरआन - ६ : ४०-४१)

१०.३ तुमची दृष्टी, श्रवण शक्ती हिरावून घेतल्यानंतर कोणत्या शक्ती पुन्हा बहाल करतो?

"हे पैगंबर (स.) यांना सांगा, कधी तुम्ही याचा तरी विचार केला, की जर अल्लाहने तुमची दृष्टी व श्रवण शक्ती तुमच्यापासून हिरावून घेतली आणि तुमच्या हृदयावर शिक्का मोर्तब केले तर अल्लाह शिवाय इतर कोणता असा ईश्वर आहे जो ह्या शक्ती तुम्हाला परत बहाल करू शकेल? पहा, कशाप्रकारे आम्ही वरचेवर आपली संकेत वचने (पुरावे) त्यांच्यासमोर ठेवतो आणि हे कशा प्रकारे त्याच्यापासून दृष्टी चुकवितात." (कुरआन - ६ : ४६-४७)

१०.४ त्यांना विचारा, काय आम्ही अल्लाहला सोडून त्यांचा धावा करावा जे आम्हाला लाभ पोहचू शकत नाही.

"हे पैगंबर (स.) यांना विचारा, काय आम्ही अल्लाहला सोडून त्यांचा धावा करावा जे आम्हाला लाभही पोहोचवू शकत नाहीत व नुकसानही नाही? आणि ज्या अर्थी अल्लाहने आम्हाला सन्मार्ग दाखवून दिला आहे तर काय आम्ही परत पावली मागे फिरावे?" (कुरआन - ६ : ७१)

१०.५ लोकांनी 'जिन्न'ना अल्लाहचे भागीदार ठरविले.

"यावरही लोकांनी 'जिन्न'ना (अदृश्य निर्मितींना) अल्लाहचे भागीदार ठरविले. वास्तविक पाहता तो त्यांचा निर्माता आहे आणि न समजता उमजता त्याच्यासाठी मुले व मुली बनविल्या. खरे पाहता तो पवित्र व उच्चतर आहे त्यापासून जे हे लोक बोलतात." *(कुरआन - ६ : १००-१०१)*

१०.६ कसले नादान आहे ते लोक ही अशांना अल्लाहचा भागीदार ठरवितात जे काहीच निर्माण करत नाहीत.

"अल्लाह फार उच्च व श्रेष्ठ आहे. त्या अनेकेश्वरवादी गोष्टीपासून जी हे लोक करतात. कसले नादान आहेत हे लोक की त्यांना अल्लाहचा भागीदार ठरवितात जे कोणतीही वस्तूनिर्माण करीत नाहीत उलट स्वत: निर्मिले जातात. जे यांची ही मदत करू शकत नाहीत आणि आपल्या स्वत:चे सहाय्य करण्यास देखील समर्थ नाहीत."
(कुरआन - ७ : १९०-१९२)

१०.७ काय यांना हात आहेत की त्यांनी पकडतील? डोळे आहेत की पाहतील?

"काय यांना पाय आहेत की त्यांच्या सहाय्याने चालतील? काय यांना हात आहेत की त्यांनी पकडतील? काय यांना डोळे आहेत की ज्यांनी पाहातील? काय यांना कान आहेत की ज्यांनी ऐकतील? हे पैगंबर (स.) यांना सांगा की, "बोलावून घ्या आपल्या मानलेल्या भागीदारांना." *(कुरआन - ७ : १९५)*

१०.८ यांना विचारा तुम्ही ठरविलेल्या भागीदारांपैकी कोणी असा आहे की जो निर्माण करतो?

"यांना विचारा तुम्ही ठरविलेल्या भागीदारांपैकी कोणी आहे जो निर्मितीचा प्रारंभसुद्धा करीत असेल आणि मग त्याची पुनरावृत्ती देखील करीत असेल? सांगा, तो केवळ अल्लाह आहे जो निर्मितीचा प्रारंभही करतो व त्याची पुनरावृत्ती देखील. मग तुम्ही या कोणत्या उलट्या मार्गावर चालविले जात आहात?"(कुरआन - १० : ३४)

१०.९ यांना विचारा तुम्ही ठरविलेल्या भागीदारांपैकी कोणी असा आहे की जो सत्याकडे मार्गदर्शन करतो.

"यांना विचारा की तुम्ही ठरविलेल्या भागीदारांपैकी कोणी असा आहे जो सत्याकडे मार्गदर्शन करीत आहे? सांगा, तो केवळ अल्लाहच आहे जो सत्याकडे मार्गदर्शन करतो. मग सांगा, जो सत्याकडे मार्गदर्शनं करतो तो याचा अधिक हकदार

आहे की त्याचे अनुकरण केले जावे अथवा त्याचे ज्याला स्वत:ला मार्ग सापडत नाही, याशिवाय की त्याला मार्गदर्शन केले जाईल? शेवटी तुम्हाला झाले तरी काय आहे, कसले विपरीत निर्णय घेत आहात? वस्तुस्थिती अशी आहे की यांच्यापैकी बहुतेक लोक केवळ अनुमान व कल्पनांच्या पाठीमागे जात आहेत. वास्तविक पाहता कल्पना सत्याची गरज यत्किंचितही भागवीत नाहीत. जे काही हे करीत आहेत अल्लाह ते चांगलेच जाणतो.'' (कुरआन - १० : ३५-३६)

१०.१० अल्लाहशिवाय इतरांचा धावा करणे केवळ मिथ्या व भ्रामक कल्पना आहेत.

''सावधान! आकाशात वास्तव करणारे असोत अथवा पृथ्वीवर, सर्वचे सर्व अल्लाहच्या मालकीचे आहेत आणि जे लोक अल्लाहशिवाय काही (आपले खरचित) भागीदारांचा धावा करीत आहेत, ते निव्वळ मिथ्या व भ्रामक कल्पनेचे अनुयायी आहेत व केवळ कल्पनाविलास करीत आहेत. तो अल्लाहच आहे ज्याने तुमच्यासाठी रात्र बनविली की तिच्यात संतोष प्राप्त करावा, व दिवसाला प्रकाशमान बनविले, यात संकेत आहेत त्या लोकांकरिता जे (उघड्या कानांनी पैगंबराचे आवाहन) ऐकतात.''
(कुरआन - १० : ६६-६७)

१०.११ अल्लाहला सोडून ज्यांचा ते धावा करीत आहेत ते सर्व निरुपयोगी आहेत.

''त्यांनी आपण होऊन स्वत:वर अत्याचार केला आणि जेव्हा अल्लाहची आज्ञा झाली तेव्हा त्यांचे ते उपास्य ज्यांचा ते अल्लाहला सोडून धावा करीत असत, त्यांच्या काही उपयोगी पडले नाहीत आणि त्यांनी विनाश व विध्वंसा व्यतिरिक्त अन्य कोणताच फायदा त्यांना दिला नाही.'' (कुरआन - ११ : १०१)

१०.१२ तुम्ही स्वत:लाच विचारा की पुष्कळसे भिन्न भिन्न स्वामी उत्तम आहेत की एक अल्लाह?

''तुम्ही स्वत:च विचार करा की पुष्कळसे विभिन्न पालनकर्ते उत्तम आहेत अथवा तो एक अल्लाह जो सर्वांवर प्रभावी आहे? त्याला सोडून तुम्ही ज्याची भक्ती करीत आहात. ते याशिवाय काहीच नाहीत की बस्स काही नावे आहेत जे तुम्ही व तुमच्या वाडवडीलांनी ठेवली आहेत. अल्लाहने त्यांच्यासाठी कोणते ही प्रमाण अवतरिले नाही. शासन सत्ता अल्लाह खेरीज इतर कोणासाठीही नाही. त्याचा आदेश आहे की त्याच्या स्वत:शिवाय तुम्ही इतर कोणाचीही भक्ती करू नका. हीच थेट सरळ

जीवन पद्धती आहे, पण बहुतेक लोक जाणत नाहीत.''(कुरआन - १२ : ३९-४०)

१०.१३ अल्लाहच सर्जनकर्ता व प्रभुत्वसंपन्न आहे.

''त्याच्याच धावा करणे सत्याधिष्ठित आहे. उरले ते ज्यांचा धावा हे लोक त्याला सोडून करतात, ते त्यांच्या प्रार्थनेला काहीच प्रतिसाद देऊ शकत नाहीत. त्यांचा धावा करणे तर असे आहे जसे एखाद्या मनुष्याने पाण्याकडे हात पसरून त्याला विनंती की तू माझ्या तोंडापर्यंत पोहोच. वस्तुत: पाणी त्याच्यापर्यंत पोहचणार नाही, बस्स अशाच प्रकारे द्रोही नाकारणाऱ्यांच्या (काफिर) प्रार्थना देखील काहीच नाही परंतु एक लक्षहीन बाण तो तर अल्लाहच आहे ज्याला आकाश आणि पृथ्वीतील प्रत्येक वस्तू स्वखुशीने वा लाचारीने नतमस्तक होत आहे आणि सर्व वस्तूंच्या सावल्या सकाळ संध्याकाळ त्याच्या समोर झुकतात.

यांना विचारा आकाश व पृथ्वीचा पालनकर्ता कोण आहे? सांगा, अल्लाह, मग यांना की जर वस्तुस्थिती अशी आहे तर तुम्ही त्याला सोडून अशा उपास्यांना आपल्या कार्यसाधक ठरविले आहे का जे स्वत: आपल्या करिता देखील कसल्याही फायद्या तोट्याचे अधिकार बाळगत नाहीत? सांगा, काय आंधळा आणि डोळस समान असतात? काय प्रकाश व अंध:कार समान असतात? आणि जर असे नाही तर काय यांनी ठरविलेल्या भागीदारांनी देखील अल्लाह सारखे काही निर्माण केले आहे की जेणेकरून यांच्यासाठी सृजनांची बाब संदिग्ध बनली आहे? सांगा, प्रत्येक वस्तूचा सृजनकर्ता केवळ अल्लाह आहे आणि तो एकमेव आहे, सर्वांवर प्रभुत्व संपन्न!''

(कुरआन - १३ : १४-१६)

१०.१४ तुम्ही लोक तर तुमच्या तोंडात जे येते ते सांगता?

''मग काय तो जो एक एक जीवाच्या कमाईवर नजर ठेवतो. (त्याच्या विरोधात हे दु:साहस केले जात आहे की) लोकांनी त्याचे काही भागीदार ठरविले आहेत? हे पैगंबर (स.) यांना सांगा (जर खरोखर ते अल्लाहने स्वत: बनविलेले भागीदार आहेत तर) जरा त्यांची नावे घ्या की ते कोण आहेत? काय तुम्ही अल्लाहला एका नव्या गोष्टीची माहीती देत आहात जिला तो आपल्या पृथ्वीत जाणत नाही? अथवा तुम्ही लोक असेच तोंडात जे काही येते ते सांगता? वस्तुस्थिती अशी आहे की ज्या लोकांनी सत्याच्या आवाहनास स्वीकारण्यास नकार दिला आहे त्यांच्याकरिता त्यांच्या कुटिलतेंना आकर्षक बनविले गेले आहे. आणि ते सरळमार्गापासून रोखले गेले आहेत. मग ज्याला अल्लाह पथभ्रष्टतेत राहू

देतो त्याला कोणी मार्ग दाखविणारा नाही.'' *(कुरआन - १३ : ३३)*

१०.१५ जो तो निर्माण करतो आणि जे काहीच उत्पन्न करीत नाहीत, समान आहेत?

''मग तो, जो निर्माण करतो व ते, जे काहीही निर्माण करीत नाहीत, दोघे एक समान आहेत काय? काय तुम्ही चिंतन करीत नाही? जर तुम्ही अल्लाहच्या देणग्यांची गणना करू इच्छिले तर गणना करू शकत नाही. वस्तुस्थिती अशी आहे की तो फारच क्षमाशील व दयाळू आहे. खरे पाहता तो तुमच्या प्रकटचेही ज्ञान राखतो व अप्रकटचेही.'' *(कुरआन - १६ : १७-१९)*

१०.१६ अल्लाहला सोडून ज्या विभूतींचा लोक धावा करतात ते तर निर्माण केलेले आहेत.

''आणि त्या दुसऱ्या विभूती ज्यांचा अल्लाहला सोडून लोक धावा करतात ते कोणत्याही वस्तूचे निर्माते नाहीत तर ते स्वतःच निर्माण केले गेले आहेत. मृत आहेत, जिवंत नाहीत आणि त्यांना काहीही माहीत नाही की त्यांना केव्हा (दुसऱ्यांदा जिवंत करून) उठविले जाईल.

तुमचा ईश्वर तर केवळ एकच ईश्वर आहे. परंतु जे लोक परलोकाला मानत नाही त्यांच्या मनात नकार वास्तव्य करून आहे. आणि ते घमेंडीत पडलेले आहेत. अल्लाह निश्चितच यांची सर्व कृत्ये जाणतो, अप्रकट सुद्धा व प्रकट देखील, तो त्या लोकांना मुळीच पसंत करीत नाही जे अहंकारात पडलेले आहेत.''

(कुरआन - १६ : २०-२२)

१०.१७ अल्लाहशिवाय ज्यांना तुम्ही कार्य सिद्ध करणारे देव मानता ते तर तुमचा त्रास सुद्धा दूर करत नाही.

''यांना सांगा, ''अल्लाह व्यतिरिक्त ज्यांचा तुम्ही धावा करता ते कोणताही त्रास तुमच्या पासून दूर ही करू शकत नाहीत अथवा बदलू देखील शकत नाहीत. ज्यांचा धावा हे लोक करतात ते तर स्वतःच आपल्या पालनकर्त्याच्या ठायी पोहचण्यासाठी वशिला शोधत आहेत की कोण त्यांच्या अधिक जवळचा होतो आणि ते त्याच्या कृपेचे इच्छुक आणि त्याच्या प्रकोपापासून भयभीत आहेत. वस्तुस्थिती अशी आहे की तुझ्या पालनकर्त्याचा प्रकोप आहेच भीती धरण्यालायक.'' *(कुरआन - १७ : ५६-५७)*

१०.१८ तो इसम मोठा अत्याचारी आहे जो अल्लाहवर कुभांड रचतो.

"बरे त्या इसमापेक्षा मोठा अत्याचारी अन्य कोण असू शकतो जो अल्लाहवर कुंभाड रचतो?" *(कुरान १८ : १५)*

१०.१९ अशा वस्तुंची उपासना का करता ज्या ऐकतही नाही, पहातही नाही?

"(यांना जरा त्या प्रसंगाची आठवण करून द्या.) जेव्हा त्याने आपल्या पित्याला सांगितले, "हे पित्या, आपण का त्या वस्तूंची उपासना करता ज्या ऐकतही नाहीत आणि पहातही नाहीत आणि आपले कोणतेही काम पार पाडू शकत नाहीत? बाबा, माझ्याजवळ एक असे ज्ञान आले आहे जे आपल्याजवळ आले नाही. आपण माझे अनुकरण करावे." *(कुरआन - १९ : ४१-४३)*

१०.२० काय यांचे बनावटी पृथ्वीवरील देव निर्जिवाला जीवनदान करून उभे करतील?

"काय या लोकांचे पृथ्वीवरील बनविलेले उपास्य असे आहेत (जे निर्जीवाला सजीव करून) उभे करतात." *(कुरआन - २१ : २१)*

१०.२१ तुम्ही अल्लाहला सोडून त्या वस्तूंना का पूजत आहात, ज्या तुमचा फायदा व नुकसान करू शकत नाही.

"मग काय तुम्ही अल्लाहला सोडून त्या वस्तूंना पूजत आहात ज्या तुमचा काही फायदा करण्यासही समर्थ नाहीत व नुकसानीसाठी ही नाहीत. धि:कार असो तुम्हावर आणि तुमच्या या उपास्यांवर, ज्यांची तुम्ही अल्लाहला सोडून उपासना करीत आहात. काय तुम्हाला जरा देखील अक्कल नाही?" *(कुरआन - २१ : ६६-६८)*

१०.२२ ही आहे मार्गभ्रष्टतेची पराकाष्ठा जो अल्लाहला सोडून इतरांचा धावा करतो.

"आणि लोकांत कोणी असाही आहे जो काठावर राहून अल्लाहची भक्ती (बंदगी) करतो. जर लाभ झाला तर संतुष्ट होतो आणि जर एखादे संकट आले तर परत फिरतो, त्याचे इहलोकही गेले व परलोक देखील. हा आहे उघड तोटा. मग तो अल्लाहला सोडून त्यांचा धावा करतो जे त्याला नुकसानही पोहचवू शकत नाहीत व फायदाही नाही. ही आहे मार्गभ्रष्टतेची परिसीमा तो त्यांच्या धावा करतो ज्यांचा तोटा त्यांच्या फायद्यापेक्षा अधिक आहे." *(कुरआन - २२ : ११-१३)*

१०.२३ लोकहो! एक उदाहरण लक्षपूर्वक ऐका, अल्लाहला सोडून तुम्ही ज्या

देवांचा धावा करता ते सर्वजण मिळून एक माशीही उत्पन्न करू शकत नाही.

"लोकहो, एक उदाहरण दिले जात आहे. लक्षपूर्वक ऐका, ज्या उपास्यांचा तुम्ही अल्लाहला सोडून धावा करता ते सर्वजण मिळून एक माशी देखील निर्माण करू इच्छित असतील तर करू शकणार नाहीत किंबहुना जर माशीने त्यांच्याकडून एखादी वस्तू हिसकावून घेतली तर ते ती सोडवू देखील शकत नाहीत. मदत इच्छिणारे ही दुबळे आणि ज्यांच्याकडून मदत इच्छिली जाते ते ही दुबळे. या लोकांनी अल्लाहची कदरच ओळखली नाही जशी त्यांनी ओळखायला हवी होती. वस्तुस्थिती अशी आहे की शक्तीमान व प्रतिष्ठावान तर अल्लाहच आहे." (कुरआन - २२ : ७३-७४)

१०.२४ लोकांनी असे ईश्वर बनविले जे कुणालाही मारू शकत नाही की मृतांना उत्थापित करू शकत नाहीत.

"लोकांनी त्याला सोडून असले उपास्य बनविले जे कोणत्याही वस्तूची निर्मिती करीत नाहीत तर जे स्वत: निर्मिले जातात. जे खुद्द आपल्यासाठी सुद्धा कोणत्याही नफा व नुकसानीचा अधिकार बाळगत नाहीत. जे मारू शकत नाहीत, चैतन्य देऊ शकत नाहीत आणि मृतांना पुन्हा उत्थापितही करू शकत नाहीत." (कुरआन - २५ : ३)

१०.२५ तोच एक अल्लाह आहे ज्याच्या शिवाय कोणीही बंदगीला पात्र नाही.

"तोच एक अल्लाह आहे ज्याच्याशिवाय कोणी भक्तीला पात्र नाही. त्याच्याकरिता स्तुती आहे. इहलोकांतही व परलोकांत देखील शासन त्याचेच आहे आणि त्याच्या कडेच तुम्ही सर्व परतविले जाणार आहात. हे पैगंबर (स.)! यांना सांगा, कधी तुम्ही लोकांनी विचार केला आहे काय? जर अल्लाहने कयामत पर्यंत (पुनरुत्थान) सदैव तुमच्यावर रात्र पसरविली तर अल्लाहखेरीज तो कोण असा ईश्वर आहे जो तुम्हांसाठी प्रकाश आणील? तुम्ही ऐकत नाही काय? यांना विचरा कधी तुम्ही विचार केला आहे की अल्लाहने कयामतपर्यंत तुम्हावर सदैव दिवस राहू दिला तर अल्लाह खेरीज तो कोण ईश्वर आहे जो तुमच्या करिता रात्र आणील जेणेकरून तुम्ही त्यात विश्रांती घ्याल? काय तुम्हाला उमगत नाही? ही त्याचीच कृपा आहे की त्याने तुम्हाकरिता रात्र व दिवस बनविले जेणेकरून तुम्ही (रात्री) विश्रांती मिळवाल आणि (दिवसा) आपल्या पालनकर्त्याचा कृपाप्रसाद शोधाल. कदाचित तुम्ही कृतज्ञ व्हाल." (कुरआन - २८ : ७०-७३)

१०.२६ अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले आणि उपजीविका दिली. तोच

मृत्यू देतो व पुन्हा जिवंत करील.

"अल्लाहच आहे ज्याने तुम्हाला निर्माण केले मग तुम्हाला उपजीविका दिली, मग तो तुम्हाला मृत्यू देईल. मग तो तुम्हाला जिवंत करील. काय तुम्ही मानलेल्या भागीदारांपैकी कोणी असा आहे जो यापैकी कोणतेही काम करू शकेल? पवित्र आहे तो आणि फार उच्च व श्रेष्ठतम आहे तो त्या अनेकेश्वरत्वापासून जे हे लोक करीत आहेत." *(कुरआन - ३० : ४०-४१)*

१०.२७ ज्याने आकाश निर्मिले, पृथ्वीत पर्वत दृढ केले, पृथ्वीवर सजीव पसरविले. इतरांनी काय निर्मिले?

"त्याने आकाशांना निर्माण केले खांबा विना जे तुम्हाला दिसते. त्याने पृथ्वी पर्वतांना दृढ केले जेणेकरून तिने तुम्हाला घेऊन कलंडू नये. त्याने हर प्रकारचे प्राणी पृथ्वीवर पसरविले. आणि आकाशातून पाणी वर्षविले आणि जमिनीतून भिन्न भिन्न प्रकारच्या वस्तू उगविल्या. ही तर आहे अल्लाहची निर्मिती, आता मला दाखवा पाहू इतरांनी काय निर्मिले आहे? खरी गोष्ट अशी आहे की हे अत्याचारी लोक उघड पथभ्रष्टतेत पडलेले आहेत." *(कुरआन - ३१ : १०-११)*

१०.२८ तुम्ही ठरविलेले भागीदार आकाश व पृथ्वीतील कणाचे सुद्धा मालक नाही.

"(हे पैगंबर (स.) या अनेकेश्वरवादींना) सांगा, "पुकारून पहा तुम्ही आपल्या त्या ईश्वरांना ज्यांना तुम्ही अल्लाहला सोडून आपले उपास्य समजून बसला आहात. ते आकाशातही कोणत्या कणमात्र वस्तूचे मालक नाहीत आणि जमिनीवर सुद्धा नाहीत. ते आकाश आणि जमिनीच्या मालकीतही भागीदार नाहीत. त्यांच्यापैकी कोणी अल्लाहचा सहाय्यक देखील नाही." *(कुरआन - ३४ : २२)*

१०.२९ अल्लाहच आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला ढळण्यापासून थोपवलेले आहे.

"(हे पैगंबर (स.)) यांना सांगा, "कधी तुम्ही पाहिले तरी आहे का आपल्या त्या भागीदारांना ज्यांचा तुम्ही अल्लाहला सोडून धावा करता? मला दाखवा त्यांनी जमिनीत कार्य निर्माण केले आहे? अथवा आकाशात त्यांची कोणती भागीदारी आहे? (जर हे दाखवू शकत नसतील तर यांना विचारा) आम्ही यांना काही मजकूर लिहून दिला आहे? की ज्याच्या आधारे हे (आपल्या या अनेकेश्वरत्वासाठी) एखादे स्पष्ट प्रमाण बाळगत असतील? नाही, किंबहुना हे अत्याचारी एकमेकांना केवळ

हुलकावण्या देत आहेत. वस्तुस्थिती अशी आहे की तो अल्लाहच आहे ज्याने आकाशांना व पृथ्वीला ढळण्यापासून सावरले आहे. आणि जर ते ढळले तर अल्लाहनंतर दुसरा कोणी त्यांना सावरू शकणार नाही. निःसंशय अल्लाह मोठा सहिष्णू आणि क्षमाशील आहे.'' *(कुरआन - ३५ : ४०-४१)*

१०.३० जर त्या परम कृपाळू ईश्वराने काही हानी पोहोचवू इच्छिले तर कोणीही उपयोगी पडणार नाही.

''मी त्या अस्तित्वाची भक्ती का करू नये ज्याने मला निर्माण केले आणि ज्याकडे तुम्हा सर्वांना रुजू व्हायचे आहे? काय मी त्याला सोडून दुसऱ्याला ईश्वर (उपास्य) बनवावे? वास्तविकतः जर परमकृपाळू ईश्वराने मला काही हानी पोहचवू इच्छिली तर त्यांची शिफारसही माझ्या काही उपयोगी पडणार नाही किंवा ते मला सोडवू देखील शकणार नाहीत. जर मी असे केले तर मी स्पष्ट पथभ्रष्टतेत गुरफटून जाईल. मी तर तुमच्या पालनकर्त्याविर ईमानधारण केले आहे, तुम्ही सुद्धा माझे म्हणणे ऐका.'' *(कुरआन - ३६ : २२-२५)*

१०.३१ यांनी अल्लाहशिवाय इतरांना ईश्वर बनविले आहेत, ते त्यांना कोणतीही मदत करू शकणार नाही.

''हे सर्वकाही असुन सुद्धा यांनी अल्लाह शिवाय इतर ईश्वर (उपास्य) बनविले आहेत आणि हे आशा बाळगतात की यांना मदत दिली जाईल. ते त्यांना कोणतीच मदत करू शकत नाहीत किंबहुना हे लोक उलट त्यांच्यासाठी खडे लष्कर बनलेले आहेत. बरे ज्या गोष्टी हे रचत आहेत त्यांनी तुम्हाला दुःखी बनवू नये. यांच्या अंतर्बाह्य गोष्टींना आम्ही जाणतो.'' *(कुरआन - ३६ : ७४-७६)*

१०.३२ अल्लाहने जर नुकसान पोहचविण्याचे ठरविले तर त्या देवी ज्यांचा तुम्ही धावा करता त्यापासून वाचवतील?

''यांना विचारा, जेव्हा सत्य असे आहे तर तुमची काय कल्पना आहे की अल्लाहने जर मला काही नुकसान पोहचविण्याचे इच्छिले तर काय तुमचे हे उपास्य (देवदेवता) ज्यांचा तुम्ही अल्लाहला सोडून धावा करता, मला त्याने पोहचविलेल्या नुकसानीपासून वाचवतील? अथवा अल्लाहने जर माझ्यावर कृपा करण्याचे इच्छिले तर काय हे त्याच्या कृपेला रोखू शकतील? बरे, यांना सांगून टाका की माझ्यासाठी

अल्लाहच पुरेसा आहे." *(कुरआन - ३९ : ३८-३९)*

१०.३३ अल्लाहला सोडून ज्यांचा तुम्ही धावा करता त्यांनी काय निर्माण केले आहे?

"हे पैगंबर (स.) यांना सांगा, "कधी तुम्ही डोळे उघडून पाहिले की त्या व्यक्ती आहेत तरी कोण की अल्लाहला सोडून ज्यांचा धावा तुम्ही करता? जरा मला दाखवा तर खरे की जमिनीत त्यांनी काय निर्माण केले आहे? अथवा आकाशांच्या निर्मिती व नियोजनात त्यांचा काही वाटा आहे? याच्यापूर्वी आलेला एखादा ग्रंथ अथवा ज्ञान स्रोत तुमच्याजवळ असल्यास तेच घेऊन या, जर तुम्ही खरे असाल."

(कुरआन - ४६ : ४-५)

१०.३४ तुम्ही विचार केला आहे का कोण तुम्हाला जमिनीतून पाण्याचे स्रोत काढून देतो?

"यांना सांगा , तो मोठा दयाळू आहे, त्याच्यावरच आम्ही ईमानधारण केले आहे आणि त्याच्यावरच आमचा विश्वास आहे. लवकरच तुम्हाला कळेल की स्पष्ट पथभ्रष्टतेत कोण पडलेला आहे. यांना सांगा, कधी तुम्ही असाही विचार केला की जर तुमच्या विहिरीचे पाणी जमिनीत उतरले तर कोण आहे जो या वाहणाऱ्या पाण्याचे स्रोत तुम्हाला काढून देईल?" *(कुरआन - ६८ : २९-३०)*

समाप्त